

Lenvik Sognepræsts Kopibok

1776 – 1830.

(Statsarkivet i Tromsø)

sd. 535

Skrivelser Embedet vekomende.

NB! I min Formands S.T. hr. Proest Schielderups Tid er ialt heranført, men da Bogen ogsaa hertil er authoriseret, og det som i visse Maader være nyttigt for en Eftermand, har jeg begyndt dermed.

Krogh.

1783

1.

Til Missions Colleg. dat. 28. Martii.

Forslag, om 4 rdl. Tilleg for Klokkeren til hans Skole løn, og Forespørsel om ej Skole Kassens Fond matte henlægges til Fattig Kassens. Samme blev indberettet til Biskoppen, som i Skrivelse av 19. Maji udtrykte sin Misfornøjelse over dette Forslag. Men ved Brev fra samme 4. Nov. blev mig communiceret et høje Collegii Resolution derpaa av 11. Oct., hvormed fastsattes, at Skole Kassens Beholdning ej maae inddrages i fattig Kassens. Den befaler i Følge Skoleplanen fra Amtmanden eller Fogden, aarlig at faae opnævnt visse Mænd til at indkassere det paa Almuen lignende contingent -og at indgive Rectancs Liste, da Restancerne ved Exsecution inddrivet. Der paalegges mig videre, at opsøge og undervise duelige Subjekter. Hvis nogen derfor vegrer sig, skal det til Amtmanden indberettes, foruden andre tvil ved Skole og Fattig Væsenet mod Anordningen.

Klokkeren tillegges 4 rdl. i sin Skole Løn fra 1. Maj 1783, dog uden Følger for Efter manden.

2.

Fra Provsten Kildal dat. 19. April.

Om at betale Mad. Bergh hendes Pension 20 rdl., om Kirkens Beholdning, samt fremsende hendes, saavel som Klokkerens Qvittering for de 6 rdl. Skoleholder Løn in triplo, samt Forholds Attester for begge in triplo.

3.

Fra Provsten Kildal dat. 1. Maj.

Schema til Kirke Regnskabet.

4.

Til Misions Colleg. dat. 10. Maj.

Forslag angaaende Tiendens nøjagtigere Hævelse av den her i Sognet fiskende Sild, samt dem i Waagen avlede Fisk av folk herfra Sognet, hvorpaa dets Resolution av 11. Oct. ved Skrivelse fra Biskoppen av 4. Nov. faldt saaledes, at det angaaende Fisketienden skal have sit forblivende ved Forordn. av 1710, og at

sd. 536

alle Muligheder mod samme skal andrages til Amtmanden.

5.

Til Provst Schielderup dat. 20. Maj.

Forespørsel, hvorledes Thiems. Borgerne Joen Norman og Elias Hoff intet svarer meer i Tiende end Regnskaberne udviiser, og dog indkiøber Tør fisk, hvorav ingen Tiende forhen er svaret, men av dem oppebæres. Svaret herpaa av 22. Maj var, at naar saadant kunde bevises, burde de efter forordn. av 1710 actioneres. Provsten har ikke kunde komme derefter. Accorden er fastsat mellem Thms. Borgerne, hc. Fabricius og hr. Foged Wang. Under samme dato blev Copie Bogen mig tilsendt. Provsten foregiver min Tilladelse at beholde den saa længe. Denne erindrer jeg ej at fore givet foren.

6.

Til Biskoppen dat. 19. July.

Aarsagerne til mit forslag om Skolekassens henleggelse til fattigkassen.

1. Deres Forretning, som her almindelig ere Skoleholdere, er av liden Vigtighed, da de almindelig ej kan bibringe Ungdommen større Lys og Indsigt i Kristendommen. 2. landets Beliggenhed og øvrige Omstændigheder gjør det meget vanskeligt for Skoleholdere at ..?.. dem forønskede Nytte. 3. Uagtet de Skoleholdere her før har været, spores dog i Lenvigs Sogn den yderligst Vankundighed. 4. Ved forespørsel har ingen anmeldt sig til Skole-

holder, faa ere dertil dygtige, og iblant disse have de fleeste større Fortienester av andet Næringsbrug.

Ved samme Skrivelse tilkiendegives, at ingen i min Formands Tiid har været Catechesation underkastet, uden ukonfirmerede, at jeg har tilholdet forældre at sørge for deres Børns Kundskab og Gudsfrygt, at jeg i Prækener har foreholdt dem Vigtigheden av denne Pligt, at jeg har ladet de forsømme leye tiltale, og at alle ugifte, konfirmerede og ukonfirmerede har maattet fremstille sig til Catechisation, at Jeg gjerne skal gjøre min Flid for at faae Skoleholder anskaffet, og at jeg intet skal forsømme til Ungdommens bedre Oplysning.

Skolekassens fond, hvis kun Biskoppen ved Brevet av 19. Maj havde efterspurt angives, og da han i samme Brev havde forbudet mig, at røre dem forsikkres, at ham intet skal frygte for saadan dumdristig Frekhed, men at dem gjerne skal overleveres Provsten, om hs. Højærv. troer den da at være i sikkrere Hænder.

1784

6.

Copie

Til Provst Kildal dat. 9. April.

Uden at det maae ansees fra en ufordelagtig Side, eller at jeg vil anmasse mig noget av den Myndighed, som tilhører Deres Provstelige Embede, tager Jeg mig herved den ærbødige Frihed at forespørge Dem om følgende:

sd. 537

1. om Uddeelingen av h...?.. Gave Bøger ere ophørte. Jeg har ingen i min Tid modtaget, og Almuen har gjort forespørsel derom.

2. om Aarsagen, hvorfor Collections Listen av Gaver til de Islandske Præster er gaaet Lenvigen forbie, da der efter Rygtet forrige Aar har passeret omkring

til enhver Paategning. Stor er ikke min Formue, men noget har Jeg dog at overlade til mine trængte og værdige Medbrødre.

7.

Til Missions Coll. dat. 15. April.

Forestilling om Præstegaardens Istandsættelse; Enten Colleg. vil give et Tilskud til samme, hvilket maatte gotgiøres min Eftermand i de øvrige Huses Kiøb, eller Jeg at bygge, og naar Jeg har forbedret efter dem sidste Besigtelses Forretning, da at maatte være frie for Aabods Svarelse til min Eftermand. Besigtelses forretningen fulgte indlagt med en Copie.

8.

Fra Proest Kildal dat. 16. Apr.

indeholder Svar paa mit Brev under No. 6. ..?.. donation ophører ej - Tilforn bleve disse Bøger ulige uddelte, hvortil Proesten formoder eller gietter Aarsagen at være den større eller mindre Credit, hvori man stod hos den forrige foresadte - Forrige erholdte ham 4 Bibler, hvorav 2 bleve uddeelte i Bergs, 2de i Torschens Sogn - Lenvigs Sogn har at vente 2de, saasnart flere indløbe. Collections Listen for de Islandske Præster er hidindtil ..?..dio av Provsten underholdt for visse raisons, naar den circulerer skal den vorde mig tilsendt til Paategning.

9.

Til Provst Kildal dat. 13. July.

Tilsendt Forhøret over Rasmus Faber og Hustrue, som findes anført i Ministr. Bogen fol. 231 og recommenderet Sagen til Skilsmisse Doms Optagelse.

10.

Til samme dat. 19. July.

Angaaende Skoleholder i Lenvigs Menighed, hvortil opnævnet Kristopher Jørgensen og Johan Johannesen. Da disse ikke selv haver Lyst dertil, ombedes Hr. Provsten at kunde formaae nogle duelige av sin Menighed dertil, hvis de ..?.. at ham da til Amtet vil indberette de 2de Angivne, for at tvinge dem til at

antage sig samme Embede.

Do. et Brev av samme dato med Kirke Regnskaberne, Mad. Berghs Qvittering for de 20 rdl. Extraord. Pension fattedes, fordi hun efter Anmodning ej havde tilsendt mig samme og modtaget pengerne.

11.

Til Amtmanden dat. 24. Novbr.

Om en nærmere Besørgelse av Fattig Væsenet, hc. 1. at enhver maatte anvises deres Lægd, hvor de i en vis tid kunde have nødvendig Pleje. 2. at de udenfor Bondestanden maatte tilpligtes at betale hver sin Kontingent, hvormed Klæde tillige kunde anskaffes for de arme. Tilsidst erindres, om Amtmanden vil paalegge Nogen at være Skolemester.

sd. 538

1785

12.

Til Laugmand Rist dat. 4. Febr.

Om at bevilge Kirkens Reparation efter vedfølgende Besigtelse; og antage samme Reparation gyldig, om den skulde overstige 30 rdl.

13.

Til Miss. Colleg. dat. 24. Febr.

Svar eller videre Forestilling i Anledn. av dets Resolut. av 4. Dec. s.a. hvorved det beordrer Laugmand Rist at udtælle mig 200 rdl., imod at jeg udstæder en prioriteret Pante Obligat. i mine Kiøbte Eyendoms Huse, hvilke jeg av Pr. Schielderup modtog for 96 rdl., og de øvrige som Jeg 104 rdl. kunde opbygge. Jeg forespørger el.

1. om den nye Koe Fiøs og Stald, der nødvendig maae opbygges ej skal komme

i Betragtning ved denne Obligat. naar nemlig den mig for den forrige Fiøs og Stald tillagte Aaboed 9 rdl. 3 mrk. 8 sk. er fradraget.

2. om ej de nødvendige Bekostninger paa de gamle Ejendoms Huse, dem Jeg købte av Hr. Provst Schielderup, ogsaa maae paasees ved den udstedende Obligation.

Uden disse tvende Vilkaar bevilges, vil Jeg ej omtage de 200 rdl. Endelig anmodes Colleg. om at laane mig disse 200 rdl. imod Obligation i min Kiøbte Eyend. Huse ..? .. som de nu befindes, og den nye Bygning.

14.

Til Biskoppen dat. 22. Febr.

hvor i communiceres ..?.. Indholden av Brevet til Mss. Colleg. og tillige Amtmandens Svar paa mit S.?. 24. Nov. f.a., der indholdt at ham ingen efter sit Embede kunde tvinge til at være Skolemester.

15.

Fra Biskoppen 4. Apr. 1786.

At Provsten maae undersøge Kirke Regnskaberne med deres Bilagens Rigtighed, og give de Paategninger som findes fornøden, dog uden Stiklen, men med Beskedenhed. Regnskaberne skal derfor betienelig til Provsten indsendes, paa det Præsterne kan besvare hans Antegnelse.

No. 16.

Fra Colleg. 22. July 1786.

Tilladelse, at Hr. Provst Schielderup maae have det Gravsted i Lenvigs Kirke, hvor hans 3de Børn ligge begravet.

1792

Besvaret Hans Høyærværdigheds Biskoppens Omsendte Deliberations Poster

angaaende Skole-Væsenet Febr. 1te.

Angivet for Amtmanden alle de Spedalske som ere i Sognet Feb. 22.

1793

d. 9. Julii

til Hr. Biskop Schönheyder.

Meldet noget om Manglerne i Skolevæsenet i Lendvigs Præstegield. Anmodet ham om en Opmuntring ..?..

sd. 539

Besigtelse av Lendvigs Kirke.

1793, d. 20. Oct. blev Lendvigs Kirke, i Overværelse af Stedets Præst ved Medhielperne og 2de bygningskyndige Mænd besigtet:

1. Indvendig.

Hvor a. Gulvet i Skriftehuset fandtes udueligt, og et nyt Guld ansaaes fornødent. Tillige behøver Døren til Kirkegaarden og Vinduet i Skriftehuset

Omflyening, da man nu ikke sidder frie for Sneefog. b. Gulvet i Kirken trænger paa mange Steder til Reparation. c. I Vaabehuset maae ogsaa lægges nyt Gulv, da det forrige er gammelt og forraadnet. d. Til at anbringe mere Lys i Kirken ansees et Vindue i det Vestre Røst af Kirken at være fornødent.

2. Udvendig.

Hvor a. den største Deel af Kirkens Søndre Kors behøver nye Bordklædning. b. Kirkens Tag mangler 200 Pander. c. Taarnet maae tiærebrædes, og Bordklædningen paa samme, saavidt fra Kirkegaarden var at see, da man ikke kunne komme derop, for at bese det, behøver Forbedring. Endelig d. behøver Kirken overalt at overstryges med Farve.

Til denne ikke ubetydelige Reparation ansaae Besigtelsesmændene, efter

beste Skiønne, at ville medgaae circa:

	rdl. mrk. sk.
30 Tylter 5 Al. lange Bord, som efter nu værende gangbare Priis i Malangen, vil koste, hver Tylt i det ringeste til 7 mrk.	35.....
2 Tylter 8 Al. Tømmer, à 2 rdl.	4.....
Til at frembringe dette til Kirkestædet ud- fordres 4 mand, for hver 2 rdl.	8.....
og en Baad	3.....
1000 Spiger vil vel koste	5.....
200 Tagpander vide Besigtelsesmændene ikke at angive nogen Priis paa; men vil vel komme til at koste omtrent	3.....
Til Kirkens Maling vil medgaae: 1 Td. Bruunrød, som bemældte Mænd heller ikke kan skiønne Prisen paa; men kan vel ansættes for	4.....
2 Td. Tran, à 9 rdl.	18.....
Til Taarnets Brædning 1 Td. Tiære	5.....
Til Reparationens Fuldførelse vil 4 Mands Ar- beide i 3 Uger omtrent udkræves. Disse gives, naar de arbeide paa egen Kost, dagl. 2 mrk. 8 sk., som for 3 Uger eller 21 Dage, bliver	35.....
1 par Vinduer vil komme til	1....1....
Til sammen	121....1....

Til Slutning tilføies denne Forretning: at, da der mangle Porte til Kirke-
gaarden, og det ville blive en ubetydelig Bekostning, om disse, af de til denne
Reparation anskaffede Materialier nu bleve forfærdigede; saa indstilles det til
Høivedkommendes gunstige Resolution; om disse saaledes paa Kirkens

Bekostning matte vorde istandsatte. Saaledes at være passeret, og alt, efter beste Skiønne, anført, bekræftes herved. Lendvigs Præstegaard den 21. Oct. 1793.

G. Berg

Christopher Olsen Olderen. Guldbrand Tharaldsen Grønjord. Ole S.

Grundvog.

Ole O. Findjord.

sd. 540

Til det Kongelige Missions Collegium.

d. 20. Januar.

Iblandt de Bekymringer, som almindelig møde unge Embedsmænd, der komme til fremmede Egne, er den for at faae en beqvem Boepæl, den første. I denne Henseende er der, ved Regieringens milde Omhu sørget for Præsterne og en Deel andre Kongelige Embedsmænd. Og paa det der tillige kunde følge de Præsteboeliger udnævnte Gaarde de meest fornødne Huse, saa har N.L. 2-12-4,1 befaleet: Hvorsomhelst det haver været af Alders Tiid sædvanligt, skulle Sognemændene for deres Sognepræst bygge og ved Magt holde trende Huse, som ere: en Borgestue, et herrekammer og en Stald, o.s.v. Men nu ere der, siden Lovens Publication, ved adskillige Præstekaldes Deling, flere Præstegaarde blevne til, hvorpaa denne Lovens Artikel ikke kan anvendes, og hvormed altsaa ikke overleveres fra Mand til Mand andre, end de i Landet brugelige Bondehuse. De øvrige, baade til Iboelse og til Reisendes Modtagelse uundværlige, Huse maae kjøbes. Blandt dette sidste Slags Præstegaarde er ogsaa Lendvigens i Senjen under Finmarkens Amt.

Denne Gaard tiltraadde jeg, som allernaadigst beskikket Sognepræst til Lendvigens Præstegield, i afvigte Aar 1793. Ikkun eet Huus, et, saakaldet, Herrekammer, følger Gaarden med de sædvanlige Huse til en Bondegaard? En, atter saa kaldet, Daglig-Stue med Kiøkken og et andet lidet Kammer maatte jeg ved Kiøb beholde. Men alle disse Huse bleve flyttede hertil, som gamle, for 40 Aar siden, af sal. Provst Irgens. De ere nu saa skrøbelige, at de

ikke kan modtage Reparation, og den saa kaldte Dagligstue og Herrekammeret, ubeboelige. Jeg eier saaledes om Vinteren ikke saa meget Huus, at jeg kan modtage en Reisende, uden at overlade det lidet Kammer, hvori jeg selv holder til.

Dersom jeg derfor skal tænke at boe her end een Vinter, bliver det uundgaaeligt for mig at bygge. Men hertil vil Embedets Indkomster ingen Hielp give. De strække ikke længere end til tarveligste Udkomme. Laan ved jeg ikke at faae hos nogen privat Mand. Og om jeg end kiendte Udveie dertil, saa kunde eller mit Boe, ved muelige Dødsfald eller Forflyttelse ikke taale at lide det Tab, som ved nyebygte Huses Salg da vilde være uundgaaeligt. Uvis desuden, om en Eftermand havde Evne til at kiøbe dem; men dette kunde i al Fald formodes, at den halve Deel af det, hvad en saadan Bygning havde kostet, ved Salg efter nogle Aar ville blive tabt.

Disse Betragtninger have bragt mig til at fremkomme til det Kongel. Missions Collegium med følgende min underdanigste Ansøgning og Forslag:

1. At det Kong. Missions Collegium vilde høigunstig tilstaae et Laan af Missions Cassen, for, ved dets Hielp, at opføre 2 Stuer med Kammer og et Kiøkken med Spisekammer og Lofte, for hvilken Summa, som jeg anseer, ville beløbe til circa 200 rdl. Missions Cassen maatte modtage Forskrivelse i bemeldte Bygning, paa de Vilkaar: at hver Præst her paa Stedet betalte til rette Forfaldstiid de aarlige Renter til Missions Cassereren, og, ved Fratrædelsen fra Kaldet, afbetalte 50 rdl. paa Capitalen, for hvilken sidste Sum hvers Naadens Aar skulde være Borgen, indtil at den hele Laanesum saaledes var tilbagebetalt.

2. At et Kongeligt Reskript maatte udvirkes, efterat denne Bygning saaledes
sd. 541

var istandsat, at den skulde følge Præstegaarden, og af Præsten og Almuen

vedligeholdes, og overleres fra Mand til Mand aabod før, hvilket Kong. Reskript tillige maatte paalægge Præsterne det under forrige Post under-danig foreslagne Vilkaar angaaende Renternes Erlæggelse og Afbetaling paa Capitalen.

Paa denne Maade kan Præstegaarden her paa Stedet vorde forsynet med de nødvendige Huse. Præsterne vil derved, efter mit Skiønne, meget vinde, og Missions Cassen aldeles intet vove, hvilket giver mig saa meget større Grund til, underdanig at bede om og haabe det høikongel. Missions Collegii naadige Samtykke til det her af mig underdanig giorte Forslag og Ansøgning.

Hvad denne Bygnings Opførelse angaaer, da vil jeg forbinde mig til, efter mueligste Evne, at sørge for, at alle Materialier, som her paa Stedet kan tilveiebringes, kunde blive anskaffede for den billigste Priis. Ogsaa har en Deel af Almuen tilbudet sig at ville være behielpelig, baade til at faae det fornødne Tømmer Hugget og transporteret til Kirkestedet. Jeg ville selv, ved mine Folk bidrage det muelige fra min Side, for at spørre Arbeidere ved Optømringen. De indkomne Regninger fra Tømmermænd, Haandværkere og andre maatte samles, og deres Sum af Missions Cassereren udbetales.

Min yderlige Trang til den ansøgte Hielp er alle dem, som ere her omkring, bekiendt. Den opfordrer mig til, end at nedlægge en ydmyg Bøn for det høikong. Collegium, at jeg saa betimelig kunde vorde forsynet med Løfte om den ansøgte Understøttelse, den jeg, paa Grund af det anførte, underdanig haaber, at jeg til anstundende Sommer kunde gjøre Anstalter til de fornødne Materialiers Tilveiebringelse, og, før Vinteren kommer, at kunne fange an med Bygningen.

underdanigst

G. Berg

Til Hr. Provst Steen.

d. 20. Jan.

Sendt ham ovenstaaende Ansøgning til Anbefaling og videre Fortsendelse til hr. Biskop Schönheyder.

Til Hr. Biskop Schönheyder.

d. 20. Jan.

Fra Provsten Hr. Steen vil formodent. med denne Post indkomme en Ansøgning fra mig om et Laan af Missions Cassen til de nødvendige Huses Opbyggelse her paa Præstegaarden. Jeg har raadført mig med bygningskyndige Mænd om at faae disse gamle Huse reparerede; men alle raade til, at de maae nedrives. Skal dette skee, saa gaaer det over min Evne at reise dem igien. Jeg har derfor været Nødsaget til at tænke om Hielp andensteds fra til at faae dem opbyggede; og det var mig meget magtpaaliggende, tillige at kunne udfinde en Maade, hvorved Præsterne i dette ringe Kald kunde befries fra den Byrde, ved Tiltrædelsen at købe de meest nødvendige Huse. Dette kan skee, naar det Kong. Missions Collegium vil bifalde det af mig giorte underdanige Forslag, ved et Laan af Missions Cassen, hvilket ikke udbetales, uden efter Missions Cassereren tilstillede Regninger. I gode Kald, hvor en Mand af Embedsindkomster kan sættes i Stand til at afbetale Gield, lader det sig gjøre, at saadanne Huse gaae i Salg fra Mand til Mand; men i et saa ringe Kald, som Lendvigen, der ikkun er et Promotions Embede for unge Studenter, som almindel. ingen Formue eie, er det alt for trykkende,

sd. 542

foruden den Gield, som Boesætningen kræver, tillige at sættes i Vidtløftigheder for Huse at boe i. Og faaer man dem end, saa ere de ofte i saa skrøbelig Forfatning, at de kræve bekostelige Reparationer. Der er intet Baand, som tvinger en Præst til at vedligeholde Huse, som han selv eier. Ere de nu dertil gamle, saa forleder den Hollandske Troe: "At det varer vel i

mine Dage", mangen Eier til at lade dem reent forfalde. Dette er bleven disse Huses Skiebne.

Sal. Provst Irgens var den første, som flyttede Præstegaardens Huse til Lendvigen. Hans Formænd boede 1/4 Miil fra Kirken i Kaarvigen, som ligger under Præstegaarden. Husene vare, efter Sigende, byggede af en Præst til Hillesøen Hr. Rasmus Schielderup, som formodentlig, før Lendvig, med Tillæg af Hillesøe, blev gjort til et Pastorat, formodentl. har betient ved Lendvig for Pastor i Astafiorden, hvorunder det da var et Annex. Siden Provst Irgens's Tiid have disse gamle Huse staaet her nogenledes vedligeholdte, indtil Hr. Provst Krogh kom hertil. Han ansaae dem ikke Reparation værd; men byggede en nye Stue med Kammer og Kiøkken, hvori han boede. Min Formand Hr. Klæboe købte denne Bygning af Hr. Provst Krogh for 200 rdl. Denne staaer her endnu for Hr. Klæboes Regning; men den er baade slet opført, og desuden sat saa langt fra de andre Huse, at jeg ikke, om jeg havde Penge at købe den for, vil blive Eier deraf. I al den Tiid fra Hr. Krogh kom hertil og til nu, som er henved 12 Aar, ere de gamle Huse hverken vedligeholdte eller forbedrede, hvoraf det er let at slutte, at de maae være i en skrøbel. Tilstand. Dersom det Kong. Missions Coll. derfor ikke vil bevilge det ansøgte Laan, nødsages jeg til at lade de gamle Huse blive staaende som de ere, og at udsætte mig for den al den Ubehagelighed, som aabne og faldefærdige Hytter daglig give deres Beboere. Jeg vil da engg. forlade dem, med den Trøst, at jeg har gjort, hvad der stod i mine ringe Evne, ansøgt Formaaendes Hielp; men nægtet den, været nødt til at lide, og lade mine Eftermænd lide med mig. Dog trøster jeg mig dermed, at M. Coll. ikke kan være mere ubarmhiertig mod mig, end mod Hr. Provst Krogh, hvilken det ved Resolution af 4. Dec. 1784 tilstod 200 rdrs. Laan i hans nye opførte Bygning, som han dog siden, af mig ubekjendte Aarsager, ikke modtog.

Jeg anbefaler min Ansøgning til Deres Høiærværdigheds formaaende Understøttelse, og beder, ærbødigst, at Deres Høiærværdighed ville føie den

Bevaagenhed til, at tilveiebringe mig Collegii Resolution saa hastig som mueligt, at jeg kunde gjøre Begyndelse med Bygningen til anstundende Sommer.

G. Berg.

Erklæring Ang. Enkegaard for Lendvigs Kald.

confr. pag. 79. foran.

d. 15. May.

Da dette Circulaire har havt saa mange andre Breves Skiebne, at det er blevet opholdt næsten 4. Maaneder paa Veien; saa maae dette tiene til Undskyldning, hvorfor min Erklæring maaskee blir den sidste af det ganske Provsties Præsteskabs.

Men herfra til Sagen. For Lendvigs Præste-Enker er ingen Gaard udlagt til Enkesæde. Her er til Embedet heller intet beneficeret Gods. Skal derfor Enkegaard perpetueres for dette Kalds Præste-Enker, maae den udtages af det Strøegods, som her i Sognet findes af det Præstens til Trondenæs og Sand beneficerede. Den første har det meste af samme her i Sognet. Og da af Sands Mensale allerede er

sd. 543

udtaget Enkegaard for Tranøe Præste-Enker, saa bør jeg forbigaae en af bemeldte Kalds til Enkesæde ellers beleilig situeret og god Jord Sletnæs. Vel har jeg i et Brev til Deres Velærværdighed Hr. Provsten, tilforne givet mine Tanker tilkiende i denne Sag, og da givet Anslag paa Gibostad, Deres Velærværdighed beneficeret; men da den halve Part er nyelig før denne Cancelliets Anordning bortbøxlet til en Mand, som paa samme Sted, efter Kong. Bevilling har etableret et Giæstgiverie, saa anseer jeg denne Gaard anden halve Deel for en ubeqvem Boepæl for en Præste-Enke, siden det desuden er bekiendt, at Husene paa denne Part ere aldeles forfaldne.

Af den Aarsag maae jeg, efter nøiere Overveielse, gjøre Forslag paa Gaarden Leichenæs, som ogsaa er Deres Velærværdighed beneficeret, og skylder med Bøxel og Landskyld 1 Vog 1 Pd. 6 Mrk. Fiskes Leie. Den beboes af 2de Opsiddere, hvilke begge for ikke ret lang Tiid siden af Hr. Provst Falster have erhholdet Bøxelbrev paa samme for deres og Koners Livs Tiid. Og da denne Gaard baade er vel bebygget, og tillige er god til Kornavl, dertil ligger ikke ubeleilig; saa er min underdanigs Formening, at bemeldte Leichenæs Gaard kunde ansees for den beqvemmeste til Enkegaard for Lendvigs Kalds Præste-Enker, hvilket saaledes henstilles til Vel-ærværdige Hr. Provsts bedre Bedømmelse, og derefter giørende Forestilling.

Berg.

Erklæring i Anledning af Antegnelserne i Missions Cassererens
Regnskab over Missions Cassens Indtægt og Udgift
fra 1. May 1790 til Aarsdagen 1791,
forsaavidt disse Antegnelser
vedrører Præstenes i Senjen
deres Kirkeregnskaber:

d. 27. Junii.

Hvad de mig communicerede Antegnelser i Missions Cassererens Regnskab fra 1. May 1790 til Aarsdagen 1791, angaaende de Senjenske Præsters Kirkeregnskaber i Almindelighed, anbelanger, saa er, i Henseende til samme Antegnelser, hvorved erindres 2de Poster i Missions Collegii Decision paa Antegnelser i Missions Casserer Regnskabet fra 1. May 1787 til 1. May 1788, neml.: a. At Kirkeværgens Attester maatte vedlægges Kirkeregnskaberne om Kirkens Indtægter ved Klokkerens Brug ved Begravelser og Brylluper, Tiendens Rigtighed i Henseende til Qvantiteten etc. b. At der, i Henseende til Omkostningerne ved Kirketiendens Modtagelse, Opveining og Henpakning samt Indskibning i Jægten, kunde fastsættes en vis bestemt aarl. Udgift i

Kirkeregnskabet, min underdanige Formening om samme følgende:

a. I Henseende til 1ste Post om Kirkeværgernes Attester etc.

Kirkeværgere skulde rigtig nok i Følge N.L. 2-9-2 og 2-21-11 ligesaavel paa Landet, som i Kiøbstederne være anordnede. Denne Anordning om Kirkeværgere skede, da Kirkenes Indkomster tilhørte Kongen, og blev formodentl. anseet nødvendig til at berigtige de aarl. Regnskaber, som for Kirkernes Indtægter og Udgifter indsendtes til de da beskikkede Kirkeskrivere. Siden, da Kirkerne paa Landet, dels ved Salg, dels ved Forlehning, som de Nordlandske Kirker, ere blevne Privates eller offentlige Indretningers Eiendom, er denne Indretning ophørt paa Landet, hvilket gives Bifald i Forordn. af 13. Aug. 1734 Art. 12, af den Grund, at enhver burde paasee og indkræve sine Indkomster,

sd. 544

uden dermed at være Almuen til Byrde. Til den Ende har formodentlig Missions Collegium antaget en Casserer eller Regnskabsfører over Kirkernes Indtægter og Udgifter i Nordlands Amt. Men det er, ved hvilken Befaling er mig ikke vitterligt, bleven Præsterne i Senien, ex officio, paalagt, at forfatte aarlige Regnskaber over Kirkernes Indtægter og Udgifter, som aarlig indsendes til Provstens Revision. Efter saadan vedtagen Indretning er, saavidt jeg veed, ingen Kirkeværger udnævnte i Senjens Provstie, uden Præsterne burde derfor ansees.

Og af denne Aarsag indseer jeg ikke, hvorledes denne Missions Collegii Decisions Post eller Revisors senere Antegnelser kan efterkommes. Præsterne have, som offentlige Embedsmænd, der bør have sidem publicam, modtaget Kirkens Tiende og de Indtægter, som ellers kunde komme Kirken til Gode, og derfor aflagt Regnskab; og Missions Collegium har formodentl. havt den Tillid til deres Redelighed, at de ikke vilde være nedrige nok til at gjøre sig nogen Fordeel(og saare liden maatte der blive) til Kirkernes Skade.

Hvad der nu kan være Aarsag til Formalitæter, under hvilke de synes at indskrænke sin Tillid til os, veed jeg ikke; men det maae formodentl., da intet skeer uden Aarsag, ogsaa have sin Grund. Dog bør man, saavidt mueligt, ønske sig befriet fra Mistanke om Egennytte, hvortil jeg siden skal give min Formening tilkiende.

Ellers maae jeg ved denne Post erindre: at, for Klokkernes Brug ved Brylluper og Brudevielser, haver her i Lendvigs Sogn intet været betalt, da Almuen selv har anskaffet den ene Klokke, og desuden synes ikke uden Grund at kunne ansee begges Brug, om de end vare Kirkens Eiendom, som en ringe Erkiendtlighed for den aarl. Tiende-Afgift, de svare til Kirken, uagtet dette vel intet Medhold findes i Loven.

b. I Henseende til 2den Post om Omkostninger ved Kirketienden etc.

Det vil dependere af enhver Præstes længere eller kortere Vei til Jægten, hvad Omkostninger der vil medgaae til Fisketiendens Indskibning. Men i denne Henseende kan ingen vis Transportløn bestemmes. Da Jægtebrug ikke er perpetueret til noget vist Sted; men kan, efter Almuens og Eieres Forening, forandres efter Leilighed, og Skipper etableres i Aar, hvor ikke tilforne; saa maae enhver Sagkyndig let kunne indsee det Urimelige deri. Men da der desuden, ved saadanne Omkostningers Anmeldelse i Kirke-regnskaberne, af hver agtpaaagiven Regnskabsfører bør meldes, hvor lang Vei, og ved hvor mange Mænds Hielp et opgivet Quantum Fisk er transporteret til Jægen, saa maae jo dog Provsten, som seer og læser dette, og selv boer i Landet og kiender Landet, kunne skønne, om en Præst her har gjort Kirken eller Missions Cassen Uret, og hans Paategning om det Anførte Rigtighed eller Urigtighed gielde ligesaavel, som en anden Mands. Hvad andre Omkostninger der skal være ved Kirketienden, veed jeg ikke. For at modtage den, troer jeg neppe nogen beregner sig noget. For at bevare den, saavel Fiske- som Korn-Tienden finder jeg, ligesaa lidet som for det første, noget anført i noget Kirkeregnskab

for Lendvigs Kirke; af dem, jeg har for mig fra 1730 til sidstafv. Aar.

Efterat jeg saaledes postviis har besvaret eller tilkiendegivet mine Tanker i Anledning af førmeldte Missions Collegii Decisionsposter og sammes derpaa grundede sildigere Antegnelser; saa vil jeg paa samme Maade tilføie mit underdanige Forslag om, hvorledes baade Missions Cassen kunne betrygges, og Kirkeregnskabsførerne da till. befries for Mistanke om Egennytte:

sd. 545

1. Kirkens Indtægter bestaar i a. Fiske- b. Korn- og c. Koe-Tienden - Jeg taler om Lendvigs Kirkes - Ved sieldne Hendelser kan Kirken tilfalde noget for Begravelser under Kirkegulvet; men denne Indtægtspost vil og bør vel snart bortfalde.

Hvad nu a., Fisketienden angaaer, saa modtages Tienden af den Fisk, som drages i fremmede Fiskevæhre, ved Fiskens Hiemhenting, da enhver Baads Høvedsmand bringer den der værende Tiendetagers Beviis med sig, hvor meget Tiende der er ydet, og altsaa hvor meget den halve Part, som Kirke og Præst paa hvert Sted skal have, beløber til. Den Fisketiende, som falder hiemme, modtages af Opsidderne paa de Steder, hvor Almuen ligger til Roer

For nu at betrygge Missions Cassen for Tab, og Præsterne for Mistanke i denne Post, er min Formening denne: at Fogden eller Sorenskriveren maatte paalægges, ved Vaar-Tinget at udspørge Laugrettets Underretning om, hvor mange Baade der havde af hvert Sogn roet uden Sogns, og gratis give hver Præst den derom erhvervede Efterretning i en Attest til Bilag ved sit Regnskab. Naar denne nu var her, og Tiendesedlerne for hver Baad fulgte med Regnskabet, saa seer jeg ikke, at nogen dolus malus ved denne Indtægts Post kunde bagaaes.

Angaaende Hiemme-Fisketienden, som i dette Præstegield er saare ringe,

maatte enhver Tiendetagers Bevis med 2de Mænds Vitterligheds Attest, kunne passere til Sikkerhed. Det følger heraf, at, ved Opskibningen i Kiøbstæden, maatte Kirketiendefisken optælles, hvilket Kiøbmanden, som udsteder Attesten om Fiskens Priis, kunde foranstalte paa Kirkens Bekostning. Om Kirken herved end tabte noget, saa kunde man dog have den Fornøielse, at tælle, hvor mange Tiende-Fiske hver Kirke havde aarlig. Saaledes er jeg da kommen til Rette med Fiske-Tienden, i Henseende til dens rigtigste Oppebørsels Maade, og det derefter for samme aflæggende Regnskab.

Men b. og c. i Henseende til Korn- og Oste-Tienden møder større Vanskelighed, da den her ikke, i Følge Lov, angives ved noget almindeligt Tiende-Møde, hvorfra best kunde skaffes Attest om sammes Rigtighed. Men jeg troer dog, at naar Almuen blev opbudet til visse Dage at angive deres Tiende, og Medhielperne tilholdte at være tilstede saadanne Dage, som kunde være 2 à 3 Søndage efter Prækenen, saa kunne Kirken og Præsten ved disses om den da angivne Tiendes Beløb udstedte Bevis vorde vel betryggede.

2. Til Bevis for de Omkostninger, som maatte medgaae til Fisketiendens Transportering til Indskibningsstedet, holder jeg for, at det var her best: at gaae den gamle slagne Vei, uden at fastsætte nogen aarl. Afgift pr. Vog, thi den kunde efter mine Tanker, efter Stedets lokale Beskaffenhed ikke finde Sted, neml.: at man fremlagde Tiendeførernes Qvittering for deres Arbeide. Det skeer jo ved alt andet Arbeide, ved Reparationer og Opbygninger af Kirker, etc., hvorfor skulde de her være mindre paalidelige?

Disse ere mine ringe Tanker ang. omrørte Decisions Poster. De bleve vidtløftigere, end Sagens Vigtighed krævede dem. Formalitæter ere, vel brugte, gode; men ofte blottes deres Svaghed, og de gavne da aldeles intet, naar de kun anbringes for at bryde Folk, som have andet at bestiles, end at svore paa dem.

Berg.

Erklæring

over 3de fra H.H. Hr. Biskoppen tilsendte Spørgsmaale:

1. Hvorledes de i Helgeland og Salten fra Missions Cassereren fraboende Præster kunne befatte sig med Materialiers Indkiøb, og deres Befordring hen til eller

sd. 546

Modtagelse paa Kirkestedet. 2. hvorvidt disse langt fraboende Præster især, og de i Lofoden, kunne og ville have Tilsyn med Arbeidet, vel og betinge Arbeidere og Daglønnen, og enten udbetale den eller paategne Arbeidernes Regninger til Udbetaling af Missions Cassereren. 3. Paa hvad Maade det kunde forekommes, at Præsternes i Commission for Missions Cassereren paatagne Regnskaber ikke blive for vidtløftige, eller maatte henstaae lang Tiid uafgiorte, og omsider foranledige Undersøgelse og Ansvar for Præst-erne, endog efter deres Bortgang fra Embedet.

d.d. 15. April 1794

d. 20. Septbr.

Uagtet Deres Høiærværdigheds Circulare af 15. April sidstl. til Provstene og Præsterne om deres Betænkninger ang. at fastsætte en vis Bestemmelse om den Behielpelighed, som Præsterne havde at vise Missions Cassereren ved Missions Kirkernes enten Reparationer eller Opbygninger, ei kom mig tilhænde før med sidst ankomne Post, ved nu afv. August Maanedes Slutning, og det altsaa er at formode, at mine Tanker, foruden dette, at de, efter saa mange kyndigeres ere overflødige, ogsaa vil komme for sildig; Saa bør jeg dog ikke være min Øvrigheds Befaling overhørig, og vil derfor herved meddele mit eenfoldige Svar til de forelagte Poster:

Det vilde være Sagen uvedkommende, om jeg søgte at gotgiøre, at de Anord-

ninger, som Loven indeholder, om Præsternes Bistand til Kirkers Reparationer og Opbygninger, ikke mere ere anvendelige, siden Kirkerne ere blevne Privates Eiendom, eller offentl. Stiftelser tilhørende.

Imidlertid er man, endog efter at Kirkerne var af Kongen afhændigede, bleven i den gamle Troe, at Præsterne skulde og burde være Haandtlangere ved Missions Kirkernes Reparation eller Opbygninger, hvilket Missions Casserernes Kiephest, det Kong. Reskript af 20. Novbr. 1750 udtrykkelig viser. Og da Præsterne sielden have dristet sig til at være Missions Collegii eller Cassereres Vink ulydige, saa have de hidtil nolentes volentes udrettet disses Ordre efter Evne. Meningerne synes nu at være forandrede, og der ere formodentl. ikke faae, som tør yttre den Troe: at hver - det maae være et Kong. Collegium eller privat Mand - bør selv sørge for sin Eiendoms Vedligeholdelse. Dog jeg møder en Indvending: Det anførte Kong. Reskript er jo den uophævede ufravigelige Lov for Missions Districtets Præster? Ja vel! for dem, som det kan anvendes paa; men dette bliver kun saare faae. Det kan vel ingen anden gielde, end dem, som bor paa de Steder, hvor Materialier og Arbeidsfolk ere at faae, (thi at ville paabyrde Præsterne i Vesteraalen og Lofoden, en stor Deel af Helgeland, Salten og Senjen, som bor langt fra de Steder, hvor Arbeidere og Materialier maae søges, at bestille og lade transportere deslige Ting, hvilket Erfaring har lært at drage betydeligt Ansvar efter sig, det kunde vel aldrig være Reskriptets Mening.)

Min Formening bliver derfor, i Henseende til de 3de forelagte Poster, at Præsterne hverken ere eller bør være forpligtede til at have noget med Materialiers Indkiøb og Arbeideres Betingelse, da dette vilde paadrage de i deslige Sage Ukyndigere, enten Mistanke eller Ansvar, og derfor har man jo ingen Erstatning. Missions Casserers Sag er og bør det være, at betinge Arbeidsfolk og indkiøbe Materialier, naar nogen betydelig Reparation skal foretages, og, naar disse ere komne til Kirkestedet, troer jeg aldrig, at nogen Præst vilde vise sig uvillig til, baade at have Tilsyn med Materialierne, og

tillige, paa Missions Cassererens Vegne, at udbetale Arbejderne deres Dagløn, naar han var dertil behørig forsynet fra Missions Cassereren, og endel., naar alt var til Ende, at forsyne Missions Cassereren med en Attest om, hvor meget der af de frembragte Materialier var tilgaaet. En anden Sag var det med smaae Reparationer,

sd. 547

eller Flikkerier. Dem burde en Præst kunde og være forpligtet til at foretage, nogen uadspurgt, og faae Arbeidet betalt efter fremlagt Regning. I Hen-seende til bortliggende Annexers Reparationer eller Opbygninger, troer jeg, at Præsterne ogsaa her kunne vise Missions Cassereren den Velvillie, at foretage en Reise til Arbejdsstedet nu og da, for at see til Arbeidets fremgang.

Videre ønsker jeg ikke, at nogen Præst var indviklet i Missions Kirkernes Istandsættelser. Hvad mere var, vilde kun paadrage Mistanker, store Bryderier og Ansvar for dem, som ikke havde Kyndighed i Bygningssager. Henvender Missions Cassereren sig venskabelig til Præsterne, om deres Bistand i andre Tilfælde, har han hos alle den Hielp at vente, de kan rekke ham; men med myndige og bydende Ord, stylvende sig til et upassende Reskript, udrettes kun hos Svage og Frygtagtige noget. Og det mere bydende Øvrigheds Sprog vilde uden Tvivl blive hørt, dersom det titmeldte Reskript skal vorde en Lov for alle Præster over Hovedet. Han behøvede da kun disse faae Ord: "Hr. Pastor! N.N. Kirke er brøstfældig; behag at besigte den, at bestille alle Ting, at fuldføre dens Istandsættelse, og at sende mig Regninger over alt. Men lad det blive saaledes fuldført, at jeg kan vorde tilfreds, og ikke nødsages at drage Dem til Ansvar." Men det være sagt! Jeg respecterer ikke, uden min retmæssigen Foresattes Ordre.

Berg.

Erklæring i Anledning af Hr. Biskop Schönheyders Circulare af 24. Mart.
næstforan, som er indført foran, pag. 94., om 1000 rdl., som M. Cassen i 3de
Aar bidrager til Skolevæsenets Forbedring aarlig i 3de Aar.

d. 16. Julii

Uagtet jeg i visse Henseender tilfulde erkiender faste Skolers Fortrin for det angaaende Skoleholderie, uagtet ogsaa jeg kunde være en blandt deres Tal, som have det Ønske, at see et saadant Skolehuus opreist i Nærheden af sin Boepæl; saa vover jeg dog ikke at sige, at en fast Skoles Anlæggelse kunde vorde til synderlig Gavn i dette Præstegield. Der frembyde sig fra Fiordens og Sundenes mange Bøininger, fra dette Hovedsogns - jeg vil ikke engang nævnte Annexet - vide Udstrækning saa mange Vanskeligheder mod fast Skoles Oprettelse, at jeg, for det første, foretrækker det med færre Uleiligheder forbundne angaaende Skoleholderie. Den beboede Deel af Lenvigs Sogn strækker sig, fra Hovedkirken sørøst 2 lange Mile, og paa Nordre Side forbi Forbierget Afglapien ind gennem Malangs Fiorden opad Mons Elven 5 Mile. Det var Urimelighed at paastaae, at Forældre og Huusbønder skulde sende deres Ungdom ad saadan Vei til Skole, især naar man har erfaret noget af den Vanskelighed, og ofte Fare, der er ved at komme ned gennem Mons Elven For- og Efteraar, og veed, at Isen i den inderste Deel af Fiorden, som om Vinteren fryser til, gjør Passagen paa denne Tiid vanskelig for den Deel af Sognet, som boer inderst i Fiorden og langs ved Elven. Men om dette end ikke var, saa er det bekiendt, at alt Mandfolk, som kan sidde paa Tofte, er borte fra deres Huse om Vinteren fra Midten af Januar til henved Enden af April Maaned. I denne Tiid vilde det næsten blive umuel., at faae Børnene bragte til Skolehuset. Og i dets Sted at berøve Forældre deres Børn, og Huusbønder

sd. 548

deres Tienere paa Sommertiden, da de allermeest og uunværligst behøve dem, det vilde ikke stemme overeens med den Omhu, man bør have for

Almuens Roe i sin Næringsveie. Men den Skoleindretning som colliderte med Almuens Næringsfrihed, vilde aldrig virke sand Nytte. Jeg afholder mig fra Vidløftighed; jeg vil ikke nævne, at den største Deel af Almuen er saa arm paa Levnetsmidler, at de fra Nytaar, da de udreise de Næringsføre til Fiskevæhrene, og til henved Enden af April Maaned, da de komme tilbage, neppe var i Stand til, dermed at udruste deres Børn til Skole. Herimod kunde maaskee skaffes Raad, men mod det første ikke, uden ved at oprette et Skolehuus for Malangen og Mons Elven. Men hvorfra til at bygge 2de Skolehuse, og siden til at lønne 2de Skolemestere? Jeg tør ikke vente det af de 1000 rdl., som Misions Cassen afgiver aarlig i 3 Aar, da et heelt Stifts trængende Skolevæsen gjør derpaa Fordring, heller ikke seer jeg andre Hielpekilder, som man kunde flye hen til. Saa længe derfor disse mangle, nytter det intet, at fylde Papiret med sidelange Projecter. Jeg vil derfor indskrænke mig til at give en, saavidt mig muelig, udførlig Efterretning om Skolevæsenets Tilstand i dette Præstegield; og efterat have fremlagt denne, yttre mine Tanker om den, ved nærværende Midler, giørlige Forbedring i Underviisningsvæsenet f. dette Sted:

Lenvigs Sogn, Rydningene i Mons Elven indbegrebne, udgiør, som jeg forhen har anmærket en Strækning, fra Øyjord, hvor det begynder og til den øverste af Rydningspaldserne, Brandskogen, af 7 Mile. Paa denne Strækning ere langs Strandbredden 58 Gaarde, hvorpaa bor 114 jordbrugende Bønder. Men til dette hele Distrikt haves kun éen Skoleholder. Til dennes Lønning 24 rdl., kunde Skoletolden vel være tilstrækkelig, naar den blev af alle betalt, men for afvigte Aar 1794 var mere end de 2/3 Restante; dog dette kunde ved den verdslige Øvrigheds Hielp vorde inddrevet. Men een Skoleholder for saa vidtløftig Distrikt kan ikke synderlig meget indrette ved omtrent 8 Dages Skolehold paa hver Gaard aarlig. Her behøvedes i det ringeste end een, hvortil jeg dog for det første ikke veed, hvor komme skulde komme fra. Missions Collegium har kun givet Løfter om 1000 rdl. aarlig i 3 Aar, til Skolevæsenets Forbedring i Trondhiems Stift. Ifald Hr. Biskoppen forudsat, at

her var en en at faae til Skoleholder, det jeg aldeles tvivler om af disse 1000 rdl. vilde lade komme Hielp til dennes Lønning i de 3 Aar, saa var Skoleholderen og Præsten, ved denne Tiids Udløb, begge i Forlegenhed. Jeg tør derfor heller ikke derfra vente nogen Hielp. Men ved nærværende Klokkers Død her i Sognet, har jeg Udsigter til at dette kunde skee, naar det blev paalagt hans Eftermand at forrette det omreisende Skoleholderembede i den Søndre Deel af Sognet, for hvilken Tieneste, som maatte være uadskillig foreenet med Klokker Embedet, ham kunne tillægges de 10 rdl., som nær-værende Klokker hidtil har havt, af Missions Cassen. Om nogle Aar vil formodentlig Skolekassen faae henved 100 rdl. at sætte ud paa Rente, og viste han Fliid og Duelighed, kunne Renterne af denne Sum gives ham som et aarl. Tillæg. Skoletolden, som efter nærværende Mandtal, i Følge den af Stiftet rathiaberede Skoleindretning, beløber til 25 rdl. 4 mrk. 10 sk., foruden Sognepræstens aarlige Contigent, 2 rdl., kunde da anvendes til en Skoleholders Lønning for Malangen og Mons Elven. Ennu blev noget aarl. at lægge til Beholdningen, f. E. Confirmations Ungdommens Tribut og Kirke-tavlens Kollect.

Saaledes troer jeg, at der nogenledes kunde være sørget for Undervisningen i Hoved-sognet, indtil Leilighederne vilde tillade ydermere Forbedring, enten ved Skolehuses Anlæg, eller andre Anstalter, hvilke overlades de mere erfarne Efterkommere

sd. 549

at foreslaae og udføre. Dog med alt dette var intet udrettet for Hillesøe Sogn. Ogsaa dette Sogn er vidløftig, og dets Indbyggere udsprede paa 16 tildeels langt fra hinanden ved Havet beliggende Øer. Det gielder om dette Sogn, hvad jeg har anført om Hoved-sognet, ang. de Vanskeligheder, det vilde medføre, at paalegge Sognets Ungdom at komme til eet Underviisningssted for det hele Sogn. Imidlertid er det at beklage, at dette Sogn i noget lang Tiid, næsten i Mands Alder, ei har havt Skoleholder. Ved Skoletolds Betaling vilde

af Sognets 50 jordbrugende Mænd noget indsamles til en Skoleholders Løn, og maaskje der af høiere Formaaende kunne gives Anviisning, hvorfra at tage det manglende. Men der vil møde en større Vanskelighed for at faae Skoleholder, dersom det, efter nærværende Klokkers Afgang, ved at forbinde Skoleholder med Klokkerembedet, ikke kunne skee. Men jeg frygter for, at Skoleholderiet vil afskrække fra at søge dette Klokkerembede, som ellers i sig selv er saare ringe. Men Lenvigs Sogns Trang Kræver, at der først og betienlig sørges for Underviisningen her i Sognet; thi her er Vankundigheden saa udbredet, at den største Deel af dem, som melde sig til Confirmation, ei kan stave, mindre læse i Bog. Annexsognets Ungdom derimod er ulige bedre oplyst. Hertil kunde jeg anføre mange Aarsager; men jeg bør, for ei at kiede ved Vidløftighed, slutte, overladende det, jeg har skrevet, til mine oplyste Foresattes gunstigste Overveielse og Bedømmelse.

Ærbødigst

G. Berg

Attest:

d. 11. Septbr.

I Anledning af Velædle Hr. Fogeds(Holmboes)Skrivelse af 17. Aug. sidstl. og Forespørsel: om der i Aarene 1791, 1792 og 1793 her opholdt sig nogen Selvfosterkarl i Lenvigs Præstegield, maae jeg herved have den Ære at gienmelde: at i de Aar 1791 og 1792 var jeg ikke her paa Stedet, og kan altsaa derom ingen anden Efterretning give, end den, jeg ved Efterspørgsel, har forskaffet mig. Derefter kan jeg da herved attestere, at i bte. Aar 1791 og 1792 samt Aaret 1793, da jeg kom her til Stedet, har ingen Selvfosterkarl opholdt sig her i Sognene.

Berg

Til const. Foged Echorn:

d. 12. Octobr.

Anmodet ham om at udnævne Mænd til Skoletoldens Incassation for indeværende Aar 1795 og det resterende for 1794. Tillige sendt følgende Attester daterede 31. Dec. d.a.:

1. Consumtions-Mandtal for 1795, hvori 1. Skipper Stadt er angivet for 2 Dreng, 2 Piger og 1 confirmeret Datter. 2. Gabriel Zachariasøn - ingen Tienere - 3. Skipper Brox for 2 Dreng og 2 Piger.

Desuden angivet 2de Selvfosterkarle: a. Lars Hermansen, opholdende sig i Roksfjorden og b. Niels Petersen, opholdende sig i Tusøen.

2. Attest, at her ingen Underbruge var.

3. Attest, at ingen er begravet i Egekiste.

4. Attest, at ingen har gjort sig skyldig i Sværger og Banden.

5. Attest, at ingen har forseet sig med Leiermaal i Ægteskab eller forbudne Leed.

6. Attest, at Trondhiems Borgeren Jon Norman kom til sit Handelssted d. 3. Junii og afseilede derfra d. 19. Aug. sidstafv.

7. Tilstaaelse for Skattefrihed af Præstegaarden.

Berg.

sd. 550.

Till Provst Steen.

d. 2. Decembr.

Sendt ham Beløbet af den til de brandlidte Indvaanere i Kiøbenhavn her af Præstegieldet indsamlede Collect, 54 rdl. 84 sk.

d.d.

Sendt Foged Echorn

Attesterne om Leiermaal og fortidlig Sammenleie.

1796.

Til det Kongelige Missions Collegium.

d. 12. Januar.

Korntienden er i disse nordlige Egne, hvor Agerdyrkningen formedelst Almuens Dovenskab, endnu er meget tilsideset, ikke af nogen synderl. Betydning hverken for Præst eller Kirke. Imidlertid er den dog ikke det, den kunde, og uagtet nærværende slette Agerdyrkningsmaade, burde være. Den ydes her, efter en vedtagen Sædvane, til inderligt Ydmygelse for Tiendetageren, mere som en Almisse, end som en Rettighed. Her holdes ikke, som i de sydligere Egne, noget Tiendemøde, hvorved den i N.L. 2. B. 22. Cap. 1. Art. befalede Angivelse skeer. Mindre ydes Korntienden til nogen vis Tiid? Naar de i det følgende Aar have tilsaaet deres Jorder, saa kommer en stor Deel først med forrige Aars Tiende.

For at forekomme slig Uorden, hvorved nogle ganske kan unddrage sig fra at yde Korntienden, andre og de fleste, have de beste Anledninger til at udøve Tiendesvig, har jeg, siden jeg kom hertil, ved offentl. Tillysning opfordret almuen til at angive for mig deres Korntiende, i det seneste inden Junu hvert Aar. Men jeg sporer heri, som i meget andet, hvad betrefter god Skik og Orden, Træghed og Modvillighed hos den større Deel.

Da det nu ikke allene er mig selv; men ogsaa Kirken, hvis Tiendeanpart jeg oppebær, som herved lider Tab, saa tager jeg mig herved den underdanige Frihed, at forespørge hos det Kong. Collegium: Hvorledes mod disses Modvillighed bør forholdes? Om de ikke ved Lands Lov og Ret, det jeg ellers for min Deel er bestemt til, bør, andre til Exempel, tiltales som Overhørige mod Kong. Anordninger?

Ærbødigst

Berg

**Erklæring i Anledning af Stiftsamtmændens og Biskoppens Circulaire
af 13. Januar d.a.(See s. 109)**

d. 12. Martii.

De for Christiansands og Bergens Stifter, under 16. Oct. og 21. Novembr. f.a. udgangne Reskripter ang. Aabods Bestemmelse af Præstegaarden, synes efter mine Tanker saa billige, at man har Grund til at ønske dem udstrakte ogsaa for dette Stift.

Dog vilde det for det første medføre Vanskeligheder, om den Bestemmelse blev gjort almindelig: ”at ingen Aabod maatte ansættes høiere end 500 rdl.” Der findes visselig i Stiftet de Præstegaarde, hvis Brøstfældigheder ikke repareres med 2de Gange 500 rdl. Men naar, ved de anbefalede Biske- og Provste-Visitatser, blev efterseet, at den Aabod, som en Præst modtager af Formanden, ogsaa blev anvendt til de paa Præstegaardens Huse forefundne Manglers Istandsættelse, saa vilde disse Vanskeligheder inden føie Tiid bortfalde.

Det vilde for Fremtiden maaskee vorde nødvendigt, at indskiærpe, at ingen Præst modtog

sd. 551

Præstegaard af Formanden, uden foregaaende Synsforretning. Bekostningerne deelt mellem begge, bleve overvindelige, allerhelst naar Besigtelsen blev berammet paa en Tiid, at Tingene holdtes. Men - ja atter et men - saadan Besigtelse skulde skee efter Amtmandens Foranstaltning, som Reskriptet udtrykker sig. Skulde ikke dette her til Lands, hvor Brevvexlingen gaaer saa langsam, og hvor de civile Embedsmænd bor saa langt adspredte fra hinanden, forøge Besværlighederne og tillige ogsaa Omkostningerne ved deslige Besigtelser? ja vel endog vorde Anledning til at udsætte dem fra det ene Aar til det andet?

Grunden, hvorføre de skule foranstaltes fra Amtet, maae vel være denne: at Kongens Foged derfra skulde modtage Ordre til at bievære Besigtelsen? Men naar han, paa Sorenskriverens Requisition, har opnævnt Mændene, saa er jo hans Embede herved forrettet. Mændene taxere, og Sorenskriveren beskriver deres Udsagn. Det forekommer mig derfor saaledes, som om hans Nærværelse ved slik Forretning er ganske overflødig **. Man kunde maaskee imod hvad jeg har skrevet indvende: at der ere Præstekald, hvorhen Foged eller Sorenskriver i deres hele Embedstiid aldrig kommer ***. Ja Torsken og Berg her i Senien ere saadanne, maaskee foruden dem ikke flere i det hele Norge. Der burde det ogsaa være Præsterne tilladt, saa længe de ikke selv forlangede Besigtelsesforretning, at afhandle Sagen i Mindelighed med hinanden. Man da det paa disse Steder meest gaaer ud paa at købe af Formanden, saa vilde vel ogsaa Requisitioner om Besigtelser udeblive.

I Henseende til slige Besigtelser ved Visitatser vilde vel Ordenen blive den samme som N.L. 2-22-8 befaler ved Kirkebesigtelser med Provste Visitatserne: at den skede - formodentlig beqvemst Dagen efter Visitatsen, hvor den holdtes Søndag; men hvis om Søgnedag, selve Visitatsdagen - ved fire af de vederhæftige Sognemænd:

Meere veed jeg i denne Materie ikke at tilføie.

Berg

**

Men han skal formodentl. comparere der paa Kongens Vegne, hvilken, eller, som nu tales, Staten skal eie Præstegaardene? Der er sagt adskilligt om denne Eiendom; men i al Fald, saa er jo en Kong. Betient tilstæde ved Forretningen, hvilket kan dog vel være nok.

Thi hvorfor skulde vi ikke ønske at lette Omkostningerne for os ved hver Leilighed, da der ere nok af dem, som ønske at lette vore Indtægter?

og at derfor slike Syns- og Taxationsforretninger paa saadanne Steder, hvorhen deres Reiser maatte modtage betydelige Udgifter, vilde blive meget bekostelige.

Indberetning til Amtet, i Følge Forordn. af 5. Septbr. 1794.

dateret 12. Januarii, men ei indsendt før d. 13. May.

I allerunderdanigst Følge af Forordn. af 5. Septbr. 1794 dens 4. Post bør jeg, ved Aarets Omskiftning, ikke undlade at efterkomme bemeldte Forordnings Bydelse, ved at afgive til Amtet den befalde Forklaring: om der i dette Præstegield i afv. Aar have yttret sig veneriske, skiørbukiske eller andre smitsomme Sygdomme? De forelagte Poster besvares saaledes:

1. Veneriske Sygdomme ere, saavidt jeg veed; her paa Grændserne end ukiendte Sygdomme, da disse høre vel egentl. hiemme i og omkring de større Kiøbstæder, og der, hvorforbi er nogen jevnlig Skibsfart. Derimod kiendes her, som overalt langs Norges Søkyster
2. de skiørbukiske, hvoriblandt især mærkes den hidtil ulægelige Spedalskhed(elephanthiasis hebneosing?)

sd. 552

Denne Sygdom har vel været almindeligere her i Sognene, end den nu er, da i de 3 Aar, jeg har været her, 5 med denne Sygdom beheftede Personer ere Døde; men det er ikke at haabe, at den vil kunne udryddes, saa længe vi skal blive ved at mangle alle Slags Anstalter for deslige Svage; saa længe Spedalsk Mand maae søge Bord og Seng med end usmittet Kone, og avle Børn, paa hvilke Sygdommen, efter upaatvivlel. Erfaring, fortplantes; saa længe - dog det hvad jeg kunde skrive herom, er for mange Gange sagt til oftere at igientages. Skulde i den saa længe ydede Afgift af Fisken have givet saa meget Overskud, at ogsaa Sennien kunde faae en offentlig Anstalt for deslige Svage, et Syge-

huus?

3. Andre smitsomme Sygdomme have vi været befriede for, paa Meslinger nær. Disse gik her i Sognene i afv. Sommer med en usædvanlig Strenghed. De vare ledsagede af en voldom Hoste, som bortrykkede en Deel Børn. Hos nogle kom denne Hoste før Meslingerne, hos andre bag efter; men den varede ved fra 3 til 5 Maaneder. Midler til at formilde denne Sygdom havde ingen.

Lægen som skulde være til Raad og Hielp, boer i den søndre Deel af Fogderiet. Den Fattige mangler Leilighed til at søge hans Raad, betaler sin Skilling af Fiskevogen, blir syg og dør, uden at kunne spørge ham, eller hvilket, er sieldent, bliver ved at lide uden Haab om Hielp.

Chirugicaterne paa Landet vare herlige Indretninger, naar Chirurgerne lode sig lidt tilsyne i deres Distrikter. Jeg behøver vel ikke at berøre nogen af de mange Kritiske Tilfælde, hvor en kyndig Læges Nærværelse kan redde Liv eller Helbred. Ligesaa lidet behøver jeg vel at sige, at det paa 6 til 12 Miles Distant til Søes maae give ogsaa den, som kunde have Leilighed til at hente ham, Betænkning; at bekoste Flytning efter ham, af Frygt, enten ikke at finde ham hiemme, eller ogsaa at han ikke kunde naae Patienten i den Tiid, denne meest behøvede hans Nærværelse. Jeg taler her af Erfaring. I Fior bekostede jeg, i min Kones Sygdom, Folk efter ham. De vendte først hiem, bedragne af den Tidende, at han var hentet til Vesteraalen. Jeg sendte dem atter, og de bleve formedelst Contrair Vind 14 Dage borte, inden de kom med Lægen, men da var Smerten overstanden.

Det er ikke nærværende Læges Skyld, at han bor ubeleiligt for en Deel af Fogderiet. Han maatte etablere sid der, hvor han kunde faae Boepæl; men, i Tilfælde af Vakanze eller af Sygehuses Opbyggelse, hvorhos Lægens Boepæl formodentl. ogsaa vilde blive, burde det iagttages, at han kom til at fæste Boelig paa et Sted, som nogenledes kunde aftes for Midten af Distriktet. Men

jeg vil lade dette fare.

Der ere saa mange andre mindre heftige; men for Fattig Almues Mand, som ikke har Leilighed til at hente eller komme til Distriktslægen, ei mindre vigtige Sygdoms Tilfælde: Bræk paa Haand og Fod, Svulster, indvortes Svagheder og flere for mig her uopregnel. Sygdommer, som, af Mangel paa Raadførsel og Hielp, blive til ulægelige Svagheder. Skulde ikke Distriktlægen, om han reiste omkring de 2de Gange i Aaret, her holdes Ting, kunne give Raad for mange deslige Svagheder? Skulde han ikke paa slige Omreiser søges af dem, som bor i Afkrogene, og derved faae Anledning til at helbrede Mange, som gaar udygtige til at være sig, mange, som hensmægter paa Sygeleierne, og atter Mange, som nu fordærves af Qvaksalvere og Kiellingsraad? Skulde han ikke ved slige Omreiser, heldigere end alle Forbudet, forkomme hines Bedragerier og disses Skade? Jeg drister mig til at besvare dette med: Ja!

Men er det da Sandhed, at han, ved Omreiser paa Tingene, kan, ved at gavne flere, stifte større Nytte i det Distrikt, for hvilket han er beskikket til Land-Chirurges; saa er det ingen Tvivl tilbage, at han bør forpligtes til disse Omreiser. Nu ydes Afgiften

sd. 553

til Medicinal-Væsenet med Knur, billig Knur, fordi Lægen er kun den, i hvis Naboelav han boer, til Nytte. 1 Skilling af hver Vog Fisk, som føres til Bergen, beløber Aar efter andet, til noget betydeligt for hver Mand. At yde denne Afgift som en Tribut til det almindelige Beste, undslaaer ingen god Borger sig for; men at betale den aarlig, uden at see Skillings Gavne deraf hverken for sig eller andre Sognets Indbyggere, det er harmeligt. Men naar han, som alle andre offentlige Embedsmænd reiste ex officis omkring i sit Distrikt, saa vilde denne Knur ophøre.

Lad os derfor faae den Mand, som vi selv lønne, at see, tale med ham, raadføre os med ham. Vi have paa disse Grændser ikke Leilighed til at komme til ham. Det nytter kun lidet, at sende Expresser efter ham. Lad dem, som dette vil og dertil have Evne, gjøre det; men lad ham 2 Gange om Aaret kommet til os.

At consulere ham skriftlig nytter ligesaa lidet. Breve gaar, som alle Ting i dette Land, langsomt, have, som mange Ting, adskillig Skiebne. Det er heller ikke alle Breve, Folk skiøtter om at svare paa; og disse hedder det, har man ikke faaet. Desuden skal der en Læge til, for skriftligen at beskrive en Sygdom saaledes, at en Læge kan kiende Sygdommen, og give den Raadspørgende tienlige Raad; men tienlige Raad er det jo man ønsker, naar man henvender sig til Lægen.

Der ere saaledes saa mange Aarsager, som forpligte en Provinsial Læge til at reise omkring i sit Distrikt, at ingen gyldige Vanskeligheder kan opkastes derimod. De Spørsmåale, her kunde gøres om Diæt-Penger, Befordring, maaskee ogsaa mere Medikamentpenger for Distrikts Chirurgen, end de ham ere tillagte, lade sig let besvære. Men disses Besvarelse er ikke her min Sag. Jeg følte det, som Pligt at fremlægge det Almindeliges Trang i en saa vigtig Sag. Derfor disse Ord om Distrikts-Chirurgerne. Matte kun ikke min Røst være raabet i Ørken!

Berg

31. dec.

til Foged Echorn

de aarlige Attester.

1797.

Til Hr. Provst Steen.

28. Novbr.

I mit sidst indsendte Kirke-Regnskab yttrede jeg mit Ønske om at maatte

vorde entlediget fra at føre Kirke-Regnskabet for Lenvigs Kirke. Jeg troer nu at have gieldende Grunde, hvorføre jeg herved frasiger mig samme til anstundende 1. May 1798; Og beder derfor ærbødig, at Deres Velærværdighed vilde forestille det for Hans Høiærværdighed Hr. Biskoppen, paa det Sagen, ved ham andraget for det Kongelige Missions Collegium, maatte komme under skiønsom Overveielse, og jeg, om ikke andre, maatte dispenseres fra dette byrdefulde, og kun med Mistanke forbundne Arbeide. Jeg erklærer desuden reent ud, som ærlig Mand, at Missions-Cassen ved mig ingenlunde er betrygget for Tab, om jeg i nærværende ringe Embede, snarlig skulde hendøe, da jeg ingenlunde vil, at den skal nyde nogen Forret fremfor mine andre Creditorer.

Berg

31. dec.

til Foged Echorn

de sædvanlige Attester afsendt.

sd. 554

1798.

d. 31. Dec.

Sendt Foged Echorn

de sædvanlige aarlige Attester.

1799.

Kort Efterretning om Nyebyggerne i Mons-Elvedalen i Lenvigs Præstegield,
indgiven til Biskop Schönheyer.

d. 8. Octobr.

Malangens Fjord, som adskiller Senniens fra Tromsøe-Fogderie, skiaerer sig

strax norden for Lenvig ind fra Havet, og, inden for det høie Forbjerg Aglapen, udbreder sig i tvende Arme, hvoraf den ene bøier sig mod Sydost, den anden mod Østen. I det Inderste af den sydostlige Bugt skiaerer Elvedalen sig mod Sydost 3 Mile op i Landet, med jevne, dog ikke meget brede Sletter paa begge Aabredder. Ved Enden af denne flade Dal, ned gennem hvilken Elven slynger sig med sagte Løb, hæves Egnen over fremskydende Bierge. Paa Høiderne aabnes atter tvende Dale, af hvilke den ene udstrækker sig mod Sønden, den anden i Nordost. Fra hver af disse Høider nedstyrte over steile Fald de 2de Elve, som gennemstrømme disse 2de Dale, og strax neden for Vandfaldene foreene sig, og udgiøre den forhen benævnte Mons-Elv. Den ene af disse Elve, som kommer fra Nordost, giver den samlede store Elv sit Navn: Mons-Elv. Den anden, som rinder fra Sønden, er Bardo-Elven.

Ved Breddene af den store Mons-Elv, neden for Fossene, og ved Bardo-Elven 2 Mile oven for Fossen, have for henved 10 Aar siden, de første Nyebyggere nedsat sig; men da Kommunikationen med Søen var beleiligere paa hiint Sted, saa have de Fleste fra de Søndre Egne siden ankomne ogsaa der valgt sig Boepæle. I Mons-Elvedalen ere saaledes 22 Familier etablerede, som hver have sine tilmaalte Stykker Land, og hos dem opholde sig desuden 5 Familier, hvilke endnu ingen Jord er udviist.

De her boesatte ernære sig a. Af Agerdyrkning; hvortil saavel Jordbunden som Klimaet indbyder. Da Dalen, deels formedelst Fjelde, deels formedelst den tykke Skov er beskyttet mod Nordenvinden, saa have Indbyggerne i Elvedalen den Fordeel, at Solen virker der med større Kraft, og forskaffer dem ikke allene et tidligere Foraar; men ogsaa bringer Kornet hos dem hastigere til Modenhed, en ved Søkanten. Almindeligen saaes der i May og skiaeres i August Maaned. Men ligesom Kornet i denne nye Dalsbøygde kommer hastig fort, saa fornemmer man ogsaa, at Nattefrosten tidlig vil indfinde sig. Ogsaa i Aar, da man ved Sørsiden ingen Skade fornemte af Fros, har den, Nætterne til 27. og 28. Julii og 4. Aug., anrettet total Ødelæggelse paa 2de Gaarde deroppe.

Dette uagtet, er det udenfor al Tvivl, at Agerdyrkingen vil, om ikke være Indbyggerne, dog betydeligere bidrage til deres Subsistence. Foruden denne Næringsgreen, vil de

b. I Qvægavl finde et ikke ringe Middel til Ophold. Endnu, medens de ere nødte til at bruge det meste af den opryddede Jord til Agerland, og Foderet maa søges vidt omkring i Skovmarken, kan de ikke skaffe Føde tilveie for saa mange Kreature. Dog ere der allerede nogle, som allerede føde 8te Køer, 5 Ungnød og 30 Smaae-fæe, dels Souer, dels Geder, foruden 1 Hest. Med Tiden, naar de, ved fortsat Oprydning, faar Anledning til at formere deres Ager- og England, ville de ogsaa kunne føde flere Kreature, og følgelig erhverve sig større Fordeel deraf, saavel til egen Huusholdning, som ved Salg til andre.

sd. 555

c. Tømmerhugst er fremdeles en Næringsvei, der er disse Nyebyggere til stor Fordeel. Skovene ved Mons-Elven og Bardo-Elven forsyne hele Senniens Fogderie med Tømmer, Bord, Baadveed etc. Naar undtages nogle faae af Indbyggerne i Lenvigs Sogn, der naar til at hugge Tømmeret, saa forrette Nyebyggerne Tømmerhugsten for den øvrige Almue i Sennien, hvorved de kunne fortjene anseeligt, og, i indtreffende Misvext, have en temmelig vis Resource til Opholdning.

Haandværksarbeide driver ingen af de boesatte Nyebyggere som Profession. Uagtet nogle af dem ere kyndige i Snedker og Smedearbeide, gives dem dog ikke Tiid til at øve det mere end til Huusbehov og til at hielpe hinanden med det meest fornødne.

Hvad foran er skrevet, gielder egentlig om Indbyggerne i Mons-Elvedalen, der hidtil have søgt til Lenvigs Kirke, og hvis Forfatning er mig nøie bekiendt, da jeg ikke allene har flere Gange reist igiennem Eggen, men ogsaa besøgt enhver af dem i deres Huse.

Nyebyggerne oven for Bardo-Fossen have hidtil, een undtagen, som boer Fossen nær, havt deres Søveie ned i Salangens Fjord, under Ibbestads Præstegield, ogsaa der søgt Kirke. De skal, efter Beretning, være 5 Familier. Men, ved forventet Bevilling til Kirkes Opbyggelse i Mons-Elvedalen, ønske de at kunne foreenes til eet Sogn med hine, da de derved vil faae meget kortere og beleiligere Kirkevei.

Oven for Mons-Elv-Fossen har ingen endnu nedsat sig; men jeg veed, at 2de i afvigte Sommer ankomne Familier have udseet sig Plads i denne Dal, hvor de agte til Foraaret at fæste Boepæle.

Endnu troer jeg, at burde tilføie: at, af de i Mons-Elvedalen deels boesatte, deels endnu, uden udviist Boepæl, tilholdende Familier, ere 11 Familier ankomne fra Ranens og Vefsens Præste-gielde i Helgeland, 9 fra Østerdalen, 3 fra Guldbrandsdalen, 2 fra Egnen omkring Trondhiem, 1 Nordlænding, indfødt her i Sognet, og 1 Tysker, Kirkebygmesteren Kreutzer.

Foranstaaende paa lokal Kundskab grundede Efterretning haaber jeg, vil fyldestgiøre Deres Høiærværdigheds Fordring i respektive Skrivelse af 23. Junii sidstafv. Hvad den fra oftomrørte Nyebyggere om allernaad. Bevilling til Kirkes Opbyggelse indkomne Ansøgning betreffer, da havde jeg, som saa nær angieldende, gjort mig vis Regning paa, at den var kommen til min Erklæring. Saavidt jeg fornemmer af Deres Høiærværdigheds Skrivelse, er Ansøgenes Mening, i den Post i Ansøgningen om Understøttelse af Missions-kassen, urigtigen fremsat. Dette vilde dog da blevet berigtiget. Da derpaa, efter saa lang Tiids Forløb, nu formodentlig er decideret, saa er det nu ufoernødent, derom at melde noget. Hvad mig angaaer, forbeholder jeg mig til sin Tiid at fremkomme med mine Erindringer.

G.B.

Til Biskop Schönheyder.

12. Novbr.

Ved forrige Postes Forbigang laae indlagte(hc. ovenstaaende Efterretning) færdig til Afsendelse, men da jeg samme Tiid var fraværende, saa blev det, ved mine Huusfolks Uagtsomhed, tilligemed mine og andres Breve tilbageliggende. Dette beder jeg, ærbødig, maae

sd. 556

antages til Undskyldning for Udeblivelsen dermed.

Det Kong. Missionskollegium skylder jeg Tak, da jeg af Deres Høi-ærværdigheds respective Skrivelse af 23. Junii erfarer, at jeg kan vente at komme i Forslag til Befordring. Opfyldelsen af dette Løfte vil det desværre nok gaae langsomt med, saa længe som Nordlandenes og Finmarkens Præster ere, som det synes, uden at kunne reise til Kiøbenhavn, udelukkende fra al Adgang til Befordring uden for det saa kaldte Missions District.

Imidlertid er jeg saa dristig at bede om en saadan Gienpart af bemeldte Kollegii Løfte, at jeg kan bruge samme som Bilag ved mine Ansøgninger.

G.B.

d. 31. Dec.

Sendt const. Foged P. Krejdahl

de aarlige befalede Attester.

1800.

Erklæring angaaende Kirkes Opbyggelse i Monselvedalen,
efter Hr. Biskop Schönheyders Forlangende.

d. 23. Mart.

I min afgivne Underretning om Nyebyggerne i Mons-Elvedalen yttrede jeg, at

jeg, i Anledning af den fra bemeldte Nyebyggere nedsendte Ansøgning om Tilladelse til Kirkes Opbyggelse, havde adskilligt at erindre. Jeg afholdte mig den Gang med Forsæt fra at fremkomme dermed, da jeg gjorde mig sikker Regning paa, at der da var falden Resolution paa deres Ansøgning. Da nu Deres Høiærværdighed, i respective Tilskrift af 22. Jun. sidstafv.; forlanger disse mine Erindringer, saa tager jeg mig herved den ærbødige Frihed, at fremsætte følgende til gunstigst Overveielse:

Ingen uden den Egensindige eller om det lokale Ukyndige kan modsætte sig Billigheden af denne Almues allernaad. Ansøgning om et eget Forsamlingshuus til deres Gudstieneste. Saavel Veiens Længde og Besværlighed til Lenvigs Kirke, som deres Afstand fra Søen, hvor de desuden befinde sig i Mangel paa Baade at reise til Kirke paa, vilde være Grunde nok, for at give deres Ønske Medhold, men der kan anføres mange flere. Dog, da jeg formoder, at dette er skeet af Supplikskriveren, vil jeg ikke indlade mig videre herover. Det kunde derfor ingenlunde falde mig ind, uagtet mine Embedsreisere Besværlighed vil derved finde en betydelig Forøgelse, at undslaae mig for at tilsige dem mit Samtykke til Betiening; om deres Ansøgning eller maatte finde allernaadigst Bevilling.

Hvad jeg ellers ved denne Anledning har allerunderdanigst at erindre, er:

1. I Henseende til Kirkestedet. Jeg har ladet mig sige af Nyebyggerne, at de ønske at bygge Kirken ved Tagelven, omtrent 1 1/2 Miil ovenfor Mons Elvens Udløb. Dersom Rydningsmændene i Bardo-Dalen blive indlemmede i et Kirkesogn, med Monselvedalens Indbyggere, kan intet indvendes derimod; hvis ikke, burde vel Kirken opføres nærmere ved Søen, enten paa Kierrisnæs eller paa hiin Side Elven af samme Sted, om paa sidste Sted skulde findes beqvem Tomt til Kirkebygning. Kirkereisen vil vel, omvexlende til Søes og Lands til Tagelven, blive besværlige for den betienende Præst; men en ung Mand - en aldrende eller svagelig er aldeles

utienelig til Præsteembedet i Lenvig - bør ikke vægre sig derved. Nu nok om Kirkestedet, hvorved man, efter min Formening, mere bør have Hensyn til Almuens end Præstens Beqvem.

sd. 557

2. Til Præsteskydsen og Natteholdet. De udgangne Kong. Anordninger ...?.. ..?... N.L. 2-12-10, Reskr. 7. Aug. 1739, 16. Dec. 1640 og 22. April 1746 indeholde intet paa dette Sted anvendeligt. Det anførte Lovsted tilholder Almuen at skiftes med at føre Præsterne, og at underholde dem ved Kirkestedet. De citerede Kong. Reskripter Indhold gives derfor, at der ang. Skydsen og Natteholdet skulde forfattes en Ligning for hvert Sogn. Formodentlig maae den vel være skeet; men jeg har dog forgievet søgt Oplysning derom hos dette Steds Amtmand ang. Annexet Hillesøe. Hvad Forordn. af 20. Aug. 1784 foreskriver, veed jeg ikke til Vished, da jeg nu ikke har den ved Haanden. Overalt ere Omstændighederne ved denne forventede Annexkirke, af en Beskaffenhed, som kræver en nye Bestemmelse. Almuen er i sin Opkomst, og kan aarligen vente Tilvext. Her ere ingen skyldsatte Jorder, som de allegerede Reskr. af 7. Aug. 1732 og 16. Dec. 1740, uagtet for en Deel forandrede ved Reskr. af 22. April 1746, har lagt til Bevis for den befalede Ligning. Det maatte derfor tillades mig, at foreslaae, til gunstig Prøvelse, om det ikke vilde være meest overensstemmende med det lokale, at det blev Almuen selv paalagt, at ligne Skydsen og Natteholdet i Penge mellem hinanden, saaledes, at 2de Mænd skifteviis hvert Aar foretage denne Ligning, hvorved Klokkeren kunde gaae dem tilhaande med at forfatte Optegnelsen, efter hvilken Præsten selv besørge Indkasseringen. Skyds in natura kan ikke finde Sted, dels formedelst Indbyggernes Afstand fra Søen, dels af den Aarsag, at de for største delen ere uvante og slette Søefolk. Skulde nogen Misforstaaelse ang. Ligningen existere mellem Almuen, da kunde jo Amtmanden decidere imellem Parterne. Dog maae jeg i Henseende Natteholdet ærbødigst proponere, at det for hver Reise maatte

bestemmes til 1 rdl., hvilket endda er saare lidet, naar betænkes, at der til hver Reise vil medgaae 5 til 6, ofte ogsaa flere Dage.

3. Betieningen ved Annexet Hillesøe er ved ingen, mig bekiendt, Anordning bestemt. Det synes nu høifornødent, at der blive fastsat en Regel derfor, til Efterretlighed, saavel for Almuen, som Præst. At bestemme nogen vis Søndag for Kirketienesten ved nogen af disse Annexer, f.E. som som Reformatzen tilholder andre Steder, hver 3die eller 4de Søndag, troer jeg, vilde volde Forvirring paa dette Sted, hvor Veiret, allerhelst til Hillesøe, saa ofte vilde gjøre Brud i Bestemmelserne. Jeg anseer det derfor meest tienligt, at der bliver fastsat et vist Antal af Kirketienester om Aaret paa Hillesøe, hvis Berammelse maatte overlades Præstens eget Skiønn, efter Aarstidernes og hans egen Beleilighed; thi det kan jo ofte indtreffe, at hans Fraværelse kræves til Betiening i Naboekaldene i Vakanzer, ved Skifte-forretninger eller andre uforudseelige Tilfælde. Naar Kirketienesternes aarlige Antal blev fastsat til 8 eller 9 ved Hillesøe Kirke, troer jeg, det var tilstrækkeligt.

Skulde Almuen i Mons Elvedalen med Tiden voxe til et lige Antal med Hillesøes Sogns Almue, var det endog billigt, at Kirketienesterne ved Mons-elvedalens Kirke bleve lige saa mange om Aaret. Endelig

4. bliver noget at erindre ang. Kirkesangeren. Alderdom gjør nærværende Klokker for Lenvigs Hovedsogn ligesaa uskikket til at reise til Mons-elvedalen - en Vei, der, efter Aarstidernes og Veirets forskellige Beskaffenhed, maae gøres, snart til Søes, snart over Fjeldet til Hest,

sd. 558

snart paa Skier - som til at forestaae Sangen til Behag og Opbyggelse. Den store Vanskelighed, ja næsten Umuelighed, her er, for at faae Skoleholdere, som her atter er Mangel paa, tilskynder mig til at igientage det Ønske, som jeg ved en anden Leilighed har yttret, at Sognets Skoleholder maatte tillige

forundes Kirkesangertienesten. Men jeg indseer, at neppe nogen vil, blot mod den ringe Skoletold og de ligesaa ubetydelige Indkomster af Kirkesangerembedet, formaner til at modtage denne Tieneste. Det Kongelige Missions Kollegi kunde maaskee hæve denne Vanskelighed, ved at tillægge den ansættelige Kirkesanger og Skoleholder i Monselvedalen 16 rdl. Løn af Missionskassen. Der vil vel snarlig, uden at bebyrde Kassen med nye Udgift, findes Udvei dertil i den aarlige Pension 20 rdl., som den gamle Præsteenke her i Kaldet, Mad. Bergh, nyder af bemeldte Kasse. Der maatte vel ogsaa med Tiden sørges for at skaffe ham en Plads til Boepæl. Klokkeren for Hovedsognet lider dog, ved Kirkes Opbyggelse i Monselvedalen, nogen Frang. Da han er en gammel Mand, og rimeligen ikke længe kan blive ved sin Tieneste, vil vel ogsaa Missions-kassen kunde erstatte ham den, for hans Tiid, med en aarlig Gratifikation af 6 rdl., hvormed han, efter mine Tanker, kunde være angerløs.

Til Slutning maae jeg, i Haab om forventet eller Bevilling paa oftmeldte Nyebyggeres Ansøgning tage mig den ærbødige Frihed, at foreslaae, at det maatte vorde Præsterne i Lenvig befalet, at komme saa betimelig til Monselvedalens Kirke, at Dagen for den til Gudstieneste berammede Helligdag, kunde blive anvendt til Katekisation for Ungdommene, hvilken tillige maatte forpligtes til at møde samme Dag. Og dersom af den ældre Almue flere end 16 indfandt sig, burde Præsten være beredt paa at holde Prædiken, ogsaa forrette Kommunionen, om det forlangtes; thi det falder af sig selv, at ikke alle kan forlade Huset om Søndagen, og det kunde dog vel haabes, at hver, dog i det mindste 6 Gange om Aaret, ønskede at bivaane den offent. Gudstieneste.

Ansøgningens Indhold er mig i øvrigt ganske ubekjendt, da den ikke er kommen mig for Øine. Af deres Høiærværdigheds respect. Skriv. af 23. Jun. f.a. slutter jeg, at den skulde indeholde Begiering om en Understøttelse af 300 rdl. til Kirkens Ornamente. Dette kan jeg, paa Nyebyggernes Vegne, forsikre,

har aldrig været deres Mening; men kan ikke andet end være et meget ilde valgt Udtryk af Supplikskriveren. Ornamenten have de ligesaa lidt tænkt at bruge de ansøgte 300 rdl. til, som de selv ere istand til at sige, hvad der bør henføres til en Kirkes egent. saa kaldte Ornamenten.

Summen var dog ogsaa alt for uhyre stor dertil. Nei, de have menet 300 rdl. Hielp til Kirkens hele Istandsættelse, hvortil deres egen Evne ikke rækker længere, end til at skaffe Tømmeret tilveie og optømre Huset. Dertil synes den ansøgte Summa ikke at være overdreven, naar betænkes, hvad der vil medgaae, til bygningers Tækning og Indredning, af Bord, Spiger, Vinduer etc., hvad Snedkerarbeide ved Indredningens Forfærdigelse, Smedearbeide m.m. vil koste.

ærbød. B.

Til Hr. Foged Krejdal.

31. Julii.

Ved sidste samtale blev mundtlig Handlet om afdøde Petrika Jensdatters efterladte Børn: Abraham Pedersen, nu 10 Aar gammel, og Petrika Pedersdr., paa 7de Aar, hvis Udsættelse til Opfostring hos skikkelige Folk Forordningen af 9. Aug. 1754 § 15 har paalagt os. Det blev tillige den Gang aftalt, at jeg skriftligen yttrede min Mening om,

sd. 559

hvilke disse forældreløse Børn kunde overgives til, efterat jeg havde tilkiendegivet min Utilfredshed med saavel Stedfaderens(Niels Pedersens) egenmyndige Tilegnelse af Dregebarnet Abraham, som Harald Haldorsen Qvalnæs's af Tromsøe Sogn, egenraadige Borttrærelse af Pigebarnet Petrika.

I Følge heraf igientager jeg herved min den Gang yttrede Mening, at Manden Ole Gulbrandsen, Grønjord, der er villig til at modtage Drængen Abraham, maatte gives vores skriftlige Tilladelse dertil, samt at Pigen Petrika paa lige

Maade udsættes til Opsidderen paa Heking, Ole Andersen, som ogsaa har erklæret, at ville modtage hende, naar han dertil erholder Vedkommendes Tilladelse og Samtykke. Begge ere vel oplyste og retskafne Mænd, og besidde tillige god Evne til at sørge saaledes for dem, at Børnene, under deres Værge, rimeligen ingen Nød ville lede. Hvorefter denne Sag henstilles til min Vens gode Skiønne.

G.B.

Til Hr. Daniel Engelmark,

Pastor for Juckasjerfvi Menighed i Svensk Lapmark.

19. Novembr.

En Lap, ved Navn Lars Andersen, har begiert at ægtevies med en Pige af dette Præstegield, uden at medbringe noget Vidnesbyrd, hverken om sit Forhold, eller om han er confirmeret eller ugift i Sverrig, hvor han har opholdt sig før han, for et Par Aar siden, søgte Tilhold ved Søkanten i Tromsøe Præstegield. Da han, efter Beretning, skal være fra Juckasjerfvi Forsamling, saa tager jeg mig herved den Frihed, at udbede mig Deres Velærværdigheds Attest: om han der er confirmeret, om han er fri for Ægteskabs Forpligtelse, eller om der herfor nøden intet vides hinderligt mod hans Ægteskab. Bemeldte Lars Andersen er en Søn af en afdøde Lap Anders Larsen, og den anden af 3de Brødre af ret Navn: Lars. Jeg melder dette, for at Deres Velærværdighed des lettere maatte komme paa Spors efter, hvem denne Personer.

Ligesaa for en anden Lap, navnlig Niels Nielsen Gorrek v. Korrik, nu boesat i Hillesøe Annexsogn under Lenvigs Præstegield, hvis Hustru Bika eller Berith Niels Dotter skal være død i afvigte Aar, anholdt hos mig om Ægtevielse med Enken efter Lappen Erik Knudsen, ved Navn Inger Pehrs Dotter, begge fra Juckasjerfvi. Da jeg, efter den Boegen, mig blev givet, ikke havde Grund til at formode, at der fra deres forrige Opholdssted kunde have noget imod dette Ægteskabs Fuldbyrkelse, gav jeg efter for deres paatrængende Anmodninger derom; men da, efter vore Love, den Præst, fra hvis Sogn Bruden er, til-

kommer Betalingen for Vielsen, saa maae jeg forespørge hos Deres Velærværdighed, hvad De for samme begiere, da jeg derfor skal være Dem ansvarlig, saasnart som jeg derom vorder underrettet, ligesom jeg ogsaa indestaaer for, hvad Attesten angaaende Lars Andersen koster.

G.B.

I øvrigt er jeg etc.

1801.

Til Hr. Foged Krejdal.

3. Januar.

Sendt ham de befalede aarlige Attester for forrige Aar 1800, undtagen Konsumtions-Mandtallet, som blev ham overleveret paa Høste-Tinget, og Designationen over de Fiskende af fremmede Fogderier heri Sognet, alle daterede 31. Dec. 1800.

G.B.

sd. 560

Til Biskop Schønheyder.

At samles personlig med Nyebyggerne ved Bardo- og Mons-Elvene blev mig af en dobbelt Aarsag ugiørligt; deels har denne Vinter været usædvanlig stormende og et berammet Møde mellem saa langt fra hinanden boende, af den Grund næsten umuelig, deels blev jeg, ved en Skade, jeg før Juul fik i min Venstre Skulder, sat af Stand til at gaae paa Skier, uden hvilken jeg paa den Aarets Tiid ikke kunde gjøre mig Regning paa at komme op ad Mons-Elvedalen. Jeg maatte derfor vælge den eeneste Maade, jeg havde, til at efterkomme Deres Høiærværdigheds Befaling af 7. Nov. f.A., mig indløbet den 3. Jan. indev. A., om at bringe disse Mænd til Eensstemmelse i Henseende til Stedet for det forventede Forsamlingshuus, nem. at give Opsidderne ved Bardo-Elven mine Tanker skriftlig tilkiende, efterat jeg havde mundtlig talt med en Deel af Opsidderne ved Monselven. Jeg foreslog dem til den Ende

Brandskovnæsset dertil, og formaaede 2de Mænd af Mons-Elvedalen at gaae til Bardo der med, og conferere mundtlig om samme, samt forlangede derefter skriftlig Svar paa min Skrivelse.

Indlagte er Bardodalens Indbyggerses Svar, som, efter de Afsendtes For-klaring skal betegne deres Tilfredshed med den for dem giorte Proposition, at Kirken vorder opført paa Brandskovnæsset.

Den Yttring: at de ikke ser sig i Stand til at tage Deel i Kirkens Beretninger (som de kalde det) og Omkostninger, er uforstaaelig; men skal formodentlig betyde saa meget, som at de skulde være uformuende til at udrede Udgifter og Arbejder, som Forsamlingshusets Istandsættelse og Betiening kræver, i Fælledskab med Indbyggerne i Mons-Elvedalen. Skal dette være Mening, da er det uden Tvivl intet andet, end en Udflugt, hvorved de tænkte, at Kaste Byrdin allene paa disse, en Udflugt tillige saa ubillig, at det, ved den forventede Kong. Bevilling, bør betages dem Leilighed til at benytte sig deraf. Deres Vilkaar kan i ingen Henseende ansees slettere end Indbyggernes i Mons-Elvedalen. Mueligheden i at bringe Tømer til Bygningsstedet lige let, og Frastanden fra samme Sted ikke betydeligen længere, end de nederst ved Mons-Elven boende. Jeg sagde: at Andledning til videre Udflugter bør betages dem ved den forventede Kong. Bevilling, og det skeer, naar den bliver saaledes

Clausuleret: at Opsidderne ved Bardo-Elven kan da maae foreenes til een Menighed med Indbyggerne i Mons-Elvedalen, og forundes Benyttelse af Bequemmeligheden af det blandt disse vordende Forsamlingshuus, naar de erklære sig villige til, i alle Henseender at tage lige Deel i deraf følgende Udgifter; og at Kirken i andet Fald bliver bygget til deres Tieneste, som boe ved Mons-Elven. I sidste Fald vilde jeg da ansee Olsborg ved Tag-Elven for det beleiligste Sted for Kirken, hvormed Indbyggerne ved Bardo-Elven have erklæret sig tilfredse, men derom siden, efter Andres Raad, skiftet Meninger. I øvrigt refererer jeg mig til det, jeg under 23. Mart. f.A. har skrevet i denne Materie.

ærbød. G.B.

Til Stiftsamtmænd Gebhard Græne Moltke.

d. 13. Aug.

De, efter Deres Høivelbaareheds velgiørende Foranstaltning, til Udsalg blandt de trængede Almuer, hidsendte 25 Tønder Rugkorn ankom først hertil den 23. forrige Maaned. Da stormende Veir hindrede Skipperen fra at anløbe min Boepæl, havde han seet sig nødsaget til at udskibe Godset 3/4 Mile herfra, og der at oplægge det paa aaben Mark; men saasnart jeg, tilligemed Deres Høivelbaareheds respective Skrivelse af 6. Junii næst-foran, erholdte Efterretning derom, besørgede jeg det ufortørvt indbragt under Forvaring hos en i Nærheden boende Giæstgiver, og befandt da, at alt var uskadt. Tillige kundgjorde jeg ved næste Kirkesamlinger de tilsendte

sd. 561

Kornvarers Ankomst og Bestemmelse. Men hidtil har ingen meldt sig, for at forsynes deraf. Aarsagen hidrører deels herfra, at den her i Sognet handlende Trondhiemsborger John Norman var allerede i May ankommen, temmelig vel forsynet med Korn- og Meel-Varer; deels derfra, at et af de privilegerede Handelssteder her i Sognet, og at i Naboesognet vare i Forveien, ved Undsætning fra Trondhiem, saa vel ..?..nerede, at paa den før herskende Mangel var for største Delen raadet Bod. Endelig kommer dette til, at sidste Vinters Dyrtid har saa aldeles udtømmet Almuen, at de endnu Trængende see sig nødsagede til, hellere at søge haab til saadanne Steder, hvor de, omendskiønt til høiere Priis, kan faae Levnetsmidler paa Kredit, end til den Provision, som kun overlades mod kontant Betaling.

At tilbagesende det, vover jeg, uden Ordre, ikke. Imidlertid vil det rimeligviis, da det fugtige og kolde Veirligt truer atter med en mislingende Høst, komme vel tilpas inden næstanstundende Vinters Udgang, og Deres Høivelbaaren-

heds ædle Intention blive opfyldt. Hvad der da skulde blive solgt, skal ved ufortøvet Remiss til Kiøbmand Vogelsang, af mig blive gjort Regnskab for. Skulde dog til Foraaret blive noget usolgt tilovers, saa maae jeg ærbødigst udbede mig Befaling om, hvorledes dermed skal forholdes.

ærbødigst G. Berg

Angivelse af de aarlige visse og uvisse Indkomster
af Lenvigs Sognskald,
i følge Cans. Skriv. Af 8. Aug. d.A.(See foran p. 153.)

16. December

Visse Indkomster	rdl.	sk.
Fisketienden beløber, efter at Middeltal af 5 Aar (hc. 1794-1795 incl.) aarlig til	70
Korntienden, ligesaa	9
Qvægtienden, ligesaa	248
Rettigheden kan aarlig beregnes til	70
Af Seminarii lapponici Renter er mig, fra inde- værende Aars Begyndelse, tilstaaet aarlig	30
Uvisse Indkomster		
Ministerial-Forretninger have, det ene Aar i det Andet beregnet i den Tiid, jeg har tiænt i dette		
Embede, indbragt aarlig	74
Offeret, min bedste Indtægt, ligesaa	92

Tilsammen	34748

G.B.

Oplysning om Kirkerne i Lenvigs Præstegield,
i Følge Cans. Skriv. af 5. Septbr. d.A.
(See p. 154 foran)

16. Dec.

1. Lenvigs Kirke er af Træe med Taarn, hvorudi 2de smaae Klokker. Den er for nærværende brøstfældig paa Bordklædningen. Ogsaa trænger Taar-net, uagtet tiærebrædet for 5 Aar siden, dog atter til at oversmøres med Tiære. Paa Gulvet ere hist og her nogle Brøstfældigheder, hvilket alt, om Gud sparer mig Liv og Helbred til Sommeren, skal vorde repareret.

sd. 562

Kirkens Indkomster vise Kirke-Regnskaberne.

2. Hillesøe Kirke, hvis Tiende gaaer til Lenvigs Kirke, vedligeholdes af Almuen. Den har ingen anden Indtægt, end en Tavle, som ved hver Gudstieneste der ombæres i Kirken. Bygningen af Træe er uden Taarn; Væggene ere i god Stand, vel forsynede med Bordklædning. Gulvet i Choret trænger til Reparation. Ved sidste Kirkeregnskabs Foreviisning af Kirkens Værge Skipper Hans Henrik Brox, havde Kirken en Beholdning af nogle og 60 rdl., hvilke hos ham, som en formuende Mand ere i god Sikkerhed. Til muelige Reparationer, og især, da Almuen ønskede et Klokkehuus bygget ved Kirken, vil denne Beholdning have ved Haanden, uden at kunne tænkes paa, ved Renter at gjøre den frugtbringende.

G. Berg.

Til Amtmand Unmack.

d. 31. Dec.

Til allerunderdanigst Følge af Forordningen af 5. Septbr. 1794 § 4 har jeg herved den Ære at indberette:

Veneriske Sygdomme have i dette alt afvigte Aar, som forhen været ubekjendt i Lenvigs Præstegield.

Skiørbutiske derimod, som Følger af Klimatet, Almuens Næringsveie og Fødemidler, ere mere gjængse. Deriblandt fortæner den ved Søkysterne almindeligen herskende Spedalskhed at nævnes. Uagtet Patienternes Antal af denne Sygdom i de 8 3/4 Aar, jeg har været her, har værkelig aftaget, saa synes den dog ikke at ville ganske uddøe. For nærværende befindes her i Sognene 2de gifte Mænd behæftede med denne Svagheit.

Af andre smitsomme Sygdomme har allene Kighosten grasseret. Paa de fleste Gaarde i Lenvigs Sogn have Børn været angrebne deraf. Desuagtet ere dog kun 4 døde af denne Sygdom. Smitten blev ført hertil med en sørlandsk Familie, hvis Børn vare dermed anstukne. Lægemedel derimod har ei været brugt, og vides neppe af selve Lægerne.

Det vilde være en sand Velgierning mod saa mange Lidende blandt Almuen, som ikke have Leilighed til at søge Raad hos den langt borte boende Provinsial-Læge, om der kunde føies Foranstaltninger til, at han med Øvrigheden 2de Gange om Aaret besøgte Tingstederne, for at tiene dem, som havde Behov at consulere ham, med Raad og Lægemedler. Nu maae alt for mange, blot af Mangel paa betimelig Hielp, enten omkomme, eller, hvilket er næsten værre, fremdrage et hilseløst Liv.

G.B.

Til Foged P. Krejldal.

d. 31. Dec.

Sendt ham de aarlige Attester:

1. Attest om Underbruge, at ingen her ere.
2. Attest om simple Leiermaale eller for tidlig Sammenleie.
3. Attest om kvalificerede dito.

4. Attest om at ingen er begravet i Egekiste.
5. Attest om at ingen er angivet for ulovlig Sværgen eller Banden.
6. Attest om hvad Tiid Trondhiemsborger John Norman ankom hertil og afseilede herfra.
7. Tilstaaelse for Skattefrihed af Præstegaarden.

sd. 563

8. Fortegnelse over Folk uden for Senniens Fogderie, som have ligget paa Fiskerie i den Deel af Præstegieldet, som hører til Sennien, saa lydende:

	Torsk	Sey
1. Erich Christensen af Nord-Malangen i Tromsøe Sogn fisket	200	
2. Matthias Andersen, Sand af do. Sogn	180	400
3. Ole Hansen, Nordbye, af samme Sogn.	100	700
4. Dito		260
5. Cornelius Larsen, Bakkebye, af samme Sogn	100	800
6. Jens Olsen, Mielle, af samme Sogn	200	400
7. Zacharias Christensen, af samme Sogn.		180
8. Simon Olsen, Brokskar, af samme Sogn		340
9. Christian Pedersen, Uersfjord, af samme Sogn		
	60	300
	<hr/>	
Summa	820	3360

Hvert Hundrede, bestaaende af 6 Snese. Tienden heraf bliver paa Hans Majestæts Andeel $32 \frac{2}{3}$ Torske og 134 Sey. Bemeldte Tiende er indlagt i Giæstgiverens Huse i Hekingen indtil Foraaret.

At Tiendemanden Ole Andersen, Heking, har frasagt sig, for Eftertiden at ville

modtage Tienden, bør jeg herved tillige anmelde for Hr. Foged, at der kan blive sørget for at faae en anden Tiendemand udnævnt.

G.B.

Til Sorenskriver Hammer.

31. Dec.

Sendt Ham den befalede aarlige Fortegnelse over Døde i Lenvigs og Hillesøe Sogne i A. 1801, tilligemed Fortegnelse over de i samme Aar der Ægteviede.

G.B.

1802.

Til Amtmand Unmach.

24. April.

Udi afv. Aar blev fældet Dom i en Sag, som, paa Justitiens Vegne, var anlagt mod en Dreng, ved Navn Nicolai Josephsen, formedelst Undvigelse af min Tieneste som dertil af Fogden udnævnt Postdreng. Saavel hos Drengen, som hos hans siden afdøde Fader, skal mig og efter Sigende, være tilkiendt lovlig Erstatning. Under Forventningen heraf har jeg forespurgt hos hr. Foged Krejdal: om Dommen var exeqveret? Men, da han melder mig tilbage: at han om samme Dom ingen Efterretning haver; saa nødsages jeg til at besvære Deres Høiædle Velbaarenhed med Anmodning om, at mig, i Henseende til det tilkiendte, maatte fra Justitiens Side, skee fyldest.

G.B.

Til Stiftamtmand Moltke.

21. May.

Saavel formedelst Russernes betydelige Tilførsel af Meelvarer til Tromsøe, som af deres temmelige Forraad af Korn, som Jægterne tilbragte fra Bergen udi afv. Aar, syntes det rimeligt, at det i Fior fra Deres Høivelbaarenhed hidsendte

Magazin ..?..?..?..?..?

sd. 564

yttre i min Skriv. af 2. Nov. f.A. Men - Trangen er bleven større end nogensinde forhen. Sildfiskeriet mislingede ganske i sidste Efteraar paa disse Grændser. Vinteren har været uden Ophold stormende. I Fiskevæhrene manglede vel ikke paa Fisk; men det rasende Veir tillod sielden den Fiskende at søge den, og for Mange blev Avling, Baade og Fiskeredskaber det oprørte Hav til Bytte. Fjordene her hiemme have, den ganske Vinter igiennem lige til nu, været saa øde for Fisk, at de ikke i de sieldne Havblikke, have givet den Fiskesøgende Kogning. Herover ere alle Beholdninger af Korn og Meel udtømmede, og Hungersnøden havde været uundgaaelig, dersom den trængende Almue ikke havde fundet Redning ved den fra forrige Aar beroende Beholdning af Magazin-Rugen. Vel er Trangen overmaade stor, og grændser til Hunger; men den havde været haardere, om vi havde savnet denne ypperlige Tilflugt. Dog mangler af bemeldte Beholdning 11 Tønder og 1 Vog, som Giæstgiver Gabriel Zachariasen, hos hvem den var indlagt, har, til Udsalg, som han foregiver, bemægtiget sig.

Det har ikke været mig mueligt, til Punct og Prikke at opfylde Deres Høivelbaarenheds Befaling, kun at overlade mod contant Betaling; thi det har netop været Tilfældet, at de allermeest Trængende have intet havt, og intet kunnet præstere til at betale med. Nøden har drevet mig til at creditere ud en Hoben. Dette uagtet sender jeg, efter Ordre, med Posten i Dag, til Kiøbmand Vogelsang, 197 rdl. 4 mrk., hvilke tilligemed de forhen tilstillede 2 rdl. 2 mrk. bliver Betaling for 20 Tønder. Jeg haaber snarlig at kunne gjøre Rede for Resten. Hvad der i skulle blive at erholde, faaer da blive mit Tab.

ærbødigst

G.B.

Til Kiøbmand Vogelsang i Trondhiem.

d. 21. May.

Herhos har jeg atter den Ære, at sende noget til Betaling for den i afv. Aar
hidsendte Magazin-Ruug. Denne Gang følger 197 rdl. 64 sk., hvilke med de
forhen tilstillede 2 rdl. 32 sk. udgiøre Valuta for 20 Tønder. Efter Modtag-
elsen udbeder jeg mig med et Par Ord underrettet derom.

G.B.

Til Provst M.H. Kildal.

d. 21. Septbr.

Sendt ham	rdl. mrk. sk.
a. Kirke-Regnskabet for Lenvigs K. fra 1. Maji 1801 til Aarsdagen 1802, med Beholdningen	122....5....4
b. Kirke-Contributioner og Kollektur af Lenvigs til St. Hans Dag 1802, med Designation in duplo	7....1...11
c. Min Gave til den brandlidte Sognepr. i Stør- dalen, Provst Mag. Wittrup	5.....
d. For min Kones Introduction	2.....

Tilsammen	137.....15

e. Auctionsforretningen efter Mad. Bergh.

Alt blev paa Tinget d. 15. Oct. leveret i Hr. Sorenskriver Hammers Hænder.

G.B.

Til Sorenskriver Hammer.

31. Dec.

Sendt Designationer over Døde i Lenvigs Præstegield i Aaret 1802, ligesaa
Fortegnelse over ægteviede Fruentimmer.

Til Foged Thams.

d.d.

Sendt 1. Attest om simple Leiermaale. 2. do. om Leiermaale i Ægteskab og forbudne Led. 3. om Sværger, Banden og Helligbrøde. 4. om Begravelse i Egekister. 5. om Underbruge. 6. Om Skattefrihed. 7. om Trondhiemsborgeren John Normans Ankomst og Afreise.

Fortegnelsen paa Fremmede Fiskende manglede.

sd. 565

d. 17. Jan.

Sendt til Foged Thams

følgende Attester vekommende Sognepræste-embedet paa Tranøen:

- 1. At ingen Leiermaale vare begangne i Ægteskab eller forbudne Led i Aaret 1802.**
- 2. At ingen havde forseet sig med Sværger, Banden ell. Helligbrøde s.a.**
- 3. At ingen Underbruge gives, hvoraf de ...?... Skatter at svare, s.a.**
- 4. At ingen er begravet i Egekiste, s.a.**
- 5. At ingen Fremmede havde drevet Fiskerie i Tranøe Præstegield, s.a.**
- 6. Consumtions Mandtal for 1802 for Tranøe Præstegield.**

Alle var daterede Lenvig

den 31. Dec. 1802.

18. Januar.

Sendt til Foged Thams

følgende fortegnelse over fremmede Fiskendes Fiskeavling inden den Deel af Præstegieldet, som hører til Sennien, for 1802

Høvidsmændene	Fiskebeløbet		Tienden	
	Torsk	Sey	Torsk	Sey
1. Anders Pedersen, Uersfjord, af Tromsøe Sogn og dito Fogderie, fisket		160		18
2. Christian Pedersen, Uersfjord, fra samme District	60	700	6	84
3. Peder Olsen Zar, ligesaa		80		8
4. Ole Hansen, Nordbye, ligesaa		700		84
5. Elias Larsen, ligesaa		300		36
6. Thomas Olsen, Engenæs, ligesaa	400	440	48	52
7. Matthias Andersen, Sand, ligesaa	60	500	6	60
8. Hans Olsen, Strømmen, ligesaa	60	460	6	54
9. En Ubenævnt.....		80		8
			66	404

De Fiskendes Avling bestaaer af store Hundrede eller 6 Snese, hvorefter Tienden beregnes.

Den Hans Majestæt tilkommende 1/3 Part af foranførte Tiende er da 22 Torsk og 134 2/3 Sey, beregnede efter smaae Hundrede eller 5 Snese.

Disse beløbe i Vægt til 2 Pd. Rodtsk. og 5 5/12 Vog Sey.

Hvilken Fisk jeg har ladet føre fra Hekingen til Lenvig, da Tiendemanden ikke havde Rum for den Vinteren over. Dersom det maatte saa behage Hr. Fogden, kan

jeg tiene Dem med at lade den afskibe til Bergen til Foraaret.

Lenvig den 18. Januar 1803.

G.B.

Foruden den herforan givne Optegnelse paa Tiende af Fremmede Fiskende: staaer Giæstgiveren paa Gibostad, Gabriel Zachariasen, som tillige har Privilegium paa Handel i Hekingen, tilbage med Tienden af Raafiske, han har kjøbt af de Fiskende. Efter Tiendemandens Forklaring skal den købte Raafisk være 7 Hundrede Sey; men hvor meget deraf er kjøbt af de Fiskende Fremmede, kan jeg ikke vide, da jeg ikke er i Stand til at bekomme Rigtighed for min Tiende hos ham for forrige Aar.

Lenvig ut supra.

Indberetning

til Amtet, i allerunderdanigst Følge af Forordningen
af 5. Sept. 1794 om herskende Sygdomme i Lenvigs Præstegield
i Aaret 1802.

Veneriske Sygdomme ere her ubekiendte.

Skiørbutiske, som almindeligens ere en Følge af Søedistricternes raa og fugtige Luft, ere dog nu ikke her synderlig giængse. Naar undtages en af Spedalskhed, og en af Saltflod angreben Mandsperson, veed jeg Ingen plaget af Skiørbutisk Sygdom.

Som epidemisk Sygdom have Smaakopperen grasseret i disse Sogne i afvigte Aar. De natur. vare ondartede; men, ved betimelig Inoculation(ikke af

Provincial-Lægen), blev dog den dødende Fremgang, hvormed de tvende, temmelig forekommet. I dette Præstegields begge Sogne ere, af natur. Kopper, døde 8, hvoriblandt 5 Voxne, og, af podede, 3.

Febersygdomme - som her uden Hensigt til deres forskellige Arter, kaldes Sot - have vel i enkelte Huse anmeldt sig; men dog, uden at udbrede Smitten videre, eller foraarsage mange Døde. Den liden Overvægt, som Dødeligheden i dette Præstegield i afvigte Aar har fremfor Tilvexten af Fødte, hidrører meest fra deres Tal, som, efter Naturens Orden, formedelst deres Alder, kunde vente Marschordre.

Lenvig den 31. Dec. 1802.

ærbød.

G.B.

Indberetning

af samme Art, Tranøe Præstegield vedkommende
for 1802.

Af venerisk Svage findes her 1 gift Mand. Han har forhen tilligemed Kone, Børn og en Pige, som han havde besvangret og smittet, været under Provincial-Lægens Haand, og var med de øvrige gaaet cureret; men, formedelst uordent. Diæt, er Sygdommen brudt ud paa nye hos ham. De andre af ham smittede og af Lægen curerede, skal være friske.

Skiørbutisk Svage vidste man ikke at opgive.

Ogsaa her have Børnekopperne raset. En Deel ere døde af de ondartede naturlige

sd. 567

Kopper i Begyndelsen. Indpodningen havde en frelsende Virkning.

For øvrigt vides i smitsomme Sygdomme at have gaaet i dette Præstegield, undtagen paa Præstegaarden, hvor de Fleste have i afvigte Sommer været sengeliggende af den saa kaldte Sot, hvilken Provincial-Lægen ved sin Nærværelse paa Stedet holdtes for at være af en lemfældig Art.

Dette er den Oplysning, jeg, som forestaaende Embedet i Vakanzten, efter indhændtede Efterretninger af Skoleholderen og Medhielpere, har samlet.

Lenvig den 31. Dec. 1802.

ærbødigst

G.B.

Paategning paa en Requisition fra Prokurator Steenstrup.

d. 30. Januar.

Ole Larsen har aldrig været i Tieneste, men vel i Dagleie hos mig i en kort Tiid Vaaren 1801. I den Tiid havde han ikke Leilighed til at øve Tyve-haandværket. Da han Sommeren derefter fortsatte sit Landstripperie, efterat han, henved et Aar havde flakket om paa mange Steder her i Sognet, narrede han Bonden, nu afg. Henning Pedersen, Hannæs, til at laane ham Baad i et foregivet Ærinde nord over Malangen; Men hans Ærinde var Landstryg-eriet, og Baaden med Personen saaes ikke mere. Saa meget kan jeg bevisligen melde om denne for Tyverie nu heftede Karl.

G.B.

Til Gabriel Zachariasen,
Giæstgiver paa Gibostad.

d. 4. Martii.

Efter 15 Ugers Forløb modtog jeg endelig i Gaar fra Dem en Epistel, som skulde betyde Svar paa mit Brev af 15. Nov. f.A., uagtet jeg havde nu ganske opgivet Haabet om at bæres med noget Svar. Ligemeget kunde det næsten have været, naar det ikke var efterretteligere.

Jeg anmodede Dem om, at gjøre mig Rede for den ubetalte Tiende af den Fisk, De havde kjøbt, hvilket burde være skeet ved Deres Fiskes Afskibning i afv. Sommer; men skede i. Istedet for at give mig Underretning derom, fortælle De mig: at De har kjøbt 7 Hd. Raafisk i Heking; at De har solgt lidt Angler og Streng; at De aldrig havde udskibet raa Fisk, uden til Deres Huusbrug; at Tienden af ovenmeldte 7 Hd. raa Fisk er altid til Rede, m.m., saadant Væv. Dersom det havde været Dem mere om Deres Pligt at gjøre, end at tilfredsstille Deres Forbittrelse mod mig, ved paa en Maade at ville bryde mig med Deres Vrøvl, saa havde De givet mig en bestemt og tydelig Tiende-Angivelse. Nu kan jeg i blive klog paa, hvad De skyldte mig for Tiende af kjøbt Fisk; thi

1. Er Raafisk et yderst ubestemt Udtryk. Langen, Torsken, Seyen, med alle andre Fiskearter, ere jo raae, før de blive tørrede. Ikke sandt? Men jeg vil endda antage, at denne raa Fisk(hvorom jeg i mit Brev i spurgde Dem; men, siden De have tøvet noget derom i Deres Brev, jeg ogsaa her nødes til at melde noget), som De har kjøbt, er af den Sorte som er ringest i Priis, nem. Sey; saa gjør De selv alt mørkt for mig, ved at lægge til: at Mestedelen deraf er kjøbt af Tromsøe-Fiskere. Noget maa da altsaa være kjøbt af Indensogns Folk. Hvor meget er det første, hvor meget det sidste? Tienden erlægges jo anderledes af Fremede, end af Indensogns Almue. Men endnu

2. Handle De jo, foruden i Heking, ogsaa paa Gibostad, Deres egentlige Rede. Der kjøbe De vist mere tør Fisk, og maaskee mere raae Fisk, end i Heking. Af Fisk, hvoraf i er ydet Tiende, bør jeg troe, at De, som, efter Deres igientagne Udsagn, i vil gjøre andet end hvad Ret er, ogsaa modtager Tienden. Men jeg mærker af Tiende-Angivelsen i Deres Brev, at De har glemt dette Handelssted.

De tilgive derfor, at jeg nødsages til, endnu eengang at igientage min forrige Anmodning, som jeg her, for at undgaae Deres Kroger, vil fremsætte saa tydelig, som mueligt: At De, som privilegeret Handelsmand paa Gibostad og

Heking, ville opgive mig, hvor meget Tiende de have oppebaaret af købt og udi afv. Sommer afskibet Fisk, som De skyldte mig Betaling for, efter den Priis, som da havde Sted i Bergen. Jeg venter, at De det snarest skee kan, fyldestgør saavel min Begiering, som Deres foregivne Bestræbelse efter at gøre hver Mand Ret.

Fra Raafisken gaar De til min Erindring om den Tiende, De, efter Mad. Bernhofts Udsagn, skyldte til det Bernhoftske Stervboe. Hvor den, som intet andet tænker paa, end den kiære Skilling, dog kan vrie sig, før han slipper den af sin Kloe! Saaledes De her. For at undgaae dette Krav, søger De at paadigte mig en begaaet Uredelighed mod sal. Bernhoft. Jeg skulde nem., dersom jeg forstaaer Deres Brev ret, have modtaget 10 rdl. for Xde af købt Fisk i Kløven, hvoraf jeg skulde, paa Deres Vegne, betale det, Bernhoft tilkom. Men Stakkels Mand! De mangle for det første i dette Stykke Tiltroe hos alle brave Folk, der kiende mig, og for det andet det for Dem endda vigtigere, Bevis. For endnu at give dette Deres dumme Digt et Skin af Tilforladelighed, er De fræk nok til at spørge: om jeg, som ærlig Mand, kan fragaae, at have modtaget hos Dem ovenmeldte 10 rdl.? Dette Spørgsmaal vil jeg besvare med et andet: Skrive De i Drømme? Eller er Deres øverste Etage i Confusion? Denne Beskyldning er et Sidestykke til det Digt, en vis Mand ophittede om afg. Carl Falck: at Carl Falck skulde skyldte den visse Mand en betydelig Sum Penge; men da alt kom til Rigtighed, blev denne, og i Falck, Skyldneren for henved 2000 rdl. Saa gik Sagnet den Gang.

Men igien til Sagen. Jeg fragaaer i det, jeg har modtaget; thi da var jeg en Bedrager. Slige Rænker overlader jeg til den nedrige Skurk, som kiender ingen anden Drivefjæder til sine Handlinger, end den skidne Vinding; som, blottet fra Moralitetens Grundsætninger, og fremmed for Menneskelighedens Agtelser i undseer sig ved noget skiændigt Konstgreb, hvorved hans Egennytte kan fremmes. Min Grundsætning, som jeg stræber at være troe, er denne: Heller at lide, end med Villie at gøre noget Uret. Men ligesaa lidet, jeg

fragaer det, jeg har modtaget, ligesaa utilbøielig er jeg til at lade mig noget saa urigtigt Foregivende, som Deres, paadigte.

Jeg mærker, at Deres Optegnelser, om De holde nogen, ere i ligesaa megen Uorden, som Deres Hoved. For at berigtige de første, skal jeg dog sige Dem, hvad De have betalt mig, som Fisketiende for Aaret 1799. Det er, efter mine Optegnelser ved vores Afregning, følgende:

1. Tiende, som De, efter foregivende, havde veiet

og afskibet/:jeg handlede den Gang med Dem

bona fide:/og skulde beløbe til 6 Voger, à 1 rdl. 15 sk.6....5...10

Denne Tiende skulde være deels af Fisk fra

Vaagen, deels af Deres egen fra Kløven sam-

lede. Men jeg maa dog her anmærke: at, istedet

for 6 rdl. 5 mrk. 10 sk., er udført i min Op-

tegning, hvorefter De har betalt mig, 8 rdl.

1 mrk.; hvorefter Dem altsaa er skeet Uret paa

1 rdl. 7 sk. som da bliver Dem at godtgjøre af

mig.

2. Tiende af købt Fisk, som skulde beløbe til

4 Vog à 1 rdl. 15 sk.4....3...12

3. Tiende for Henrich Fredriksen, Troldvig,

18 Spær, hvorfor De betalte1...1....

Lægger jeg nu hertil De ovenfor anførte og

Feilskrevne 1.....7

Saa er Summen 13....4...13

Det er noget andet, end 10 rdl. Men at Bernhoft ikke kunde have nogen Deel i mine Sognefolks

Fisketiende fra Vaagen, eller i den her indensognske Tiende, falder jo Enhver i Øinene. Jeg havde intet med at oppebære Tiende af hans Almuefolk. Den havde jeg desuden ingen Kundskab om. Og overalt, dersom De havde leveret mig noget til ham; da havde vist Deres bekiendte Forsigtighed, naar det rammer Skillingen(hvilket just i fortienner nogen Dadel) forsynet Dem med mit Bevis, i hvis Mangel, som sagt, Deres Paastand i kan andet, end ansees for et høist usandfærdigt Foregivende.

Mod Slutningen af Deres Brev komme De med en Regning paa mig, som De beder, jeg i fortryder over. Langt fra - Jeg har det Ønske fælles med mange, mange Andre, at faae mine Regninger afgjorte med Dem. Men jeg maa igien bede, at De i fortryder paa, at jeg gjør nogle Anmærkninger over den. Den er ellers i sit Slags et Mesterstykke, og et Bevis paa, at De forstaaer den Konst, at give Regninger.

Torskegarnet..... 3.....

kan jeg i nægte at betale, siden jeg virkelig har faaet det.

Hvad angaaer de.....4.....

som De skal have lovet at betale, altsaa i betalt, til de 2de Mænd, som bragde hertil noget af Stephanus Olsen, Græsmyrs, og Biørn Ericksen Ursins Fisketiende, da finder jeg mig ligesaa ubeføiet til at betale for dette Løfte, som om De virkelig havde betalt denne Sum.

Betreffende Fragten, Dragepenge og Huusleie for

bemeldte 1de, beregnet tilsammen til..... 2....1.....

da faaer De vel søge denne Fordring hos Ved-

kommende.

Endelig hvad vedkommer de.....3.....

som De kræve for 1 Dags Arbeide med at udsætte og indsætte en Baad, der skulde være brugt til en Skyds, hvortil De var tilsagt; saa maa jeg, forinden jeg betaler dem, have Oplysning om, om De virkelig efter Deres Regning, har arbeidet saa længe dermed, samt hvor mange Mand De har brugt dertil; thi det var maaskee Deres Slagbaad De havde fundet paa at udsætte?

Allersidst komme De og med Anmeldelse om Koetienden for 1802, hvortil Deres Samvittighed føier: at De have slagtet 1 Oxe, og veed i, hvor meget Xde deraf skal betales.

Denne Oxe maa altsaa have givet Melk. Er dette saa, da kan jeg i noksom beundre Deres Genie til at drage Saft og Kraft af alle Ting. Men, uagtet De intet melde om, enten De have pattet den, eller mælket og ostet dens Melk; saa skal Tienden deraf dog, for Opfindelsens Sieldenhed, være Dem herved ganske og aldeles eftergivet.

En Forsigtighed ved deslige og andre Deres Melkedyr vil jeg dog anbefale Dem, som er: at De i mælke for stærkt; thi det er da at befrygte, at De tilsidst melke Blod, og De - tabe Melken.

G.B.

Til Stiftsamtmænd Baron Adeler
i Trondhiem.

d. 6. Julii.

Udi Aaret 1801 bleve, ved daværende Stiftsbefalingsmands Hr. Kammer-herre Gebhard Græve af Moltkes menneskekjær. Foranstaltning, 25 Tønder Rug-

korn af det Kongelige

sd. 570

Magazins Beholdning i Trondhiem, hidsendte til mig, til Distribution, imod contant Betaling, blandt den trængende Almue paa disse Grændser. Forinden dette Korns Ankomst her til Stedet, var allerede Siucurs? af Levnetsmidler indløbet, hvorover det blev da uefterspurgt. Imidlertid trude samme Sommers vedværende raade og kolde Veirligt med en mislingende Høst, hvilket gav mig Anledning til at foreslaae, at det hidsendte Magazin-Korn maatte blive her beroende for paafølgende Vinters formodent. Trang. Høibemeldte Hr. Stiftsbefalingsmand gav under 28. Aug. s.A. dertil sit gunstige Samtykke. Med Vinteren indfandt sig den befrygtede Mangel; Men en stor Deel af de tilstrømmende Trængende manglede, i denne pengeløse Tiid, Valuta. Jeg saae mig derfor nødsaget til at overskride den givne Ordre, ved at creditere. Af denne Aarsag kunde jeg heller ikke, udi forrige Aars Remisse til Kiøbmand Vogelsang, præstere mere end 200 rdl., skjønt dette var endda over den Sum, som jeg den Gang havde modtaget.

Endnu mangle nogle med Betaling, og noget bliver formedelst Dødsfald for mig uerholdeligt. Dette faaer da blive mit Tab; thi jeg skylder at gjøre Rede for de i mine Hænder betroede 25 Tønder Rug-

korn, som à 10 rdl. pr. Td. beløber til. 250.....

Deraf er forhen, som meldt, remitteret til Kiøbmand Joh. Chr. Vogel-

sang 200.....

hvorfor hans Brev af 10. Septbr. er mig Bevis.

Nu, efter hans Handelsfuldmægtigs

herhos følgende Modtagelses Bevis

af Gaars Dato, betalt..... 50.....

Som ogsaa udgjør den Sum 250.....

Naar det, efter foranførte, rigtigheden befindes af mig at være gjort Rede for bemeldte Sum, udbeder jeg mig ærbødigst Høivelbaarne Hr. Stiftsbefalingsmands gunstige Efterretning derom.

ærbødigst G.B.

Til den constit. Biskop i Trondh., Stiftspr. Wille.

d. 27. Julii.

I Følge Deres Høiærværdigheds Skrivelse til mig af 20. Maji sidstl. om at indhente den befalede Opgivelse af Præsternes (hvilket jeg formoder, skulde være, Sognepræstens) Indkomster i Trondenæs Kald, tilskrev jeg under 17. f.M. Hr. Peter Brandt, som den, der saavel i Begyndelsen af afg. Provst Steens Svaghed allene, som siden alternativ med Præsterne Burchard og Kildal har betient der, og følgelig kunde troes at være i Stand til at afgive den, derom, men erholdte følgende Svar fra ham dat. 4. d.M.:

”At opgive Trondenæs Kalds Indkomster er mig en plæt Umuelighed; thi om jeg endog tilligemed s.t. Hr. Provst Kildal og s.t. Hr. Provst Burchard alternativ betiener Kaldet, kan jeg dog ikke af det, jeg for ministerielle Forretninger, den Fisketiende, Offer og Rettighed, med utroelig Restance af de tvende sidste fornemmelig, har modtaget, gjøre nogen sand Beregning over hele Kaldets Indkomme. Korntienden og Jordegodset har jeg aldrig befattet mig med. Efter mine ringe Tanker bliver den constituerede Provst S.T. Hr. Provst Kildal den sikkerste Mand, der, qua Skifteforvalter, kan gjøre denne Opgivelse.”

Der er min Pligt, at indberette dette, ligesom jeg ogsaa i Dag tilskriver Provst Kildal om at besørge denne Opgivelse forfærdiget, og at indsende den directe

til Bispeembedet.

G.B.

Til Hr. Provst Rasmus Schelderup.

d. 13. Septbr.

Finner fra Balsfjorden pleie aarlig, mod Enden af Vinteren og om Vaaren, at drive Liinfiskerie paa Malangsfjorden; drage til sine Tider brav Fisk; men have høist sielden

sd. 571

ydet mig nogen Tiende, uagtet Opsidderne paa de Steder; hvor de have ligget til Huus, ofte have, efter min Begiering, erindret dem om deres Pligt. I Aar have igien nogle, efter Sædvane, reist bort, uden enten at yde Tiende, eller at kalde deres Huusværter til at oversee deres Fisk.

Denne uretmæssige Omgang nøder mig til at søge slige Tiendesvigere paa lovlig Maade. Efter mine Sognefolkes Opgivende ere følgende Høvedsmænd reiste bort fra deres Roersteder her i Sognet i indeværende Aar, uden at have aflagt nogen Tiende til mig og Kirken, nemlig:

1. Mikel Christophersen.
2. Niels Knudsen.
3. Lars Andersen.
4. Peder Pedersen Middagsbugten.
5. John Pedersen.
6. Anders Andersen og
7. Henrik, Lars Hansen Sandøens Dreng.

alle fra Balsfjorden.

Disse Baade-Høvedsmænd ønsker jeg indkaldte for Forligelsescommitionen for

Tromsø Tinglaug. Men da det baade er mig uvitterligt, naar samme holdes, og det desuden vil blive mig umueligt, at møde personligt, saa henvender jeg mig til Deres Velærværdighed med ærbødig Begiering, at De vilde være uleiligt med at besørge benævnte Mænd indvarslede til bemeldte Commission, eller, om Tiden ikke skulde tillade Deres Velærværdighed det, at formaae en Anden dertil, for, om muligt, i Mindelighed at erholde Erstatning for den mig og Lenvigs Kirke besvegne Tiende.

Uagtet jeg, i Analogie med Forordn. af 23. Jun. 1710, troer mig berettiget til at kunne paastaae den mig og Kirken besvegne 1/3 Tiende 3de Gange betalt; saa vil jeg dog, for muligt at bidrage til Sagens mindelige Afgiørelse frafalde denne Paastand, og moderere den derhen:

”At de ved Commissionen nøiagtig opgive, hvor meget Fisk de paa enhver Baad have avlet, og derefter erstatte mig i Penge, efter Commissariernes Skiønne, den Andeel Tiende, som tilkommer mig og Lenvigs Kirke, dog med den Reservation, at, ifald jeg siden erfarer, og kan med gyldige Vidnesbyrd overbevise dem om urigtig Angivelse, skal de være pligtige til, 3de Gange at godtgjøre den hele mig og Kirken tilkommende Tiende. Saa skal de og, ifald de ere villige til Forlig, betale Commissionen det fulde Salarium 64 sk., og til mig Stevningsomkostningerne.”

Under disse Vilkaar befuldmægtiger jeg Deres Velærværdighed, eller den, De maatte formane til at møde paa mine Vegne, til at afhandle denne Sag.

ærbød. G.B.

Fortegnelse

over Roerfolk fra fremmede Fogderier, som have ligget paa Fiskerie i den Deel af Lenvigs Præstegield, som hører under Senniens Fogderie, i Aaret 1803.

31. Decembr.

Høvedsmændenes Navne	Deres Fiske Avling		Tiende deraf		
	Sey	Torsk	Sey	Torsk	
1. Peder Olsen Kiervig, fra Tromsøe					
Præstegield.....	440.....	60	52.....	6	
2. Niels Larsen Nordbye, fra samme					
Præstegield.....	360.....		42.....		
sd. 572					
3. Matthias Andersen Sand, fra					
samme Præstegield.....	240.....	60	96.....	6	
4. Ole Hansen Nordbye, ligesaa.....					
	460.....		54.....		
5. Jørgen Christensen Labugt,					
ligesaa.....	260.....		30.....		
6. Christian Pedersen Uersfjord,					
ligesaa.....	460.....	30	54.....	3	
7. Erich Christensen, ligesaa.....					
	400.....	100	48.....	12	

Tilsammen		2580.....	230	308.....	27

Hvert Hundrede beregnet til 6 Snese, undtagen Summen af Tienden, som bestaaer af 5 Snese.

Hans Majestæts 1/3 af Tienden bliver, efter foranstaaende Designation, hvis Rigtighed, efter Tiendemandens, Ole Andersen, Hekingens, fremleverede Skaarkjævler, Undertegnede vedgaaer, 102 2/3 Sey og 9 Torsk.

Lenvig den 31. Decembr. 1803.

G. Berg.

Ovenmeldte Tiende er indlagt under Forvaring i Fiskevæhret Heking. Hertil

kommer endnu:

8. Ole Olsen Mortenhals af Tromsøe Præstegield, fisket 260 Sey Xd 30. Hvorefter hans Majestæts Tiende bliver 112 2/3 Sey og 9 Torske.

G. Berg.

Til Foged Thams.

31. Decembr.

Foruden ovenstaaende Attest sendt ham 1. Attest om Underbruge. 2. Om at ingen har forseet sig med Leiermaal i Ægteskab eller forbudne Leed. 3. Om simpelt Leiermaal. 4. Om at ingen er begravet i Egekiste. 5. Om at ingen har forseet sig med Sværgeren og Banden. 6. Tilstaaelse for Skattefrihed.

Indberetning til Amtet, i Følge Forordningen
fra 5. Septbr. 1794 om herskende Sygdomme udi
Lenvigs Præstegield i Aaret 1803.

31. Decembr.

Veneriske Sygdome vides ikke at findes her.

Angaaende de Skiørbutiske gielder, hvad jeg i disse mine aarl. Indberetninger har meldet, at de ere i meget giængse. Dog har jeg i dette Aar obser-veret, at et Par Stykker nylig synes at yttre Kiendetegn til Spedalskhed, og at deres Antal nu, saavidt jeg veed, som ere befængte af denne Sygdom, er 3.

Fra epidemiske Sygdomme have vi i dette Aar været frie.

G.B.

sd. 573

Betænkning over et fra Amtmand Unmack tilstillet Udkast
til en Anordning om Fællesskabets Ophævelse i Norge.

6. Decembr.

Til at afgive en fyldestgørende Betænkning over det fra S.T. Hr. Amtmand Unmack tilsendte Udkast til en Anordning om Fællesskabets Ophævelse i Norge, udkræves større Indsigter i Landoeknomien, mere udstrakt Bekiendtskab med Norges lokale i Almindelighed, nøiere Kundskab om Anordningerne, Landvæsenet angaaende, end jeg tør tiltroe mig at besidde. Det er derfor ikke uden beskedneste Følelse af disse Mangler hos mig, at jeg sætter mig hen at nedskrive mine Tanker derover.

Skaden af Fællesskabet er saa erkiendt, at jeg behøver ikke at opholde mig derved; thi det er alle vitterligt, hvorledes det giennem Generationer har fødet Tvedregt og avlet Processer, standsat Agerdyrkningens Fremme, og fremfor alle Ting anrettet den uopretteligste Ruin paa Norges Skove.

En Anordning, som kunde befordre dette fordærvelige Sameies Ophævelse, bør derfor billigen ansees for et ligesaa priseligt, som høist fornødent Værk. Kan den end ikke beklæde vore øde Fjeldlier og nøgne Moer med de herlige Stammer, som hiin Hydra ubarmhiertigen har ødelagt; saa bør man dog vente, at den kan hegne om end levnede Skovstrimler, stifte Fred mellem Grander og give hver Frihed til at bruge sin Plet Jord paa den Maade, han anseer nyttigt.

Men da Norge er et Land, ulige af Situation, Klimat og Næringsveie, synes en Anordning om denne Sag her at finde flere Vanskeligheder, end for et Land, som allevegne beholder en jevn Lighed. I Følge heraf troer jeg med fuld Overbevisning, at ikke allene Udskiftning fra Jord- og Skov-Fællesskabet er en for de Norske Landbøygder fornøden Sag; men ogsaa at det tilsendte Udkast vilde der, som Anordning, bidrage til dens heldige Fremme. Derimod anseer jeg Jord-Fællesskabets Ophævelse i Nordlandene baade mindre fornøden, og tillige forbunden med flere Vanskeligheder.

Jordstrimmelen mellem Stranden og de fremskydende Bierge er her for det meste smal; Her er et Stykke tør, til Agerdyrkning tienlig, Jord; strax hos en

længere Strækning siidt og fugtigt Land, som endog med Grøfter vanskeligt vil kunne gøres brugbart til Agerjord; Atter møder et Stykke, besaaet med store uflyttelige Stene. Paa slige Gaarde, hvor Beskaffenheden ikke er ualmindelig, og dog flere Grander boe sammen, lader det sig ikke vel gjøre at udskifte af Jordfællesskabet. Jordfællesskabet vil ved disse Søkyster mange Steder blive et nødvendigt Onde. Dog - Nordlændingen synes snart at have Jord nok. Fast alle Aarets Tider lokke de arbejdsdygtige Arme til en Beskiæftigelse, som lønner hastigere, end Jordens Rygt. Om Vinteren vinke de ankommende Torskeskarer ved Lofotens eller andre fiskerige Strande ad Nordlandenes Indbygger, og han gaaer derhen i Storm og Sneedriv ligesaa munter som Dalens Kiække Søn med Sigden mod det bølgende Byg. Knap er han kommen til Huse, førend Seien har indfundet sig paa de sædvanlige Samlepladse, og Torske-Linen ombyttes med Dorgen eller Nooten. Dette Fiskerie mislinger stundum; men

sd. 574

lønner undertiden ogsaa saa vel, at han ikke betænker sig ved at berøre sin Jord hans i Vaarens Tiid saa høit fornødne Nærværelse. Heraf er det let at see, at Agerdyrkning betragtes af Nordlændingen, som Bisag, Fiskeriet, hvilket det er og bliver, som fornemmeste Næringsvei. Jordbrug vil i dette Land aldrig naae nogen Fuldkommenhed. Klimatet lægger derimod alt for vigtige Hindringer. Jeg nægter ikke derved, at det jo kunde drives med bedre Held; men jeg søger heri og finder Grund for min Mening, at Jordfællesskabet her i Landet ikke er saa føleligt Onde. Dets skadeligere Følger har Skovfællesskabet.

Tømmerskov findes ikke uden i nogle faa Fjorde, og der kun, saavidt jeg veed, i Almindinger, der ente ere Kongens eller Proprietairers. Talen er altsaa allene om Brændeskov, som over hele Landet er Birk, hvis kiendelige Aftagelse vil inden en Generation vise de fordærveligste Følger for det ganske Land - saa meget mere, som Norge næppe vil vorde see heldigt, som det skovløse Enge-

land, at kunne i Steenkulminerne finde Erstatning for den forødede Skov. Høist ønskeligt derfor, at en velgiørende Lov kunde fremskynde Udskiftningen fra Sameiet i Skoven.

At simplificere Fremgangsmaaden og gjøre den saa lidt bekostelig som muligt, vilde uden Tvivl dertil vorde det bedst virkende Middel. Maatte det kun kunne skee, som Udkastet § 2 vil, ved mindelige Foreninger! Det var det ønskeligste. Men disse Foreninger, skulde dog forfattes saa tydelige, at de kunne forebygge Tvist i Fremtiden. Hertil formener jeg, at Forligelses-commissionerne, mod et meget billigt honorarium, kunde paalægges at gaae Almuen tilhaande. Dersom det fremdeles blev paalagt Forligelses-commissionerne, ogsaa, hvor ikke alle Lodseiere vilde mindelig Forening, ved deres Mellekomst at bidrage dertil; saa troer jeg næsten, at den foreslagne Indretning af Landvæsenscommissioner kan undværes for disse Havkyster, hvor de desuden synes at ville mere afskrække fra end befordre det tilsigtede Øyemed.

Fortiener denne min Formening Overveielse og Bifald, saa ville de, hvis Værk dette er, ordne Sagen uden min Veiledning; Skulde den derimod forkastes, saa ere flere Ord herom kun spildt Arbeide. Jeg begiver mig derfor fra selve Udkastet, hvilket kyndigere Landmænd ville med mere Grundighed kunne recensere, til de forelagte

Spørgsmaale:

1. Om det paa ethvert Sted værende Fællesskab, som nu maatte befindes under Navn af Teigeskifte, Aarbytte, Hopemark eller andre Benævnelser, og hvori det ene er forskielligt fra det andet; om det enten finder Sted i Gaardens Hiemmarker eller Almindinger, og om det er i Havning, Skov, Sæterbrug, Fiskeri etc.?

Svar: Til Fællesskab henfører jeg:

a. Agre, som flere paa een Gaard boende Grander have strimmelviis mellem

hinanden. Dette er ikke ualmindeligt.

- b. Engesletter, hvilke høstes af en Opsidder et Aar, og af en anden det næste Aar. Saadanne Slaatter, som kaldes Aarbytte, gives baade i Hiemmarken og Udmarken.
- c. Engesletter, hvilke afhøstes i Fællesskab, og hvis Avling deles paa Marken. Denne Hopmark har Sted baade i Udmark og Hiemmark. Endelig
- d. Flere Granders fri Adgang til een Skov. Hertil kunde vel ogsaa regnes fælles Havning.

2. Om de forskellige Servituter, som kunde lægge Hindring i Veien for Fællesskabets Ophævelse?

Svar: Heraf veed jeg ingen at nævne, forsaavidt dette Præstegield betrefter.

3. Om Udskiftningen allerede er bleven attraaet, forsøgt og fuldført, og hvorledes Fremgangsmaaden dermed haver været?

Svar: Ved Udskiftningen, som adskillige Steder er forsøgt, har Fremgangsmaaden almindelig været: at vedkommende Opsiddere have formaaet 2, 3 eller 4 Mænd til at omkringgaae og besee Jorden, og derefter at tildele hver af Parterne sin Deel! Men da denne Forretning hverken var authoriseret ved Lov eller blev beskrevet; saa gjeldte denne Udlodning oftest heller ikke længere, end Granderne forligedes derom, eller til nye Opsiddere kom i deres Plads. Paa nogle faa Steder er vel ogsaa Udskiftning skeet ved en ordentlig Aastedsforretning af Sorenskriveren og Mænd. Dog, da en saadan Forretning er forbundet med mange Omkostninger, som Befordringens Kostbarhed i dette Land foraarsager; saa bliver heri, saavel som i det foran anførte, Svaret at finde paa det efterfølgende 5te Spørgsmaal.

4. Om Udskiftningen, hvor den er forsøgt, har mærkeligen forhøiet Land-Eiendommenes Værdi?

Svar: Herpaa har intet Exempel givet mig saadan Erfaring, at jeg tør enten

nægte eller bekræfte det.

5. Om Aarsagerne eller Vanskelighederne, som formenes paa ethvert Sted at have hindret Udskiftningen m.m.?

Svaret herpaa kan udledes af hvad foran er skrevet.

ærbødigst

G.B.

Af Ovenstaaende Betænkning, sendt, efter Amtmand Unmacks Ordre 1 Afskrift til Rentekammeret, og 1 til ham.

1804.

Til Foged Thams.

d. 30. Julii.

Mit Svar paa Hr. Fogdens Skrivelse af 29. dennes ang. min Betænkning over General-Postamtets Foranstaltning af 19. Maji foran, og Efterretning, om i Nærheden af Lenvig findes 2de Karle duelige til Postexpresser og 4re til Postkarle eller Postbønder, kan indbefattes i faa Ord:

Den udfundne Foranstaltning af det Kong. General-Postamt synes efter mit Skiønne, meget at ville fremme Postens raskere Befordring. Skifte-Stationerne synes mig ogsaa at være saa passende valgt, at jeg intet veed derimod at indvende, saa meget mindre,

sd. 576

som General-Postamtet selv gaer den Indvending i Møde, som kunde gøres mod det uforholdsmæssige af Miletallet mellem Bodøe og Lenvig og sidste og Alten. Den eneste Vanskelighed, jeg finder ved den hele Foranstaltnings

Udførelse ere Subjecter til Post-Expresser og Postkarle eller Postbønder; men denne Vanskelighed vil lettelig hæves, naar Hr. Fogden committerer nogen at akkordere derom.

I Nærheden af Lenvig veed jeg ingen, hvorom jeg nu, medens Hr. Fogdens Expressebud bier paa mit Svar, kan forsikkre, at de ville paatage sig at indtræde som Postexpresser eller Postkarle; thi om jeg end kiendte dertil skikkede Subjecter, saa maatte man dog, forinden man kunde foreslaae dem, vide, om de vare villige til at blive Merkurier.

Til Foged Thams.

d. 30. Julii.

I sidstafvigte Vinter savnedes 3de Msker. paa en Huusmandsplads Husedalen i Fjordbotten eller Stønnesbotten under Gaarden Botten i Hillesøe Sogn, Giesunds Tinglaug. For 12 Dage siden, neml. d. 18. d.M. er det ene af disse savnede Menneskers Liig funnet flydende paa bemeldte Fjord ombundet om høire Haand med Dybsangel-snøre, hvormed vare giorte adskillige Kast omkring Haanden, hvorefter det rimeligviis har været nedsænket. Da dette tilligemed flere Omstændigheder lader formode, at denne paa en mordersk Maade er tagen af Dage, saa finder jeg mig beføiet til at melde dette for Velvise Hr. Foged, i Følge Ritualet Cap. IX.

Det fundne døde Menneske er Ingeborg Johnsdr., den ligeledes borteblevne Erik Sivertsens Hustru.

Til Amtmand Unmack.

d. 1. Aug.

Da det i flere Folks Paahør, er sagt mig, at den til Omgangs Sand for Tyverie dømte Torber Johnsen, Botten, som nu, efter Beretning, skal være i Tieneste hos Hr. Foged Strand i Alten, skal have udgivet truende Undsigelser imod mit Liv(formodentlig fordi jeg, i min under Auctionen mod ham fremlagte Attest havde sagt Sandhed om hans Umoralitet) og en anden Mand her af

Menigheden, ved Navn Ole Matthiassen, Gevig, har berettet, at ham, efter Fortælling, skal være giorte lignende Trudsler af bemeldte Torber Johnsen, for han var en af Angiverne af hans sidst forøvede og beviste Tyverie; saa, da alt ondt kan begrygtes af et saa berygtet Menneske, som atternævnte Torber Johnsen, maa jeg herved ærbødigst anholde hos Stedets Øvrighed, at han maa sættes under saa sikker Forvaring, at vi maatte see os beskyttede imod mulige Overraskelser. Fremdeles beder jeg, at der om disse hans Udladelsers Grund eller Ugrund maatte anstilles justitial Undersøgelse, ved at forhøre de Vidner, som jeg, ved nøiere Efterspørgen, kunde anmelde til mulig Oplys-nings Angivelse herom.

Til Amtmand Unmack.

d. 1. August.

I Begyndelsen af Februarii Maaned indev. Aar savnedes 3de Mennesker paa en Husmandsplads Husedalen under Gaarden Botten i Hillesøe Sogn, nemlig: Husmand Erik Sivertsen med Hustru Ingeborg Johnsdr. og en Søn af Enken Maren Sørensdatter, Botten, ved Navn Ole Jeremias Hansen. Den sidste laae samme Tiid til Roers med førstnævnte Erik Sivertsen.

I Førstningen giettede man, at de vare omkomne paa Søen, uagtet dette, efter Naboernes Udsigende, syntes utroeligt, da Veiret ved og noget før den Tiid de savnedes, var meget roligt.

sd. 577

Imidlertid syntes man at styrkes i denne Tanke, ved tillige at savne Mandens Seil og Baad. Dog gave snart følgende Opdagelser Anledning til en modsat Formodning: I Mandens Nøst fandtes Tofterne og Styret til den savnede Baad. Masten til Baaden fandtes paa den anden Side af Fjorden (Stønnesbotten eller Fjordbotten) ituslaet i 5 Stykker, hvoraf de 4re Stykker laae noget over for Flodmaalet, og det 5te Stykke, hvormed Staget hængte, endda længere

oppe fra Søen. Foruden at Masten viser kiendelige Tegn til, at den var afslaaet mod Steen eller Bierg, fandtes endnu, efterat Sneen var aftøet, Splintrene af de afslagne Stykker. Endnu mere: Om den savnede Mand Erik Sivertsen forsikkrer Broderen Niels Sivertsen, Fjordbotten, at han for nogle Aar siden, ved hans Tilflytning til Husedalen, forinden hvilken Tiid begge Brøderne boede sammen, eiede i klingende Mynt i det mindste 50 rdl., hvoriblandt en Deel Rigsorter, Tiskillinger, Otteskillinger, ogsaa Kobber-penge. Derforuden havde han og en Deel Bankosedler. Men nu ved Registeringen fandtes, saavidt jeg veed, intet af klingende Mynt og gandske faa Bankosedler; derimod fandtes en Kiste, hvis Laag var ituhugget. Endvidere savnedes ogsaa et Odderskind og et meget smukt Ræveskind, som Brødrene skulde eie sammen.

Uagtet foranførte syntes at rimeliggjøre den Formodning, at disse Folk paa en voldsom Maade af et eller flere onskabsfulde Mennesker var ombragte, vovede man dog neppe at give denne Formodning Rum, førend d. 18. Julii sidstafv., da den borteblevne Hustrues Ingeborg Johnsdatters Liig kom opflydende paa Stønnesbottens Fjord fra det Sted, hvor den afslagne Mast fandtes forud, ombundet den høire Haand med Dybsangelsnøre, hvilket var knyttet i mange Kast eller Kapmelder, og visede at Liget derefter havde været nedsænket. Den Venstre Haand var af ved Haandledet, allene hængende ved Armen efter en Sene paa den ene Side. Ellers syntes det, efter Fortælling, som om denne ogsaa af et Snøre var afskaaret. Da Finderne ikke havde betragtet Liget, som kom flydende i alle sine Klæder, nøiere, kunde de ikke sige, om der fandtes Tegn til Slag eller Sting paa Legemet. Dog har jeg endnu ikke talt med nogen af Finderne derom, allene med den bortkomne Mands Broder Niels Sivertsen.

Alle disse Omstændigheder tilsammentagne synes at gjøre det høist rimeligt, at foranmeldte savnede 3de Mennesker ere paa en Mordersk Maade ombragt, og nedsænkte, og at Mandens Baad, formodentlig i Tanke, at de borteblevne Mennesker skulde ansees at være bortkomne paa Søen, tillige er nedsænkt.

Mistanken for Gierningen vender sig mod den for Tyverie den Gang til Omgangs Sand dømte Torber Johnsen, som paa samme Tiid opholdte sig i Fjordbotten; men som nogen Tiid derefter blev deporteret til Finmarken, hvor han nu, efter Beretning, skal være i Tieneste hos Hr. Foged Strand i Alten. Denne Mistanke grunder man paa følgende:

1. At den sidste Dag, da den bortkomne Erik Sivertsen tilligemed Ole Jeremias Hansen, af Naboerne saaes fiskende paa Stønnesbotten Fjord, og de mod Aften roede hjem, satte bemeldte Torber Johnsen allene i sin Baad efter dem. Samme Aften kom han ikke hjem til sit Logement i samme Fjordbotten før henved Midnat, da han, ganske sveddende ved sin Hiemkomst, bandede over, at han havde arbeidet saa længe med at komme giennem Isen, som, efter hans Fortælling, skulde ligge ved det Næs, hvor den ituslagne Mast siden fandtes, uagtet der bevisligen paa samme Tiid ikke skulde

sd. 578

ligge Iis saa langt ud i Fjorden.

2. Skal Torber Johnsen i Ugen efterat Erik Sivertsen ikke mere saaes paa Søen, skjønt endda ikke savnedes af Naboerne(thi dette skede, efter Formodning, ikke førend henved 10 à 11 Dage efter hans Endeligt), i Midfjordbotten, hvorhen han var gaaet over Fjeldet, have vexlet en 1 Rigsdalers Bankoseddél med Enken Erika sammesteds, mod at give hende Smaapenge igien, og desuden kjøbt 1 Vog Sey, som han ligeledes betalde med Smaapenge. Dette bliver saa meget mere paafaldende, som Torber før den Tiid intet havde havt at fortjene Penge ved.

Siden hans Afreise til Finmarken har hans her efterladte Kone i Løgvigen og Hekingen, hvor hun kjøbde Levnetsmidler, stedse betalt samme med Smaapenge.

3. Endelig skal Torbers yngste Søn, en Dreng 6 Aar gammel, som er hos Moderen, have berettet, at Faderen, før han reisde, havde saa meget smaat Papir (formodentlig Bankosedler) og mange blanke Penge og røde Penge (rimeligen Sølvpenge og Kobbermynt); men at Moderen fik ikke andet end røde Penge.

Naar alt dette sammenlignes, saa kaster det megen Mistanke paa oftmeldte Torber Johnsen. Jeg har anseet det for min Pligt, at anmelde de her samlede Omstændigheder, hvilke ved institueret Forhør af selve Personen eller ved Undersøgelse af det her anmeldte, maaskee kan sættes i fuldkommere Lys. Tildragelsen har her opvakt saa megen Opmærksomhed, at den synes i vel at kunne forbigaaes med Stiltienhed.

Til Amtmand Unmack.

d. 1. August.

Underlagt har jeg den Ære, at fremsende 2de Anmeldelser:

Den ene angaaende de borteblevne 3de Msker. vil jeg dog ingenlunde skulde ansees som nogen Angivelse, da denne Tildragelse mangler, og befrygtelig kommer til at mangle Bevisligheder mod den mistænkte Ransmand. Men jeg har anmeldet den, fordi jeg ikke burde fortie en saa gyselig Gierning; henstillende i øvrigt, enten D.H. vil tage Torber under Forhør, og lade anstille Eftersøgning, om hos ham maatte findes mistænkel. Koster, eller De vil anordne den af mig anmeldte Sag nærmere undersøgt, for om muligt derunder at udfinde Gierningsmanden.

Hvad jeg har berettet, skal medføre Sandhed. Den borteblevne Erik Sivertsens Broder Niels Sivertsen, Fjordbotten, Lars Olsen, ibid., og Kone, Niels Hansen, ibid., og Kone, Peder Ingebrigtsen, Botten, og maaskee flere kan give Oplysninger.

Til Hr. Hans Kioldahl,
Sognepræst i Sparboen.

d. 30. septbr.

Tilskrevet ham en Efterretning om Sivert Sivertsen, Lillenæssets Hustru Karen Andersdatter er i Live, eller ved Døden afgangen.

Til Sorenskriver Aas.

31. Dec.

Sendt Fortegnelser over alle i afv. Aar døde i Præstegieldet og over de ægteviede Fruentimmere.

sd. 579

Til Hr. Foged Thams.

31. Dec.

Sendt ham følgende Attester:

1. Fortegnelse over begangne Leiermaale inden Lenvigs Præstegield udi forløbne Aar 1804.

1804, 2. Pindsedag blev døbt i Hillesøe Kirke Pigen Berith Henriksdatter Bottens, uægte Barn, hvortil hun angav Enkemand Rasmus Jansen, Botten, at være Fader. Begge Forældrene ere af Hillesøe Sogn og Giesunds Tinglaug.

15. Sønd. e. Trinit. blev i Lenvigs Kirke døbt Pigen Siri Ingebrigtsdatter Kvandaasens uægte Barn. Hun angav til Barnefader en paa Snedker- og Tømmerarbeide omvankende Ungkarl, ved Navn Johannes Ludvigsen, logerende paa Gaarden Troldvig.

Bemeldte Johannes Ludvigsen er ogsaa angivet som Barnefader for Pigens Maren Elisabeth Larsdatter Edøens uægte Barn, som blev jordet ved Hillesøe Kirke d. 8. Julii sidstafv. Denne Barnemoder opholder sig under Hillesøe Tinglaug.

17. Sønd. e. Trinit. blev i Lenvigs Kirke døbt Pigen Anne Pedersdatter Løghelles uægte Barn, hvis Fader skal være, efter hendes Forklaring, en af Radesyge angreben Ungkarl ved Navn Martinius Fridriksen, Troldvig.

Til Leiermaale kan vel ikke regnes følgende Barnefødsel, da vedkommende har forlangt Ægtevielse; maa jeg, formedelst Mangel af Præsteattest, saae mig nødsaget at nægte dem, nemlig:

Pigen Gidsken Pedersdr., Lillenæsset, som er bleven Moder ved Huusmand Sivert Sivertsen sammested. Dog tør jeg ikke lade den uanmærket.

At flere Leiermaale ikke inden dette Præstegield udi nu passerede Aar ere begangne, bliver herved bevidnet. Lenvig 31. Dec. 1804.

G.B.

2. Attest, at intet Leiermaal er begaaet i Ægteskab eller forbudne Led.
3. Attest, at intet Liig er nedsat i Egekiste.
4. Attest, at ingen er angivet som Overtræder af den Kong. Forordn. af 12. Mart. 1735 med Sværgeren og Banden og Helligbrøde.
5. Attest, at ingen Underbruge gives, hvoraf i Følge Plakaten af 23. Jan. 1793 bør svares dobbelte Skatter.
6. Attest, at jeg har været ukrævet for Kong. Skatter af min paaboende Præstegaard Lenvig & Kaarvig.
7. følgende

Fortegnelse
over Roerfolk fra fremmede Fogderier,
som have ligget paa Fiskeri i den Deel af Lenvigs Prestegield,
som hører under Senniens Fogderi, udi Aaret 1804.

Høvedsmændenes Navne	Deres Fiske Avling		Tiende deraf	
	Sev	Torsk	Sev	Torsk
1. Peder Zar, af Tromsøe Sogn,				
fisket.....	400.....	100	48.....	12
2. Ole Olsen Mortenhals, ligesaa.....	700.....	180	84.....	20
3. Ole Hansen Nordbye, ligesaa.....	400.....		48.....	
4. Hans Olsen Strømmen, ligesaa....	200.....	60	24.....	6
5. Matthias Andersen Sand, ligesaa.	220.....	120	26.....	14
6. Anders Pedersen Uersfjord,				
ligesaa.....	300.....	120	36.....	14
7. Peder Hansen Grebstad, ligesaa..	200.....	200	24.....	24
Tilsammen	2420.....	760	290.....	90

I Henseende til Summa maa agtes, at Fiskeavlingen tælles med 6 Snese i et Hundred, hvorefter Tienden bliver 12 af Hundrede.

Hans Majestæts Anpart Tiende bliver
altsaa.....

96 2/3..30

som endnu tilligemed min egen og
Kirkens Tiende-Andeel ligger paa
Øen Hekingen.

Blandt Tiendemandens Skaarkievler findes et fra en Christopher Larsen, Nord-Malangen, som skal have fisket 680 Sey; men da jeg ikke veed rettere, end at han beboer en Kongens Jord, saa har jeg ikke villet anføre ham herpaa, eftersom han i saa Fald er fri for at yde Kongetiende. Befindes det derimod at forholde sig anderledes, skal det vorde iagttaget af mig ved Fiskens Opveining. Saaledes overensstemmende med Tiendemandens Regnskab til mig, bevidnes, Lenvig d. 31. Dec. 1804.

G.B.

Til Hr. Foged Thams.

31. Dec.

Ligesom Hr. Provst Schielderup under 23. April sidstl. leverede mig en Deel Tiende-Penge for nogle hans Sognemænd, som havde ligget til Roers i Hillesøe-Sogn, og vare hjemreiste uden at have ydet Tienden,

hvoraf Hans Majestæt tilkom..... 1....2....2

saa har Giæstgiver Gabriel Zachariasen d. 10.

f.M. betalt mig hans

sd. 581

fra 1802 tilbagestaaende Tiende med 2 rdl., hvoraf

Halvparten tilkommer Hans Majestæt..... 1.....

End videre har bemeldte G. Zachariasen til mig

leveret Xde af kjøbt Fisk for afv. Aar 1804 med

4 mrk. Deraf anføres ligeledes Halvparten Hans

Majestæt til Indtægt med.....2.....

Tils. 2....4....2

Hvilke 2 rdl. 4 mrk. 2 sk. herved tilstilles S.T. Hr. Foged Thams. Lenvig d. 31. Dec. 1804.

G. Berg.

1805.

Til Foged J.T. Thams.

24. April.

Da det med Præste-Attest nu er oplyst, at Huusmanden under Gaarden Botten i Hillesøe Sogn, men Giesunds Tinglaug, Sivert Sivertsen, Lillenæsset, som har avlet Barn med Pigen Gidsken Pedersdr. sammesteds, og hvorom ved Slutningen af min Leiermaals Attest for forrige Aar er gjort Anmærkning, er gift Mand; saa bør jeg i lade dette for Hr. Foged uanmeldet.

G.B.

Til Amtmanden.

31. Dec.

Sendt ham: a. Fortegnelse over Fødte og Døde samt Ægteviiede af Mandkønnet i Ibestads og Lenvigs Præstegield i afv. Aar 1805.
b. Indberetning for begge Præstegielde i Følge Forordn. af 5. Septbr. 1794.

G.B.

Til Sorenskriver Aas.

31. Dec.

Sendt ham Fortegnelser over Ægteviiede Fruentimmere i Ibestads og Lenvigs Præstegielde tilligemed Fortegnelser over Døde sammesteds.

G.B.

Til Foged Thams.

Sendt:

1. Consumtions-Mandtal for 1805 for Lenvigs og Ibestads Præstegield.
2. Attest, om at intet Underbrug sammesteds gaves.
3. Attest, at intet Leiermaal er begaaet i Ægteskab eller forbudne Leed, ibid.
4. Fortegnelse over andre Leiermaale ibid. efter Ministerialbøgerne.
5. Attest om Sværgeren, Banden og Helligbrøde - ingen i Lenvig Derimod

angivde Jens Borch Soløye af Astafjorden og Ole Tørissen Rørbakken ibid., den første beskienket før Gudstienesten 24. Sønd. e. Trinit., og sidste, som under Gudstienesten 2. Sønd. e. Tr. havde drukket sig saa fuld, at han neppe kunde staae.

sd. 582

6. Attest om, at intet Liig er nedsat i Egekiste.
7. Attest om, at i Ibbestad Præstegield ingen Fremmed har drevet Fiskeri, og at jeg, af Mangel paa fuldstændige Efterretninger fra Tiende-manden, i kan meddele Fortegnelse over de under Lenvigs Præstegield Fremmede Fiskesøgende.

G. Berg.

1806.

Ny Angivelse af Lenvigs Kalds Indtægter.

3. Januar.

1. Korntienden beløber, efter Con-

ventionen ved sidste Tiende-

Commission, til..... 18...1...9

Qvægtienden, som uvis kan beløbe

omtrent..... 5..... 23...1...9

2. Fisketienden, efter et Middeltal af

de sidste 30 Aar..... 70.....

3. Præstegaarden er et valum necessarium. Den

koster med Tienerhold og Lønninger unægtelig

mere, end den indbringer, i disse for Embeds-

manden utaalelige Tider.

4. Intet beneficeret Gods ligger til Embedet.

5. Af Seminarii lapponici Casse har jeg havt

aaarlige siden 1801 Aars Begyndelse. 30.....

6. Offer og Rettighed med ministerielle Forret-

ninger udgjør circa..... 230.....

Indtægten Tilsammen 330....1....9

7. De paa Embedet hvilende Byrder ere:

a. De aarlige Skatter..... 14....2....8

b. Enke-Pensionen har været 9 rdl. Den bør

være..... 16.....

Denne Pension bliver lovmæssig. Større Pen-
sion taaler Præsten heller ikke at afgive.

c. Til Skolecassen..... 2.....

d. Da foranstaaende Angivelse er saa nøiagtig,

som jeg, uden at gjøre Præsten i Lenvig

Uret, troer den kan være, og saaledes for-

haabentlig tilfredsstillter det Kong. Danske

Cancellies Ønske, som, i Følge Canc. Skriv.

af 8. Aug. 1801, er: at enhver Præst uden

Forbeholdenhed, men med redeligste Nøiag-

tighed, angiver sine Embedsindkomster; saa,

da bemeldte

Collegium dennesinde ogsaa
 spørger om Embedernes Byrder og Udgifter -
 men foranstaaende giver en høist ufuldstæn-
 dig Idee derom - giver jeg mig den Frihed,
 at tilføie et Udtog af mine Handelsregning-
 er fra Bergen for sidstafv. Aar, hvoraf det
 sikkerlig maa kunne skiønnes, enten Præsten
 i Lenvig har Grund til at ønske Forhøielse
 i sine Afgifter, end i sin Løn.

Her er det saaledes, som jeg med originale
 Regninger kan godtgjøre det:

6 Tønder Bygkorn à 5 rdl.	30.....
6 Tønder dito à 6 1/2 rdl.	37.....
6 Tønder Rugkorn à 8 rdl.	48.....
3 Tønder Rugmeel	
à 8 3/4 rdl.	26....1....8
7 Tønder Bygmeel à 7 rdl.	
8 sk.	49....3....8
18 tomme Tønder til Kornet,	
à 4 mrk. 8 sk.	13....3....
2 Tønder Rostokker-Malt	
à 7 rdl.	14.....
1 Tønne Engelsk dito.....	7....3....
3 tomme Tønder dertil,	
à 4 mrk. 8 sk.	2....1....8
1/2 Tønne Byddelmeel med Træe..	5....2....8
1 Vogn Hvedemeel med Træe.	3....4....8
2 Tønder Kringler à 3 rdl.	
3 mrk. 12 sk., med Træe.	7....1....8
1/2 Tønne Gryn med Træe.....	7.....12

1 Tønde Dansk Kornbrændevin...	28....3.....	
1/2 Anker fransk Brændevin.....	9....4....8	
1 Vog Kaffebønner.....	22....5....4	
1 Vog Raffinade-Sukker.....	15....2....4	
1/3 Vog Strøe-Sukker.....	4.....	
1/2 Vog blank Kandis à 2 mrk.		
7 sk. Pd.	4....5....4	
1/2 Anker rød Viin med Træe.....	7....2....8	
6 Pd. Humle à 23 sk.	2....5....4	
2 Fleske-Skinker à 29 sk. pr. Pd. ...	11....4...11	
12 Pd. Sirup à 13 sk.	1....3...15	
2 Pd. Kongother à 8 1/4 mrk.	2....4....8	
Specerier, med mange andre fornødne Sager, som Rum- met og Tiden afholde mig fra at nævne.....	43.....	406....5...14

sd. 584

e. Endnu er ikke Tienerløn regnet. I nærværen-
de Tiid, da alle Ting, undtagen Præstens
Indtægter, stige i Priis, kan den, til det
høist fornødne Tyende, 2 Dreng og 6 Piger,
ikke klareres under.....

70.....

Som gjør en Udgifts Sum af

509....2....6

Enhver, som kiender endog det ringeste til en landlig Huusholdning i disse Egne, indseer strax, at der ere mange Ting, som udfordres foruden det her nævnte. Lenvig er et Sted i Alfarvei, hvor Reisende jevnlig tage ind. Der gaaer meget med, som kan spares paa et afsides Sted. Det er umuligt - det har jeg af 13 Aars kostbare Erfaring befundet - her at komme ud med Embedsind-

komsterne.

Derfor forlader jeg Stedet, uagtet jeg arvede en Deel med min Kone, som en gieldbunden Mand. Men jeg takker Gud, at jeg endda undgik det bittreste af alt, hvad der kunde have rammet mig, i Lenvig at borttrykkes fra en Familie, som ved min Død vilde blevet et Rov for Mangel.

G.B.

4de Sptembr.

Tilskrevet Pastor Norman i Tranøe
i Anledning af den tilsændte Forligelses Commissions Protocol.

8de Septembr.

Tilskrevet Amtmand Unmak
i samme Anledning.

10de Septembr.

Fogden Thams
i Anledning af et Uægtbarn.

17. Septembr.

Sendt Provsten
den befalede Contribution til den Brandlidte Harejds Kirke med 3 rdl.

17. Nobr.

Tilsændt Provsten
Extracter af Skole og Fattig Regenskabet.

31. Decembr.

Tilsendt Fogden Thams:
1. Attest om at ingen af fremmede Fogderiers Fiskende i dette Aar har svaret Tiende til Kirke eller Prest, og altsaa ey heller til hans Majestæt Kongen.
2. Designation over simple Leyermaale.

3. Attest om at ingen er begravet i Ege Liigkiste.
4. Attest, at ingen har gjort sig skyldig i sværgen og Banden.
5. Attest, at intet Leyermaal ere begaaet i Ægteskab eller forbuden Leed.
6. Attest for at have nødt den sædvanlige Skattegotjørelse.

sd. 585

31. Debr.

Til Sorenskriver Aas:

1. Designation over Ægteviede.
2. Designation over Døde.

1807.

7. Januar

Tilskrevet Provsten

og sændt ham Qvittering for modtagne 31 rdl. 11 sk. Kirken tilhørende, samt for 9 rdl. 1 mrk. 10 sk. Skolekassen tilhørende.

4de Marti

Tilskrevet Provsten

i Anledning af hans nu den 2. Januar mig tilsændte P.M. om Skole- og Fattig-Kassens contante Beholdning af Rigsorter.

10de April

Tilskrevet Biskop Krogh

i Anledning af hans af 4de Marti mig tilstillede Brev, hvori Besigtelses Forretningen over Lenvigs Kirke af 27de April 1806.

1. May

tilsendt Provsten Berg

Extracter af Kirke-Regnskabet for 1806.

22. May

tilsendt Ham 100 rdl. Bancho, som skal gøres Rentebringende i den K. Kasse.
Lenvigs Skole og Fattigkasse eyer disse Penge, hver 50 rdl.

31. Decbr.

Tilsendt Amtmand Krogh:

Fortegnelse over de fremholdte Sager ved Forligelses Commissionen 1807.

31. Decbr.

til Sorenskriver Aas:

1. Fortegnelse over Ægteviede og
2. Fortegnelse over Døde. 1807.

31. Decbr.

Til Fogden Thams.

1. Designation over simple Leyermaal.
2. Attest om at ingen er begravet i Ege-Liigkiste.
3. Attest at ingen har gjort sig skyldig i Sværgeren og Banden.
4. Attest at intet Leyermaal er begaaet i Ægteskab eller forbuden Led.
5. Attest at have nydet den sædvanlige Skatte-Godtgjørelse.
6. Attest At jeg ingen fuldstendig Oplysning har om den Kongen tilfaldne Fiske X for 1807 af fremmede Fogderiers Fiskende i Heking.
7. Attest At Kongen for Aaret 1805 er tilfalden 4 Vog 1 bpd. Sey X som er udbragt til 4 rdl. 3 mrk. 6 sk.,/NB! med Attesten fulgtePengebeløbet oh Kiøbmandens Regning:/
8. Attest om at Kongen i Aaret 1806 ved senere Oplysning af fremmede Fogderiers Fiskende var tilfalden 1 Vog 12 mrk. Sey, som er afsendt til Kiøbmand Krohn i Bergen, uden at jeg har er holdt Regning paa samme.

1808.

31. August.

Tilsendt Provsten Berg

det Indsamlede til Kanonbaades Bygning med 24 rdl. 3 mrk. 8 sk.

s.d.

Tilsendt ham Collecten til Institutet for Døvstumme med 2 rdl. 4 sk.

5. Novembr.

Afsendt til Biskop Krogh

det Indsamlede til Armeen 40 rdl. 5 mrk. 14 sk.

5. Novembr.

Afsendt til Provst Berg

dette Aars Skole og Fattigkasse.

20de Decemb.

Tilsendt Fogden Thams følgende:

1. Designation over simple Leyermaal.
2. Attest om at ingen er begravet i Egeliigkiste.
3. At ingen har gjort sig skyldig i Sværgen og Banden.
4. Designation over Leyermaal i Ægteskab og forbudne Leed.
5. Attest om at Embeds proCta.
Skatten er mig godtgiort for 1808 med 4 rdl. 48 sk.
6. Attest om at have nydt den sædvanlige Skattegodtgjørelse for 1808.
7. Attest om at Kongens Fisketiende for 1808 er i Ole Anderssen Hekings Forvaring og den for 1807 i mit eget.

20. Decemb.

Tilskrevet Fogden Aarestrup

om Isach Hanssen Wasstrands Kone.

20. Decemb.

Tilsendt Amtet

Fortegnelse over de ved Forligelses Kommissionen i 1808 forefaldne Sager etc.
1809.

Decembr. 10de

tilskrevet Sorenskriver Aas

paa Bøygde-Commissionens Vegne, om Forstrækning med 4 Tønder Kongens Rug til Understøttelse for de Fattige.

Decembr. 16.

til Provst Berg.

Afsendt dette Aars Skole og Fattigkasse Regenskaber.

Decembr. 16.

Tilskrevet Hr. Pastor Schiytte,

om at overlade Bøygde Commissionen et Quantum Sædkorn.

Decembr. 16.

Tilskrevet Provst Berg

i samme Anledning.

Decembr. 31.

Tilsendt Amtet

Fortegnelse over de ved Forligelses Commissionen i Aaret 1809 foretagne Sager. Tillige Anmeldelse om at ingen har indsamlet eller brugt Reenmose som sodtmiddel her i Kaldet.

Decembr. 31.

Tilsendt Fogden

de sædvanlige Attester.

Decembr. 31.

Tilskrevet ham, om det naae tillades Bøygde-Commissionen, at Kiøbe end 4 Tdr. Rug af det Kong. Magasin for den dette Præstegield tilfaldne Kong. Gave.

Decembr. 31.

Tilsendt Sorenskriver Aas

Designation over Døde og Copulerede i Aaret 1809.

sd. 587

1810.

2. Febr.

Tilskrevet Amtet saaledes:

Efterat Bøygde-Commissionen har anvendt al muelig Umag og korresponderet med Forskiellige om Sædekorns Indkiøb og Ervervelse for det oprettende og saa saare ønskværdige Bygde-Magasin, er jeg saa uheldig at maatte indberette Deres Høyvelbaarenhed, at al Umage har næste været forgieves; thi alt hvad man til Dato har kundet bekomme bestaaer i 6 Voger Sæde Byg. Under disse Omstændigheder vover jeg ydmygst at foreslaae: om det ey maae tillades Bøygde-Commissionen, af den i beholdværende Kong. Gave, til Sæde-korns Indkiøb at udlaane Penge blandt Almuen, som maaske selv kunde overkomme og forskaffe sig samme endskiøndt det har være Commissionen umueligt. Dette Laan skulde, med Hensyn til Bøygde Magasinet, ey tilbagebetales med Penge men med godt Sædekorn, og Laaneren derhos tilpligtes med samme at levere et passende Opmaal efter den Qvantitet Korn har erholdt for Pengene. En vis Priis maatte vel og bestemmes paa Kornet, hvilket jeg formeener efter nærværende Conjecturer ey kunde blive ringere end fra 3 1/2 til 4 rdl. pr. Vog Sædekorn. Det saaledes tilbage betalte Laan med Sæd-korn, saavelsom Opmaalet henlades da til Bøygde-Magasinet, som muelig derved kunde samle sig et lidet Fond. Jeg indseer rigtig nok at dette Forslags Udførelse vil og kan være forbunden med Vanskeligheder, men efter min individuelle Meening, troer jeg tillige, det er den eeneste Maade hvorved man i dette Aar kunde vinde noget for Bøygde-Magasinet. Skulde Forslaget ikke finde Deres Høyvelb. Biefald, da beder jeg, at De gunstigst vil tilgive mig samme, da det vist ingen anden Hensigte har end at fremme det

almindelige Vel.

S.T. Amtmand Krogh

ydmyst Gerh. Heiberg

10. Decemb.

Tilskrevet Amtmand Krogh

saaledes i Anledning af hans Brev af 17de Octobr. s.a.

Til ydmyst Giensvar paa Deres Høyvelbaareheds Respective af 17de Octobr. s. til Lenvigs Bøygde-Commission, foranlediget ved min Fortegnelse over Fødte og Døde i Lenvigs Præstegield fra St. Hans Dag 1809 til Aarsdagen 1810, giver jeg mig den Frihed skyldigst at gienmelde:

De af mig anmeldte Personer, som ere angivne at være omkomne

sd. 588

af Sult, ere Huusmand Rasmus Rasmussen Riisøe og hans Kone Jane Andersdr. De bleve begge begravede i Hillesøe Kirkegaard den 11. Juny s.e. og Begravelsen besørget af Skipper H.H. Brox i Tudsøen; thi deres Naboer og paarørende vilde ligesaa lidet tage sig af dem medens de levede som efter Døden. Manden blev angivet at være 50 og Konen 56 Aar gammel. Deres Boepæl Hersøe er en Lille Øe i den nødligste Deel af Hillesøe Sogn, hvor de ingen Kreature havde, men nærrede sig blot af Fiskerie.

Omstændighederne ved deres Dødsfald ere mig angivne at være disse: Manden og Konen, levede meget ueenige, dis aarsag vare de kun skielden sammen, og Konen som oftest borte hos andre. I hendes Fraværelse bliver Manden syg, og da han var gandske allene skal han have lidt især af Sult og Kulde. Men hans haarde Natur overvinder alt, som kommer atter paa Føde, og skjønt svag og afmægtig reyser til en Fin, nemlig Gunner Anderssen, Myrnæs. Her modtager han, efter at Kommissionen var underrettet om hans

ynkelige Forfatning, 1 bpd. Ruug som var indkiøbt for den Kong. Gave. Ei snarere faaer han Ruugen og bruger deraf- og man siger han skal have taget store Portioner til sig - for han bliver syg, og dør. Og Angiverne sige han var saa forsvagret, at han taalte ikke Mad. Konen Jane Andersdr. døde i Huuset hos Huusmand Jens Jensen, Riisøe, hvor hun skal være bleven frastiaalet det lidet hun havde at leve af, og ingen Hielp fik af dem hun var hos, ey heller kunde faae den af andre da Stedet ligger issoleret og temmelig langt fra Naboer.

At Bøygde-Commissionen efter Evne har understøttet disse Personer vil gunstigst erfares af det Foregaaende. Dog skylder jeg fremdeles at anmærke: at afg. Rasmus Rasmussen, Hersøe, og Kone Jane Andersdr. aldrig have søgt og heller faaet Understøttelse af Fattigkassen, og det af følgende Grunde: deels fordi de vare friske og fuldkommen arbeydsføre og deels fordi de ikke havde Børn, som vare dem til Byrde, thi dem de have efterladt sig, en Søn og en Datter tiene hos andre, hvor de have tilstrækkeligt Ophold.

Endelig skylder jeg at anmelden hvad Vished jeg har for at bemeldte Personer ere omkomne af Sult: I Følge de Personers Udsagn som jordede de Afdøde, blandt hvilke Personer sig bestemt erindrer Manden Jæns Andersen, Sesøe, gjorde sig derom Anmeldelse. An(nen) Vished havde jeg ikke og kunde ikke have, da jeg saa langt borte fra de Angieldende ikke selv nøyagtig nok kunde undersøge Sagen. Men jeg har herom siden konsulteret Skipper Brox i Tudsøe, som stedse var meget mod med oftmeldte afdøde Personer, saavelsom enhver Trængende, som søger ham, og hans Formeening er at Rasmus Rasmussen, Hersøe, og Kone Jane Andersdr.

sd. 589

snarere ere omkomne af Kulde end Sult.

Saaledes troer jeg at have opfyldt Deres Høyvelbaarenheds Befalning og at

have oplyst forberørte Sag, saavidt jeg kan.

Lenvigs Præstegaard d. 10de Decembr. 1810.

Gerhard Heiberg

10. Decembr.

Tilskrevet Amtet saaledes:

Uagtet jeg paa Bøygde-Commissionens Vegne under 3de Febr. d.A. gav mig den Frihed at tilmelde Deres Høyvelbaarenhed, at man mistvivlede om at faae Sædkorn Kiøbt, var jeg dog saa heldig derefter at opnaae dette Ønske. Dette Sædkorn blev i Overeenstemmelse med Deres Høyvelbaarenheds Befalning af 4de Decembr. f.A. udlaant og det for det meeste til de fattigste Jordbrugere i Præstegieldet; da man haaber herved at forskaffe disse frie Entre til det oprettede Bøygde-Magasin. Men den aldeles slette Høst tilintetgjorde dette Haab, og Almuens Forfatning der aarlig forværres, lader befrygte at dette laan vanskelig vil erholdes tilbage og hos en stor Deel gandske vorder tabet, foranledier mig paa Bøygde-Commissionens Vegne at forestille: om det Sædkorn som er udlaant til dem som ere meget fattige ikke kunde skienkes dem? og om de der ere mindre fattige, i Tilfælde de kiempe sig for laanets Tilbage betaling, som jeg sikkert veed og kan skee uden med Penge, maatte forsaavidt solageres at de ikkun betale efter deres Leylighed? Jeg frygter virkelig for, at dersom dette Laan skal indkræves ved Udpantning, som nok vilde blive Tilfældet hos de fleste, vil denne Fremfærd blive alt for følelig for den arme Almues Mand, som i denne Tid nødes at anvende enhver Skilling, de kunde indsamle til at kiøbe Korn og Meel for. I Betragtning heraf vover jeg at forvendte Deres Høyvelbaarenhed nærme gunstig Befalning om denne Sag.

Ligeledes skylder jeg ydmygst at indberette: at de Herrer Foged og Ridder Thams, Sorenskriver og Ridder Aas samt Skipper og Giestgiver H.H. Brox, hver for sig have skienket 25 rdl. til det oprettende Bøygde Magasin for Lenvigs Præstegield. For disse Penge er allerede Kiøbt og paa Lenvigs Præstegaard opført et passende Huus, som jeg haaber til først anstundende

Høst at bringe i den Stand at det kan afbenyttes til sin Hensigt.

Lenvig ut supra.

Gerh. Heiberg.

sd. 590

31. Decemb.

Tilsendt Fogden Thams:

1. Designation over simple Leyermaal i Aaret 1810.
2. Designation over Leyermaal begaaet i Ægteskab eller Forbuden Leed.
3. Attest om at ingen er begravet i Egeligkiste.
4. Attest om at ingen har gjort sig skyldig i Sværgeren og Banden.
5. Attest om at jeg for dette Aar har nydt den sædvanlige Skattegotgiørelse.
6. Attest at Embeds proCta. Skatten er mig godtgiort med 4 rdl. 48 sk.
7. Attest om at hans Majestæts Tiende af Udensogns fiskende for 1810 endnu er beroende hos Tiendemanden Ole Anderssen, efter hvis muntlig Angivelse samme bestaaer af 4 1/2 Vg. Sey 1/2 vg. Rotskier.
8. Regning over hvad Kongens Tiende for Aarene 1807, 8 og 9 er udbragt til. Med Regningen fulgte 9 rdl. 11 sk. efter at jeg havde godtgiort mig Tiendemandens Betaling 2 rdl. og Fiskens Transport 4 mrk., ogsaa Kiøbmandens Reg. fulgte.

31. Decbr.

Til Sorenskriver Aas:

1. Designation over Døde i Aaret 1810.
2. Designation over Copulerede i Do.

31. Decbr.

Til Amtet:

1. Fortegnelse over Sagerne for Forligelses-Kommission i 1810.
2. Fortegnelse over dem som have slagtet Heste etc.

1811.

31. Decembr.

Tilsendt Fogden:

1. Attest for at ingen Slags Leyermaale ere begangne afvigte Aar i Lenvigs Sogn.
2. Attest om at ingen er begravet i Eege-Liigkiste.
3. Attest, Ingen har gjort sig skyldig i Sværgeren eller Banden.
4. Attest, At jeg for dette Aar har nydt den sædvanlige Skattegodtgjørelse.
5. Attest, At Embeds proCta. Skatten er mig godtgiort.

6. Underretning om Kongens fisketiende for 1810, hvilken beløb

til 4 1/2 Vg. Sey og 1/2 Vg. Rotskier,

som i Følge Kiøbmand Buchs Regning i Thom?

blev udbragt til 8 rdl. 12 sk., hvorfra gaaer

Fragt og Afgift à 17 sk.5....5

og til Tiendemanden samt for Transporten.....3....

1....2....5

altsaa igien 6 rdl. 4 mrk. 7 sk. som bleve tilsendte Fogden med 7 rdl. ..?...,
hvorved jeg kommer hos ham tilgode 25 sk.

7. Om den i Aaret 1811 Hans Majestæt tilfaldne Tiende kunde jeg ingen Underretning give, saasom Tiendemanden derom ikke havde givet mig nogen Efterretning.

sd. 591

11. Decembr.

Tilsendt Sorenskriveren:

1. Fortegnelse over Døde i Afvigte Aar.
2. Fortegnelse over Ægteviede.

11. Decembr.

Tilsendt Biskoppen:

Extract af Ministerial-Bogen over Gudstienestens Holdelse 1811.

11. Decembr.

Tilsendt Provsten:

Underretning om Skolevæsenets Forfatning i Lenvig.

11. Decembr.

Tilsendt Amtet:

Fortegnelse over de i Aaret 1811 ved Forligelses Commissionen forefaldne Sager.

1813.

April 14.

Til Biskoppen:

Indberetning om Blinde.

Juli 26.

Til Provsten:

Indberetning om Kirkens Indkomster og Udgivter saavel som mine egne Indtægter i det sidstforløbne Aar 1812.

August 16.

Til Provsten:

1. Fortegnelse over Copulerede, Fødte og Døde samt Dødfødte.
2. De aarlige Kirke Contributioner og Collector, hvorved fulgte 4 rdl. 1 mrk. 5/6 sk. eller 25 rdl. 5 mrk. DC.

Novbr. 15.

Til Amtet:

Schematisk Oversigt af Præstegjeldets Forfatning i Aaret 1813.

Novbr. 15.

Dette Aars Skole og Fattigkasse Regnskaber i quadrupla tilligemed Gjenpart

af forrige Aars reviderede og ...?... Skole og Fattigkasse Regenskab, alt tilsendt Provsten.

Decembr. 18.

Til Providerings Commission

Regenskab for Anvendelsen af den Kong. Gave 620 rdl. DC.

Decembr. 30.

Til Føgden

sendt følgende Attester:

1. Attest om at ingen Slags Leiermaale ere begangne i Lenvigs Præstegield sidstafvigte Aar.
2. Attest om at ingen er begravet i Ege Ligkiste.
3. Attest, Ingen har gjort sig skyldig i Sværgeren og Banden.
4. Attest, At jeg for sidstafvigte Aar har nydt den sædvanlige Skattegodtgjørelse.
5. Attest, At embeds prCto. Skatten er mig godtgiort.
6. At for 1811 er ingen Tiende af Udensogns Fiskende tilfaldet Hans Mæjestæt.
7. At for 1812 er Udendensogns Tienden paa

Kongens Part.....	1	1/3	Vg.	Sei
og for 1813.....		2	Vg. Do.	

tilsammen 3 1/2 Vg. Sei

som efter den medfulgte Kjøbmands Reg. er udbragt til, naar Tiendemand-ens Løn fragaaer, 5 rdl. 1 mrk. 15 1/3 sk., hvilke fulgte Attesten.

Decembr. 30.

Til Sorenskriveren:

1. Fortegnelse over Døde fra Juni Maanedes Udgang til Aarets Ende.
2. Fortegnelse over Copulerede.

Decembr. 31.

Til Provsten:

1. Collect til Institutet for Døvtumme hvormed 1 rdl. 2 mrk. 5 sk. in duplo.
2. Forretning om at ingen Blinde gives i Lenvigs Præstegield.

sd. 592

3. Efterretning om den Døvtumme Pige Lavina Marthinusdr., Skaugnæs, 14 Aar gammel.

1814.

Januari 3.

Til Biskoppen:

Extract af Fortegnelsen over Gudstjenestenes Holdelse 1813.

Januari 3.

Til Provsten:

I. Efterretning om Lenvigs Kirkes Indtægter og Udgifter for 1813 saalydende:

Intægt.

1. Tiendefisk 57 vg. betalt in natura af forskjellig Slags,

neml.:

31 1/2 Vg. Rundfisk à 15 rdl.

4 Vg. Rotskjer à Do.

21 Vg. Sei à 8 mrk.

1/2 Vg. Lange à 2 rdl. 117....4....8

2. Tiende af raafisk som Almuen selv har solgt i

Lofoden og Findmark, Penge..... 25....2....7

3. Korntienden til Dato, deraf indkommet i Penge.

11....3...10

4. Ovæggtienden..... 4....2....4

Summa 159.....13

Udgivt.

1. Kirkeprovisionerne koste i det mindste.....	50.....
2. Biskoppens Cathedralium og Provstpenge samt Missions Contingent.....	4.....
3. Afgivt af Kirkens Tiende.....	5...4...12
4. Omkostninger ved Fiskens Anammelse og Tran- sport til Handelsstedet.....	5.....
	Summa 64...4...12

Kirkens reene Indtægt for 1813 bliver altsaa 94 rdl. 2 mrk. 1 sk.

Der forestaaer denne brøstfældige Kirke en betydelig Reparation, som sikkert ikke vil bestrides med 1000 rdl.

II. Efterretning om mine egne Indtægter og Udgivter i sidst forløbne Aar.

Indtægter.

1. Tiende-Fisk betalt in natura 57 Vgr. af for- skjellig Slags, udbragt.....	117...4...8
2. Tiende af raa Fisk betalt mig med Penge.....	25...2...7
3. Korntienden.....	11...3...10
4. Qvægtienden.....	4...2...4
5. Offer og Rettighed, betalt dels med Penge, dels med Fisk.....	142...1...8
6. Accidentser, saasom Brudevielser, Bornedaab og Kirkegang.....	62...2....
7. Det mig ved Kong. Resolution af 23de Aug. 1812 tilstaaedt Tillæg, saalænge krigen varer, ud- betalt med 327 rdl. 3 mrk. DK., som gjør i stædet for 200 rdl.	54...3...8
8. Præstegaarden har ydet følgende Biedrag til	

mine Indtægter:

a. 24 Tdr. Potetes à 6 rdl.	144.....	
b. Indtægt af 10 Kjør		
og 40 Smaafæ, tilsammen.....	100.....	244.....
9. Det mig tilstaaede Gratiale 200 rdl. DK. af		
Kongens Gave anført i Indberetningen for 1812.		
	Summa	662....1...13
Udgivter.		
1. De Kongel. Skatter for i Aar betalt med.....		19.....
2. Til Norges Universitet betaler jeg.....		5.....
3. Til Skole og Fattigkasse.....		3.....
sd. 593		
4. Til Sennjens Læse-Selskab.....		6.....
5. Præstegaarden har kostet mig:		
a. Løn til 2 Drænge à 10 rdl.		
og 5 Piger à 6 rdl.	50.....	
b. Føden til disse 7 Mennesker,		
som nødvendig maa have,		
40 rdl. pr. Pers.	280.....	
c. Gaardens Huuses Vedligehold-		
else, Gaards Redskaber etc. .	8.....	338.....
6. Omkostninger ved min Fiskes Afsætning.....		6.....
	Summa	377.....

Jeg har saaledes i Behold 285 rdl. Hvor utilstrækkelig dette er til Føde og Klæder - jeg vil ikke tale om andre Livets Nødvendigheder - for mig, Kone og 6 Børn og end et Par Personer, som har sit Ophold hos mig, vil enhver let indsee. Men Følgen heraf er ogsaa denne, at jeg nu, da intet Tilskud længer

kan gøres af egne Midler, som forlængst ere tilsatte, aarlig forbydes i Gjeld, som jeg aldrig vil kunne afbetale.

den 3de Januari 1814.

Gerh. Heiberg.

Decembr. 28.

Til Biskoppen:

Extract af Gudstienesternes Holdelse 1814.

Decembr. 28.

Til Provsten:

1. Forklaring om vaccinerede.
2. Forklaring om Døvstumme.
3. Forklaring om Blinde.

1815.

i Marti.

Til Kongen:

Indberetning om Kong. Forskrivelser i dette Præstegjeld.

i Marti.

Til Provsten:

1. Indberetning om Præstens visse og uvisse Indkomster.
2. Do. om Skoleforfatningen.

Juni 2.

Til samme:

Kirke-Regnskabet for 1814.

Juni 16.

1. Folketals Lister for Lenvigs Præstegjeld og Berg Sogn.

2. Lister paa Solemiler i Do. Do. og Do. Do.

3. Bergs Fattigkasse-Regenskab for 1814.

4. Do. Skolekasse-Regenskab for Do. Aar.

Novbr. 20.

Til Provsten:

1. Lenvigs Skole- og Fattig-Kasse Regenskaber for 1815.

2. Bergs Skole og Fattigkasse-Regenskab for Do. Aar.

Decembr. 30.

Til Amtet:

1. Fortegnelse over fødte og døde Mandspersoner.

2. Fortegnelse over ægteviede Do.

3. Fortegnelse over de ved forligelses Kommissionen foretagne Sager.

Til Fogden:

1. Attest om at ingen Leiermaal i Ægteskab eller forbuden Leed forfundet Sted.

2. Attest, at ingen er begravet i Eege-Liigkiste

3. Ingen har gjort sig skyldig i Sværgen og Banden.

4. at jeg har nydt Godtgjørelse i mine Skatter af Præstegaarden.

5. at Embeds pCt. Skatten er mig godtgjort.

6. at ingen Fisketiende for Kongens Regning af mig er modtaget.

Og for Bergs Sogn:

1. Forklaring om Leiermaale.

2. Attest om at ingen har soret eller bandet.

3. at ingen er begravet i Eegeliigkiste.

Til Sorensk.:

1. Fortægnelse over Døde.

2. over ægteviede Fruentimmer.

sd. 594

1816.

April 12te.

tilsendt Provsten

de befalede Mortalitetes Lister for 1815, ligesom og Liste over Ægteviede, Fødte og Døde i de sidst henvundne 15 Aar.

Juni 24de.

tilsendt Provsten

Kirke Regnskabet in qvadruplo, og de med samme følgende 532 rdl. 17 sk.

Do. Do.

sendt ham Mortalitetes Listerne fra St. Hans Dag 1815 til Aarsdagen 1816.

3. Mai.

Til Fogden

for aarlige Attester for 1816. Disse Attester blev det mig før bemeldte Tid ikke muligt at udfærdige.

4de do.

Til Amtmanden

Indberetning om den i Dag i Lenvigs Kirke skete Ud-nævnelse af 1 Valgmand og 2 Reserver. Valgmanden er Ole Guldbrandsen Navern, og Reserverne Lensmand Carl Møller og Lars Andersen Finfjord.

J. Norman

8de do.

Til Biskoppen:

Fortegnelse over de sidstafv. Aar 1816 i Lenvig og Hillesø holdte Kirketjenester.

8de do.

Til Sorenskriveren:

Fortegnelse over de i Lenvig og Hillesø sidstafv. Aar 1816 og indeværende Aar 1817 til 4de Mai begravne Døde.

4de.

Fuldmagt

til Valmanden Ole Guldbrandsen, Navern.

17de do.

Til Amtet

2 Extrakter af Skattens summariske beløb fra 1ste Julii 1817 til 1ste Julii 1878.

17. Julii.

Afskrift af Fordelingsforretningen til Fogden.

1817.

16de Julii.

Til Provsten:

Opgivelse af mine Familie-Omstændigheder, Indskud i Enkekassen o.s.v., efter trykt tilsendt Schema.

27. Julii.

Afgivet min Stemme for Herr Kildal til Provst i Senjens Provsti.

4. August.

Tilsendt Provsten Berg følgende, Kaldet vedkommende:

1. Biskoppens Circulaire ang. nyt Provstevalg med Paategning.
2. Underretning om de fattig Børn, som ere blevne anmeldte til Deeltage i Kronprindsens Gave.
3. Fattig og Kirkeregnskaberne for Aar 1816 in 4plo.

16. Septbr.

Tilskrevet Biskop Krogh,

hvorunder var indlagt in Taxering over hvad der kunde udfordres af Tømmer og andet til en Kirkes Bygning i Lenvig, i Brevet selv svaret angaaende Kirken i Monselven - gjort ham opmærksom paa Berg Menigheds beklagelsesværdige Forfatning o.s.v.

sd. 595

6. November.

Sendt Fogden Skatterne af Præstegaarden for 1817 med 61 rdl. 1 mrk. 2 sk.

do.

Til samme Qvittering for en Mulct til Fattigkassen, stor 10 rdl.

7. November.

Sendt Sorenskriver Aas

Betaling for den over Lenvigs Præstegrd. afholdte Besigtelse med 69 rdl. 72 sk.
N.B.

do.

Til Amtet

en Skrivelse, hvori fandtes Afskrift af Folketællingen 1815 som var reqvireret til Reserve-Repræsentanten Auditeur Aas - udsagdes, at jeg for Tiden intet Kunde svare paa det øvrige - ligesom og i samme Brev svaret paa Deprtmets. Skrivelse angaaende Jordemoder.

20. November.

Svaret Biskoppen paa hans Brev af 5. s.m. og bedet om en Bestemmelse af Lenvigs ny Kirkes Størrelse og Form, samt Tegning til den.

1818.

Januar 20.

til Provsten

sendt Skole- og Fattigkasseregnskaberne for 1817, samt Ægteskabs- Føde- og Døde-Fortegnelse for samme Aar for Lenvigs og Bergs Sogn.

Februar 21.

til Fogden

sendt de aarlige Attester for Lenvigs og Bergs Sogn for 1817.

do.

til Sorenskriveren

de aarlige Fortegnelser over Døde og Ægteviede.

Marti 8.

til Provsten:

Kirkeregnskabet for 1817 in triplo, samt de publiqve Penge af Kaldet.

do. do.

til Biskoppen:

Fortegnelser over Gudstjenestens Holdelse i Lenvigs Præste-gjeld og Berg Sogn.

19. April.

til Provsten

tilbagesendt den ankomne Corcul.

b. Eedsformularen udfyldt til den ny Konge Carl Johan.

c. Opgivelse af de i Circulairet af 26. Marts forlangte til 1

Deprtm. angaaende Lenvig Kalds Indkomster.

Denne var saaledes:	Spd. Ort sk.
Fisketiende.....	53....4....8
Korn- og Koetiende.....	18....3....1
Offer og Rth. 40 V. Sej og.....	100.....

hermed fulgte Svar paa de fremsatte Spørgsmaale om fordums Idelsesmaade.

20. April.

til Biskoppen:

sendt ham Fortegnelse over Gtjenestens Holdelse i Berg og Lenvig for 1817, med hosføjet Grund, hvorfor de kom saa seent.

21. Maii.

Tilsendt Provsten:

Angivelse af Lenvigs og Tranø Kalds faste Indtægter, hvortil var sendt Schema: En Gjenpart af Angivelsen findes ved archivet. Meldt Modtagelsen af 10 Spec. af Kronp. Gave, samt sendt Angivelse af Indkomsterne for Tranø.

21. do.

Tilmeldte Sognepresten i Lødingen

en Barnedaab af et uægte Barn, hvis Moder havde hjemme i Lødingens Præstegjeld.

21. Maii.

tilskrevet Biskoppen

angaaende min Ansøgning om at maatte forblive i Lenvigs Kald.

8. Junii.

tilskrevet Hr. Provst Berg

og sendt ham, efter Provst Kildals Ordre:

a. Tranø Kirkeregnskab for 1817, med 1 Bilæg,

og Beholdning..... 51...4.....

b. samme Kirkes Contributioner for samme Aar..... 8...1.....

c. 4 Ort, som resterede paa Lenvigs Kirkecontributioner for 1817.

9. Junii.

til Provst Kildal:

a. Tilstaaelse for, at jeg ikke i f.A. udsatte Bækkener ved Tranø Kirker, og derfor ikke har sendt Collectpenge for 1817.

b. Qvittering for de 100 rdl. af den Kronprindselige Gave til lige Deling mellem Tranø og Lenvig.

9. do.

til Provst Kildal følgende:

”Jeg havde troet mig istand til med min første Nærværelse i Tranø 1818 at kunne have aflagt Fattigkasse og Skolekasse-Regnskabet for 1817 for bemeldte Sogn. Som forhen meldt D.V. kom Bygdecommissionen ikke istand. Vel har jeg nu til 13. Junii 1818 berammet ny BKommission, men da kan først de behørige Skoletoldslister og Collectbøger til Fattigkassens Bedste blive vedkommende meddeelte til Incassation; denne vil medtage en heel Deel Tid. Jeg ansøger derfor om gunstigst Tilladelse til, naar Regnskabet for indeværende Aar skal afsendes, at faae Udsættelse med det for 1817 til den Tid - og saaledes at aflægge Regnskaberne for begge Aar paa een Gang.”

ærb. Heyerdahl

15. Julii.

tilsendt Fogden

forlangte Oplysninger ang. 2de i f.A. her i Sognet begangne Lejermaal og 1 i Berg Sogn begaaet Hoer.

tilsendt Amtmanden

reqvired. Attester for 2de af Tranø Sogn arresterede Dreng, som troedes Aarsag til et i denne Sommer i Vest Finmarken forefaldet Dødsfald.

30. Septbr.

til Provsten:

1. 2 Circulairer med behørig Paategning - det ene af 23. August - det andet af 24. Septbr.
2. Fattig- og Skolekasse Regnskaberne for Berg Sogn for 1818.
3. Collecten til Døvstumme-Institutet af Berg Sogn for 1818 med Beløbet Sp. 1 Ort 19 sk.

4. En af Madame Bernhoft for hendes Søn requireret Døbeattest.

sd. 597

10. Novembr.

sendt Fogden: Fortegnelse over fremmede fiskesøgende i Lenvigs Præstegjeld i Aaret 1818 - Tienden paa Kongens part beløb 10 Vog Smaasei og 1 Vog Torsk - hvorfor blev givet:

10 Vog Smaasei à 2 Ort pr. Vog.....	4.....
1 V. Rotskjær à 1 Sp. 1 ort pr. Vog.....	1....1....

tilsammen	5....1....

der med det samme bleve Fogden tilstillede. En Afskrift af den sendte Designation findes ved Archivet.

30. Novembr.

Til Provsten

sendt Qvittering for de modtagne Rentepenge til Tranø og Lenvigs Skole- og Fattigkasser.

31. Decbr.

Sendt Fogden

de aarlige Attester for Tranø, Lenvig og Berg.

s.d.

til Provsten:

- a. Fortegnelserne over Ægteviede, Fødte og Døde for Kirkeaaet 1818 for Lenvig, Tranø & Berg.
- b. Fattigkasse og Skolekasse-Regnskaberne for Tranøe - 1817 & 18 in 4plo.
- c. Do. Do. for Dyrø, ligesaa in 4plo.
- d. Do. Do. for Lenvig, ligesaa.
- e. Kirkeregnskaberne for Lenvig & Tranø for 1818 in 3plo.
- f. Fortegnelse over Kirke-Contributionerne og Collecterne for dette Præsteg.

for 1818 - ligesaa for Tranø, der beløbe til 9 Sp. 3 ort 11 sk., som medsendtes.

s.D.

til Biskoppen:

Fortegnelser over Gudstjenestens Holdelse for Lenvig, for Tranø og Berg for 1818 - tillige Skoleholder Dass's Journal - samt reqvireret 100 Stk. Catech. 100 Stk. Forkl. 25 Psalmebøger.

1819.

15. Januar.

til Provsten:

Bergs Kirkes Regnskab for Aarene 1816 og 1817 med 1 Bilag in 3plo.

s.d.

til Sorenskriveren:

Fortegnelser over Ægteviiede og Døde i Berg, Tranø & Lenvig for 1818.

16. Januar.

til Provsten:

- a. Circulæret af 31. Dec. tilbagesendt med Paategning.
- b. Skoleholdernes Qvittering, som manglede ved det indsendte Tranø-Skole-Kasse-Regnskab.
- c. Qvittering fra Provst Berg for Betaling af Kirkeviin, som han har brugt ved Betjeningen i Dyrø.
- d. det udfyldte Schema Klokke- og Skolevæsenet ang., saaledes som omstaaende Sider udvise.

sd. 601

1820.

10. Januar.

Til Provsten:

a. Kirkecontributionerne med 8 Sp. 1 ort for 1819.

b. Kirkeregnskabet for 1819 in 3plo.

23. do.

Til Præsten Bull i Tranø

min Rest af den indkomne Skoletold for 1817 og 18.

24. Maii.

til Kjøbmand H. Gjæver paa Tromsø

- og anmodet ham om at indkalde til Forligelses Komiss, følgende Finner af Balsfjorden, nemlig:

1. Ole Olsen Laxvandet

2. Peer Amundsen ibid. og

3. Peer Josephsen ibid.

for med dem paa mine og Lenvigs Kirkes Vegne at treffe Forlig angaaende den Tiende, hvorfor de i indeværende Aar have besveget os.

20. Junii.

til Amtet:

Extracter af Lignings forretningen, for Skatteaaret fra 1te Julii 1820 til 1. Julii 1821.

til Fogden:

Afskrift af Ligningsfordelingen for Skatteaaret fra 1te Julii 1820-1821.

til Amtet:

Regninger over Godtgjørelse for mig som Bestyrer af ovennævnte Forretninger.

sd. 602

8. Julii.

Til Provsten:

1. Fortegnelse over Lenvigs Archiv med min Afrejse.

2. Fortegnelse over Præstegaardens Inventarium.

3. Collecten til Døvstumme-Institutet f.d.a. 1 Sp. 10 sk.

1821.

28. Decb.

til Amtet:

1. begjæring om Executions Ordre at tvinge modvillige Skyldnere at betale deres Contingent til Skolekassen.
2. begjæring om Amtets bestemmelse af den Sum en Fader skal erlægge for sit i tiden for Ægteskab avlede barn.

1822.

19de Januar.

Til Provsten afsendt:

1. Kirkeregnskabet for 1821 in 3plo med Kirkens contante beholdning.
2. Skole og Fattigkasse Regnskaberne for 1821, begge dele in 3plo.
3. Født og Død Listen 1821 for Lenvig og Hillesøe in 3plo.
4. Kirke Contributionerne med 8 Sp. 1 ort for 1821.

Til Biskoppen:

1. Collecten til døvstumme 1 Sp. 2 ort. 19 sk.
2. Fortegnelse over Gudstjenestens Holdelse for 1821.

d. 24de Januar.

til Fogden afsendt:

de aarlig befalde Attester.

til Sorenskriveren:

Fortegnelse over Aaret 1821 dets Ægteviiede, fødte og døde i Lenvigs Præstegjeld.

til Amtet:

Fortegnelse over de i Aaret 1821 forhandlede Sager ved Forligelses Commissionen for Giisunds Thinglaug.

26. Januar.

Til Amtet:

Til ærbødigst Gjensvar paa Amtets ærede Skrivelse af 18de Januar sidst-leden, maae jeg tjensligt melde følgende:

Ved Efterspørgsel for derom Underrettede har jeg gjort den sørgelige Erfaring, at i en Tid af 8 à 10 Aar ingen Vaccination skal have fundet Sted i Lenvigs Præstegjeld eller Hillesøe Annex, og som Følge deraf en stor mængde børn, ja endog voxne Mennesker nu gaae her

sd. 603

uvaccinerede.

Ved at tilspørge Confirmanterne ved deres Indskrivelse til Confirmation, om de vare vaccinerede eller have haft de naturlige Kopper, erfarede jeg, at en deel sagde sig at være vaccinerede, men ved Eftersyn paa Armene fandtes som oftest det Modsatte, og meget faa havde Attester at fremvise.

Ved at erfare dette, besluttede jeg strax efter Evne at afhjælpe denne Mangel ved snarest mueligt at foranstalte frisk og god Materie mig tilsendt fra Vaccinations Institutet i Bergen; men til Dato er endnu ikke noget indløbet mig.

Jeg faaer derfor, saa nødig jeg vil, lade det beroe til Sommeren, da jeg med Jægteskipper Jens J. Brox har det sikke Haab, at faae Materie fra Bergen, ved derom at correspondere med Statsphysikus sammesteds Doctor Konrad. Saasnart jeg har modtaget den, skal jeg begynde Vaccinationen i mit Præstegjeld og Bergs Sogn; skulde jeg, som jeg haaber, finde dertil duelige og villige Subjecter, der ville paatage sig at assistere mig ved Vaccinationen, skal

Resultaterne deraf saavel som af min heele Fremgangsmaade i saa Henseende i sin Tid vorde Amtet tjenstligst meddelt.

Det anmærkes, at jeg ved mit Ophold i Christiania 1817 og 1818 forstrebt at erhverve mig den ...?... Færdighed i at vaccinere og Kundskab derved Ingen Møje eller Flid skal fra min Side spares, for at udbrede den for Menneskeligheden her velgjørende Vaccination i mine betroede Præstegjeld.

Lenvig d. 25. Januar 1822.

ærbødigst M. Bull

26. Januar.

Til Commandantskabet paa Vardøehuus Fæstning.

I Følge Findmarkens Amt dets Skrivelse til mig af 20de Decb. 1821, angaaende Præsteattest til en Person af Lenvigs Sogn, Axel Larsen, der er udcommanderet til Vardøehuus Fæstning, skulde jeg ej undlade tjenstligt at tilmelde Commandantskabet for bemeldte Fæstning følgende:

Uagtet at Efterspørgsel om bemeldte Axel Larsen, er der ingen, der kjender dette Navn eller denne Person her i Præstegjeldet. Ved at eftersee Lenvigs Præstegjelds Ministerial-Bog lige fra 1780, har jeg ikke kunnet finde Navnet Axel. Først kan jeg give forlangte Attest, maae Commandantskabet være uleiligt med at opgive mig, for hvilken Gaard i Præstegjeldet bemeldte Person er fød, hvad hans Forældre hedde, hvor gammel han omtrent er, hvor, naar og af hvem han er confirmeret, hvad Tid han blev commanderet herfra, og naar han reiste, m.v.

Saasomt dette indløber, skal forlangte Attest tjenstligt blive tilsendt Commandantskabet.

Lenvig d. 26de Januar 1822.

ærbødigst M. Bull

Til Fogden

de resterende Attester for 1821.

4de April.

Til Provsten

afsendt de resterende Attester for 1821, samt Copie af Aabods Forretningen, afholdt 1te Octobr. 1821.

26de Juny.

Til Provsten

de befalede Attester, med Fattig-Kasse Regnskabern in 3plo, samt Føde og døde for Bergs Sogn for 1821.

sd. 604

26. Juny.

Til Fogden

de befalede Attester for Bergs Sogn for 1821. Lignings Forretningen for Skatteaaret fra 1821-1822.

do. do.

Til Amtet

de befalede 2de Extracter af Ligningsforretningen.

Regning over mit Tilgodehavende, som Ligningsmand ved Amts Ligningen i Tromsøe i April 1822.

5te Decb.

Til Provstiet

1. de Aarlige Kirke, Skole og Fattigcasse Regnskaber for 1822, alle in 3plo med bilage.

2. Kirke Contributionerne med 8 Spd. 1 ort.

3. Ægteviiede, Føde og døde Fortegnelse for 1822 - in 3plo.

4. de befalede Attester med Conduit Listen.

5. Kirkens Contante beholdning for 1822 - 17-1-13.

6. Collecterne for døvstummes Institut og Tugthus og Slavekassen,

i alt 2 mrk. 8 sk.

13. Decb.

til Provstiet

Skole og Fattigcasse Regnskaberne for Lenvigs Præstegjeld for 1822, in 3plo.

Skolecasse Regnskab for Bergs Sogn for 1821 in 3plo.

Qvittering for modtagne Renter til Skole og Fattigcassen.

Collecten for Tugthuus og Slavekassen for 1822 for Bergs Sogn.

11te Decb.

til Fogden

de aarlige befalede Attester, med hans M.K. Tiende af fremmede Fiskere i Senjen for 1821, til beløb 1 Spd. 2 ort. 8 sk.

til Sorenskriveren

1. Fortegnelse over Døde for 1822.

2. do. over Fødte f. do.

3. do. over Ægteviede.

til Amtet

Fortegnelse over indvarslede Sager for Forligelses Commissionen for Giisunds Tinglaug.

1823.

2de Febr.

til Provstiet

en Circulaire med behørig Paategning.

til Biskoppen

Fortegnelse over Gudstjenestens Holdelse for 1822 i Lenvigs Præstegjeld og Bergs Sogn.

11. Decb.

Til Fogden

de befalede aarlige Attester med hans M.K. Tiende af fremmede Fiskere med 2

spd. 12 sk. - til Lenvigs Præstegjeld 1823.

de befalede Attester for Bergs Sogn 1823.

sd. 605

11. Decb.

til Sorenskriveren

1. Fortegnelse over Døde for Lenvigs Sogn 1823.

2. do. do. do. for Bergs do. 1823.

3. Fortegnelse over Ægteviede for Lenvigs og Bergs Sogn 1823.

do.

til Amtet

Fortegnelse over indvarslede Sager til Forligelses-Commissionen for Giisunds Thinglaug for 1823.

20de Decb.

til Provstiet

1. Skole og Fattigcasse Regnskaben for Lenvigs Præstegjeld for 1823, in 3plo.

2. do. do. do. for Bergs Sogn 1823, do.

3. Kirke-Contributionerne for Lenvig 1823 med 8 Spd. 1 ort.

4. Ægteviede, Føde og Døde Fortegnelse for Lenvigs Præstegjeld 1823 - in 3plo.

5. do. do. do. for Bergs Sogn do., et Exemplar.

6. de befalede Attester med Conduit Listen for Lenvig og Berg.

7. Lenvigs Kirkes Contante Beholdning for 1823 med 42 Spd. 2 ort 6 sk.

8. Collecten for Tugthus og Slavecassen med 1 Spd. 12 sk., Lenvig 1823.

9. do. til døvstummes Institut med 1 Spd. 1 ort 6 sk.

10. do. for do. for Berg - 1 ort 7 sk., 1823.

11. do. til Tugthus og Slave Cassen - 1 ort 3 sk., for Berg 1823.

12. Lenvigs Kirke Regnskab for 1823, in 3plo.

1824.

6. Nobr.

Til Amtet

Befalet Forklaring over Gaarden Hannæs, Sands Præsteboel beneficeret.

do.

Til Sorenskriveren

Fortegnelse over Døde i Lenvigs og Bergs Præstegjeld fra 1te Decb. 1823 til 20de October 1824.

do.

Til Fogden

Anmeldelse af et uægte Børns Fødsel i forbudet Leed.

10. Nobr.

til Provstiet

Befalet Anmeldelse om at den ved Kong. Resolution af 30te Sept. f.A. betalede Forandring af?..... i Lenvigs og Bergs Sogne er effectueret i Juny d.a.

30. Novb.

Fogden

de befalede aarlig Attester med hans M.K. Tiende af fremmede Fiskere med 3 ort 8 sk. for Lenvigs Præstegjeld 1824.

do. de befalede Attester for Bergs Sogn 1824.

31. Novb.

Sorenskriveren

1. Fortegnelse over døde for Lenvigs og Bergs Præstegjelde 1824.

2. Fortegnelse over Ægteviede for do. do. do. 1824.

sd. 606

10de Decbr.

Til Provsten

1. Lenvigs Kirkeregnskab for 1824 in 3plo., med Beholdningen 26 Spd. 3 ort 14

sk.

2. de aarlige Kirke-Contributioner med Provsten Løn, i alt 8 Spd. 1 ort for 1824.
3. Fattig og Skolecasse-Regnskaberne for Lenvig, begge in 3plo. for 1824.
4. Ægteskab, Fødd og Døde Listerne for Lenvig og Berg, in 3plo, for 1824.
5. Conduct Listen for Lenvig og Berg for 1824.
6. Collecterne til Tugthuus og Slavecassen, som til døvstummes Institut for Lenvig og Berg for 1824.

22de Decbr.

til Amtet

Fortegnelse over de Sogn, der i 1824 ere indvarslede for Forligelses-Commition i Lenvigs Præstegjeld.

1825.

Januar.

til departementet for Kirke og Undervisning Væsenet.

Besvaret dets Brev angaaende Beneficeret Gods Lenvigs Præst og Kirke tilagt, nemlig at saadant ikke gives her.

May 20de.

Til Amtet

afsendt den befalede aarlige Extract af Regnskabet for Lenvigs Bygdemagasin, samt den befalede Forklaring af Magasinets Natur ved udgangen af Martz Maaned 1825.

Fra 1825 til min Ansættelse 1828 har Lenvig Sognekald staaet vacant, og er som saadant blevet bestyret af Naboe Præsterne, der ingen deres Skrivelser have indført.

Bruun.

1828.

Novbr. 26.

Til Provstiet:

Erkjendelse af Modtagelsen af 48 siger fyrgetyve og otte Specier Norsk, som Tilstaaelse af Missjons Cassen til bygningers Reparation; hertil med Anordning om end udfordrende 52 Speciec.

Anmodning om Fuldmagt til at for.....?..... Opførelsen af Lenvig Præstegaard til anstundende Foraar.

Anmodning gjennem mig fra beboerne af Gaarden Thorsnæss, forhen til Hillesøe Annex henhørende, nu under Navne af yttre Buvigen henlagt til Tromsøe Sogn, om som forhen at

sd. 607

maatte vorde henhørende til Hillesøe, da deres Kirkevei ellers vilde blive altfor lang og besværlig.

Indberetning fra Bygde-Commissionen i Molselvns Annex at flere saakaldte Nybyggere eller Rydningsmænd, under Paaskud af at de ei vide hvorhen de have, nægte at erlægge Tiende m.m. til Kirke og Præst, endskjøndt de nyde alle Fordele af den i ommeldte Annex nys opbyggede Kirke.

26. Novbr.

Til Amtet:

Andragende om Annvisning til at hugge Tømmer af Kongens Skov til den til Vaaren opførende Lenvig Præstegaard.

Do.

Til Provstiet:

Svar paa sammes ærende af 22. Octbr. d.A.: ”Anledning af Indfordren af Capital Afdraget med paaløbende Renter for Lenvigs Kirke for Aaret 1828, og

Anvendelse af samme til Præstegaardens Reparation, at disse Penge ikke indløb saa hurtigt at de kunde komme mig til Nytte til ovenmeldte Reparation, som høiligen tiltrengtes snarest mueligt at vorde paabegyndt.”

1829.

11. Januar.

Til Pastor Broch:

Det af Hr. Pastoren til Revisjonsgebyhr for Lenvig Fattig- og Skole Kasses Regnskaber for 1829 udlagte beløb af 1 Spdlr. 3 ort (een Species Norsk og tre Ort) sender tjenstligt herhos indlagt, med venlig Anmodning om Qvittering, som nødvendigt bilag til mine Regnskaber.

Do.

Til Provstiet:

1. Qvittance for Missions Kassens bidrag til Lenvig Sognepræstembede for 1828 med 24 Spdlr. Samt for 40 Spdlr. til bygningers Reparation.
2. Tilstaaelse af at ingen Kontingent er falden i Lenvig Præstegjeld til Døvstumme Institutet for 1828.
3. Conduct Liste for Lenvig Præstegjeld for 1828.

sd. 608

d.u.i.

Ægteskab- Fødte- og Døde Lister for Lenvigs Præstegjeld for 1828.

1. Januar.

Til Proprietair Moursund

Anmodning om for 4 Aar resterende Contingent til Hellesøe H...?....., samt om Underretning om hvormeget han pligter at svare, og hvorpaa han i saa Henseende grunder sin Formening.

7. Febr.

Qvittance til Sidstmeldte for Modtagelse af Ovennævnte 1 Spdlr. aarlig.

Do.

Til Overformynderiet

Døbe Attest for Jacob Christian Jacobsen Moen.

Do.

Fogderiet:

Attest for at ingen er begravet i Eege Liigkiste, ingen har forseet sig ved Sværgen eller Banden, ligesaa lidt som med Helligbrøde, ingen har begaaet kvalificeret Leiermaal, ligesaa lidt som simpelt eller kvalificeret Hoer i Lenvig Præstegjeld. Alt i 1828.

Do.

Til samme:

Attest for at ingen Tiende er tilfalden Skate-Kassen ved Fiskere fra fremmede Amter i Lenvig Præstegjeld 1828.

20. Feb.

Til Overformynderiet

Døds-Attest for Hans Samuel Nielsen, Storslet.

Do.

Til Sorenskriveren:

1. Fortegnelse over Ægteviede i Lenvig Præstegjeld afvigte Aar 1828.
2. Fortegnelse over døde af begge Kjøen i Lenvigs Præstegjeld afvigte Aar 1828.

24. Apr.

Til Amtet:

Fortegnelse over de i Aaret 1828 for Lenvigs Præstegjelds Forligelses-Commission foretagne Sager.

Do.

Til Amtet:

Beretning om Bygde Magasinets Regnskabs store Uorden der gjør det gandske umueligt at hitte Rede i det, og bringe det paa en ønske-lig Fod, med mindre det respective Amt vilde antage mit Forslag desangaaende, nemlig at lade det resterende Korn opmaale, og indkassere det udlaante Korn, saavelsom de udestaaende Penge, saavidt det inden lovlige Antaguelser lod sig gjøre, og saaledes ligesom begynde Regnskabet?....

sd. 609

Avsendt til Amtet i Mai 1829.

I Lenvigens Prestegjeld under Senjens Provstie, er følgende Skoler.

Faste skoler:

Spørrsmål: Hvor mange?

Svar:

Haves ingen af i dette Præstegjeld. Rigtignok finder jeg at Levningerne af Lenvigs forrige Kirke engang vare bestemt til en Skolebygning, men efter en Biskoppelig Ordre, blev samme igjen solgt i 1820, og sat Indkomne Skole-Kassen beregnet til Indtægt. Overalt tvivler jeg paa at en saadan Indretning, om den end kunde veel faaes, vilde være til almeen Nytte, da besværligheden med Søreiser i dette Klimat, forbunden med Skole- Reiserutenes Vidløftighed, ey aatvivlelig vilde give de fleste Forældre antagelig Grunne til at holde deres Børn fra Skolen.

Omgaaende Skoler:

Spørrsmål: Hvor mange?

Svar: 2.

Spørrsmål: Hvilket og hvor stort District hører til hvert enkelt distrikt

Svar: Til det eene omtrent fyrgetyve(40) Gaarde, og til det andet District, omtrent 37 Gaarde.

Spørgsmål: Hvor mange Børn høre til hver Skole district? Drengene? Piiger?

Svar: 70/80

50/45

Spørgsmål: Hvor lang Tid erholdes hvert Barn Underviisning om Aaret?

Svar: Fjorten(14)Dage.

Spørgsmål: Hvilke ere Underviisningsfagene i hver Skole?

Svar: Læsning og Religion, samt for nogle faa som attraar det, Skrivning og Regning.

Spørgsmål: Hvilke Lære og Læsebøger bruges i samme Skole?

Svar: Dr. M. Luthers lille Catechismus, Pontoppidans Forklaring og Tomboes Bibelhistorie, samt nyeste Evangelisk ...?..stelig Psalmebog.

Spørgsmål: Underviisningens Fremgang i hver enkelt Skole?

Svar: I Forhold til den korte Underviisning, hvert Barn nyder, temmelig god.

Spørgsmål: Lærernes Løn

Svar: Den ene Lærer som tillige er Klokker, har 20 spdl. aarlig Løn, og den anden Lærer har 35 spdl. aarlig Løn; der foruden begge frit Ophold paa den Gaard hvor Skolen holdes og til den frie Skyds.

Spørgsmål: Bruges den indb...?...Underviisning i nogen af Præstegjeldets Skoler, og da i hvilke, eller er der gjort noget for at forberede dens Indførsel i nogen af disse Skoler?

Svar: Nei!

Spørsmål: Er der Klokkergaard i Præstegjeldet, eller er der Kirkegods som bekvemmeligen til Klokkergaard kan udlægges?

Svar: Ingen Klokkergaard. Klokkeren beboer en temmelig god Plads under Præstegaarden, som han nødvendig vil fraflytte da han besidder plassen paa meget billige Vilkaar.

Anmerkninger: Foruden hvad jeg har anmerket under Rubrikken faste Skoler, maa jeg end tillægge Besværligheden med førmeldte Søe-Reiser, forstørres derved at Skolen holdes Høst, Vinter- og Vaar Tid, som ere de verste stormfulle Aarstider. End en Vanskelighed med en fast Skoles Opprettelse, vilde vist Kosthold for Børnene blive.

Dette saavidt vider rigtig bevidner

A. Bruun

sd. 610

Til Provstiet:

Lenvigs Skolekasse Regnskab med behørige bilag i 3plo.

10. Octbr.

Til den fungerende Biskop:

Svar i Anledning S.H. Forespørgsel om betaling for accidentelle Forretninger:

Brudevielse 5-6 Spdlr. Barnedaab 2 ort. Indledning 2 ort. Liigtale 3-5 Spdlr. Attester 1 ort-1 ort 12 sk.

Æb. Bruun.

12. Octbr.

Til Provstiet:

I mit Præstgld. have Lenvigs og Molselvns Meenigheder nylig opbygget deres Kirker, paa hvis Kostende de aarlig maa betale Afdrag, hvis aarsag de frygte

for nye Udgifter førend disse ere betalte. Hvad Hillesøe Menighed angaaer er den i det hele taget saare fattig, og trænger deruden til meget nødvendige Reparationer paa Kirken. Imidlertid ønskede man dog noget saa nær at vide hvad et Psalmediken vilde komme til at koste. Paa Underretning herom, samt nøiere indhentet Oplysning om Almuens Mening desan-gaaende, som Omstændighederne nægte mig denne gang at anskaffe mig, forbeholder jeg mig Frihed til ærbødigst at indkomme med en bestemt Erklæring.

Bruun.

14. Novbr.

Til Sorenskriveren

afsendt Fortegnelse over de i Lenvig Præstegjeld og Torsken Annex(Bergs manglede) fra Kirkeaaet 1829 dets begyndelse, til dags dato, Jordsatte.

Til Provstiet:

Qvittance for modtagne Renter for Berg Skolekass. samt Lenvig Fattig & Skole Kasse.

19. Decbr.

Til Finmarkens Amt:

Requisition af Approbation til en extra Forligelses-Commissions Afholdelse.

20. Decbr.

Til Provstiet

Copie af mit Kaldsbrev.

31. Do.

Do. Do. Mortalitets Listerne for Lenvig for afvigte Aar 1829 in 4to.

Do. Do.

Til Provstiet:

Negative Attester om falden Kontingent til døvstumme Institutet i Lenvigs og Bergs Meenigheder.

sd. 611

31. Debr.

Til Provstiet:

Conduit Lister for Lenvig Præstegld. og Berg Sogn.

Do. Do.

Til Fogden:

Negative Attester om Nogen i Lenvig eller Berg Sogne ere begravede i Eege Lig Kister, ligeledes om Nogen sammesteds har begaaet Helligbrøde, eller forseet sig med Sværgeren og Banden i A. 1829.

Do. Do.

Til Fogden: Underretning om at Peder Johnsen Finnsundet i Mols-elven i afvigte Aar 1829 har begaaet Hoer med Pigen Oldine Christensdtr. Samme- steds, samt om Vedkommendes Alder og Caractere: han 36 Aar gl. nemlig, og af et forresten godt Rygte, har stedse levet et lykkeligt Ægteskab med sin brave Huustrue; joe! endog efter denne ulykkelige Catastrophe ere Fred og christelig Eenighed fuldkommen gjenbragt mellem dem. Pigen derimod har intet mindre end et godt Liv(?) blandt Folk; hendes Alder 20 Aar.

Do. Do.

Til samme: Beretning om at Enkemand Fin Lars Larsen, Græsmyrvandet, har begaaet qualificeret Leiermaal med Pigen Karen Olsdtr., Vashoug, i Aaret 1829.

Do. Do.

Til samme: Negativ Attest om nogen Andeel ere tilfaldne Statens Kasse af Tiende af Fiskere fra fremmede Amter i Lenvig Præstegjeld og Berg Sogn i Aaret 1829.

Do. Do.

Til Sorenskriveren:

Lister over Døde og Ægteviede i Lenvig Sogn i sidste Qvartal af Aaret 1829.

1. Januar 1830.

Til Aamtsdirictionen:

Døbe Attest for Enken, paa Bukskind, Karen Olsdtr., hendes børn af andet Ægteskab.

30. Debr. 1829.

Til Fogden:

Døbe Attest for Hans Friderik Olsen Græsmyhrs og Stephanus Olsen ibd., deres Livsarvinger.

12. Januar 1830.

Til Provstiet:

Qvittance for Modtagelse af det Nordlanske Kirke- og Skole-Fonds bidrag til Lenvig Skolekasse for 1829 med femten Speciedaler.

sd. 612

15. Januari.

Til Provsten:

Revisjens Gebyhr for Lenvigs og Bergs Sognes Skole og Fattig Kassers Regnskab for 1829, med 30 Spdlr. 1 ort.

14. Januari.

Til Pastor Broch:

Spørgsmaal om paa hvad Grund udpantning for resterende Skoletold til Tranøe er skeet hos Fin John Hendriksen, der henhører under Lenvig Sogn, hvortil han stedse har svart baade Skoletold, Offer og Rettighed.

27. Februar.

Til Finmarkens Amt:

Tilkjendegivelse af at Ole Christophersen paa Grund af at han har været 2den Forligelses-Commissair siden 1811, nu frasiger sig samme. O. Stadt, eller H. Solem forestaaes i hans Sted. Tiden til Commissionens Holdelse for d.A. bringes i Forslag.

1. Martz.

Til Fogderiet:

Anmodning om nogle til Antagelsers besvarelse i Regnskaberne for Lenvig Skole & Fattig Kasse for Aarene 1825, 26 & 27 udfordrende Attester.

Do.

Til Do. Spørgsmaal, bevirket end 1 Post af Antegnelserne til Lenvigs Præstegjelds Skole Casse Regnskab for 1826, angaaende en Trondhjems borger Lager, ved Høiesteretsdom af 27. Januar 1824 paalagt Mulct stor 40 Spdlr.

Do.

Til Pastor Bull:

i Anledning af Renterne af 15 Spdlr. som Hr. Bull havde laant af Lenvigs Præstegjelds Skolekasse.

Do.

Til Sorenskriveren:

Anmodning om Udskrift af den over Lenvig gamle Kirke Aar 1825 afholdte Auction, - affordret i 9. Post af Antegnelserne til Lenvigs Præstegjelds Skolekasses Regnskab.

Do.

Til Sorenskriveren:

Anmodning om nogle til besvarelsen af Antegnelserne i Lenvigs Præstegjelds Skole & Fattig Kasses Regnskaber for 1826 & 27 udfordrende Attester.

Do.

Til Amtet:

Anmodning om Udskrift af en Amtsresolution af 11. Decbr. 1825, fordret i 11. Post af Antegnelserne til Lenvigs Præstegjelds Skole Kasses Regnskab for 1826; endvidere om 1 Do. af 3. Decbr. 1827 omspurgt i samme Antegnelser.

3. Martz.

Til Amtet:

1. Forklaring over Lenvigs Præstegjelds Bygde Magazins Status, saaledes som samme befandtes at være ved Udgangen af Aar 1828, samt 2. Magazin Regnskabet for 1829, tilligemed 3. Fremsættelse af Aarsagen til det Mangelagtige, i Ovennævnte maatte befindes, og nemlig den rasende Uorden, der ved min Ankomst fandtes i de her henhørende Papirer, og endelig den Fremgangsmaade jeg vil bruge for igjen at tilveiebringe Orden, og forebygge Uorden, der let kunde have Magazinets Undergang

sd. 613

til Følge - for Fremtiden.

3. Martz.

Til Amtet:

Fremstilling af den blinde, forhenværende Lods Ole Andersen, Hechingen, hans ynkværdige Forfatning og trængende Omstændigheder, hvortil jeg selv har været Øienvidne, med Ansøgning for samme om Understøttelse af Lods-Kassens Fond, hvortil han i 1825 af Amtet blev anset værdig.

Do.

Til Do.

Fortegnelse over resterende Skoletold for 1829 med Anmodning om Udpantnings-Ordre til Lensmanden.

Do.

Til Provstiet:

Lenvigs, Hillesøes, Monselvens og Bergs Kirkers Bidrag til den af Lynild beskadigede Roan Kirke i Bjørnøens Prstgld. under Fosens Provstie, tilstaaet efter H.M. Kongens naadigste Resolution af 8. Martz 1825, Provstiet tilmeldt fra Finmarkens Amtsdirection i Skrivelse af 16. Debr. 1828, i Medhold af Rescript af 15. Debr. 1724, - med 4 Spdlr. 4 ort.

Do.

Til Do.:

Erklæring af Umueligheden i at faae udfyldt Bergs Sogns Mortalitetes Lister, af Mangel paa udfordrende Protokoller, uagtet to, efter dem afsendte bud; - tilligemed Ansøgning om dilation i disses, Bergs Regnskabers, og Antegnelser besvarelsers Indsendelse.

Do.

Til Amtsdirection:

Andragende om Approbation paa Skoletoldens Ligning for 1829, samt det Nordlandske Kirkes- og Skolefonds Bidrag til Lenvig Skolekasse - 15 Spdlr. aarlig.

5. Martz.

Til Amtet:

Andragende om ved Øvrighedens Foranstaltning, Nicolai Hendriksen, Trolvig, maa vorde frataget sin 12-14 Aar gamle Søn af første Ægteskab, og dennem overgivet til John Hansen, Gjøvig, eftersom han hjemme forsømmes, ja ilde medhandles af Stedmoderen.

6. Martz.

Til Amtet:

Andragende om aarlig Understøttelse af 24 Spdlr. for hvert af Niels Hansen af Molselvns Annex, hans spæde, moderløse Tvillinger, der ere udsatte med ovennævnte Godtgjørelse.

Do. Do.

Til Fogden:

Anmeldelse, efter John Mortensen, Bjorelvdahl, hans Hustrues Forlangende om at Manden pleier utilladelig Omgang med en i Huset værende Pige, Kirsti Johnsdtr., og for dennes Skyld, ilde medhandler sin førmeldte Huustroe, der troer sig at have Alt at befrygte, om ei Pigen snart bliver jaget bort.

sd. 614

6. Martz.

Til Amtet:

Requisition af distrikt Lægen til en Pige paa Ornæss, der er befængt af en Spedalskhed Lignende Sygdom.

18. Martz.

Til Lensmand Muller: den af Amtet under 10de d. Maaned Udpantnings-ordre forsynede af mig under 3die næstforan udfærdigede Restance Liste over udestaaende Skoletold for Aar 1829.

Do.

Til Amtet:

Qvittance for de under 12te d.M. modtagne 5(fem) Speciedaler, som Understøttelse til forrige Lods Ole Andersen, Heckingen, af Lods-Understøttelses-Kassen for Senjens og Tromsøe Lods-Oldermunds Distrikt.

s.d.

Til Overformynderiet:

Døve Attesten for Ole Thoresen Sandnæss 2 Sønner Ole og Tobias.

s.d.

Til Fogderiet:

Qvittance for Modtagelsen af en, Skovfogden ofver Malangens Alminding Amunds Olsen tildømt Mulct, stor 5(fem) Speciedaler, bestemt til lige deeling mellem Præstegjeldets Skole- og Fattig-Kasse.

30. Martz.

Til Provstiet:

Lenvigs Præstegjelds Skole Kasses Regnskab for 1829 in triplo med til-hørende 11 bilage.

s.d.

Til Amtsdirektionen:

Lenvigs Præstegjelds Fattig Kasses Regnskab for 1829 in duplo med til-hørende 12 bilage.

s.d.

Til samme:

Tilmeldelse af at Lov om Almueskolevæsenet paa Landet af 14. Juli 1827, dens 25 § litt.a. har bevæget mig til at fremsende Skole Regnskaberne for 1828 og 1829 til Provstiet, uden at underrette Amtsdirektionen om saadant.(som Svar paa Amtsd. Skrivelse af 27. Febr. d.A. her foran Pag. 351.)

10. Mai.

Til Pastor Bull i Storvaagen:

Døbe Attest for Enke Mdm. sal. Walnum, forhenværende Jfr. Berg.

18. Junii.

Til Provstiet:

Qvittance for Modtagelsen af 20(tyve) Species fra Missions Kassens Fond, som betjenende Præst i Berg.

s.d.

Til Fogden:

Anmeldelse af at d. 23. mai d.A. blev i Molselvns Kapel Hjemme-daaben confirmeret over et barn, hvis udlagte Fader, Hendrik Hansen dengang var uconfirmeret: Moderens Barn var Pige Ane Marie Olsdtr., Sultenviig.

sd. 615

Disse, ligesom udskaarne blade ere bemærkede d. 6. Martz 1830: med Forandring sees at Pagina derved ei ...?...

Bruun.

18. Junii.

Til Fogden:

Anmeldelse af en til mig gjort Indberetning om at paa Gaarden Wasstrand i Hillesøe Annex er paa en Møgdunge fundet et i en gammel Uldpose nedputtet dødt barn.

s.d.

Til Amtet:

Ansøgning om at maatte tillades at holde af 20. Julii 1824, dens 11 § befalede Tider: conf. samme Lovs samme §.

s.d.

Til Amtet:

Svar paa en af min Huusmand P. Poulsen indsendt Klage over at jeg havde frataget ham Hælvten af den Plads, som han kaldte "sin" nemlig: han kunde ei legitimere formeldte Paastand.

9de Julii.

Til Provstiet:

Benægtende Svar paa Provstiets Arede af 19. Martz (conf. Pag. 351, her foran) om der fandtes flere Stiftelsesbreve eller Legater Lenvigs Præstegjeld vedkommende, end de i den af Kirkedep. forfattede, i Trykken udgivne, mig tilsendte og Archivet vedlagte Fortegnelse over de, Finmarkens Amt vedkommende anførte.

15de August.

Til Provstiet:

grundet paa en Skrivelse til samme, fra Amtsdirectionens reqvireret Erklæring fra Skole Kommissionen(s. foran Pag. 355, Skriv. af 7. Aug) om den var fornøiet med Provstens Regulering af Klokkertold og Offer, og ønskede samme approberet som den var? "ja".

s.d.

Til Provstiet:

Svar paa Antegnelserne til Lenvigs Præstegjelds Skole Kasses Regnskab for 1828.

29. Septbr.

Til Sorenskriveriet:

Svar paa Anmodning om Underretning om Lars Olsen Berg, hans Alder.

3. Octbr.

Til Provstiet:

Bergs Sogns Skole Kasse Regnskab for 1829 med 3 bilage.

s.d.

Til samme:

Svar paa sammes ærede Forespørgsel af 24. Febr. d.A. (s. foran Pag. 346) at Sogne Kommissionen intet finder

sd. 616

at lægge til eller forandre i Hr. Provstens paa samme Forespørgsel, under 9. Debr. 1827 afgivne Erklæring(s. Pag. 348 her foran) med Undtagelse af at Kaarvignæsset naar det befandtes ledigst, vilde findes alene meer passende til Klokkergaard, end hele Kaarvigen - den een Mand umuelig kunde bestyre; og Tillæg af at nuværende Klokker ei ønsker at fraflytte sin nu brugende Plads - samt at Almuen paa Grund af farlige Søereiser ytrer sig meget imod fast Skoles Oprettelse, men derimod med længsel imødeser en ny Skole-mesters Ankomst for det søndre Distrikt.

5. Julii.

Reqvireret og erholdt Amtets Underskrift paa Thinget paa Giibostad i mine Forligelses Kommissions, Mandtals- og Forhandlings-Protokoller.

Intet Videre anført ligetil min Ankomst til Kaldet den 30. July 1833. Da de indgaaende og udgaaende Brevskiber staaer, som oftest, i nøie Forbindelse med hinanden, har jeg, for høiligen ..?.. Skyld, troet at burde føre Kopiebogen efter Schemaets Udvisende pag. 366.

Brager.

Pag. 627-298 der var ubeskrevet, blev udtaget ved indbindingen 1907.

KR: Deretter følger "Efterretninger om Præsterne i Lenvigs og Hillesøe Meenighed, samlede af Gunner Berg", med følgende innledning:

sd. 699

Efterretninger
Om Præsterne i Lenvigs og Hillesøe Meenigheder,
samlede af Gunner Berg.

At her allerede temmelig tidlig er bygget Kirke i Lenvig, viser Rymbegla p. 331, hvor det, efter den Latinske Oversættelse, hedder: Ab australi parte Malangi hitum eht templum, qvod appellatur Leingiuvikum, & in toto orbe borealissimum existimatur. Bemeldte Skrift er, efter udgiverens og Schønings Meninger, forfattet i det 14de Seculo, omtrent Aar 1376. "Men", siger Schøning, "paa den Tiid var ikke Lenvigs Kirke den nordeste i Verden; thi man finder, at længe tilforn har Håkon Håkonsen ladet bygge Kirke nordenfor i Tromsen". Efr. Schønings Norges Gamle Geogr. p. 143, Schøning formener paa den Grund, at Autor til Rybmegla maae have taget denne Efterretning af et ældre Skrift. Gaar vi nu tilbage til førmeldte Kong H}kon H}konsens Historie, saa finde vi, at denne Konge, omtrent ved Midten af det 13de Seculo, gav en Deel, af Tatarerne fordrenne, Biarmer Tilladelse til at nedsætte sig i Malangur-Fjord, og lod dem christne. Mueligens ved samme Tiid er Kirke bygget i Lenvig, uagtet Historien ikke udtrykkelig melder noget derom, og Efterretningen i Rymbegla beholder saaledes sin Kraft. Lenvigs Kirkes første Opbyggelse synes derfor ikke uden Grund at kunne henføres til det Tiidstrum mellem Aarene 1251 og 1260.

Fra denne Tiid og indtil Henimod Slutningen af det 17de Seculum søger jeg forgieves efter Underretning, saavel om Oplysningens Fremskriden i denne Egn, som om nogen af de Mænd, der have været brugte til at befordre den. Men da findes Lenvig annecteret Astafjordens Kald tilligemed Tranøe- og Dyrøe-Kirker, og disse 3de at være betiente af Kapellaner, som Vice Pastor i

Astafjorden kaldede. I samme Tiid havde Hillesøe, tilligemed et i Baltestad nu nedlagt Kapel og et paa Russeholmen(dog maaskee der før Kirkens Opbyggelse paa Hilleøse) staaende Kapel, egen Præst, som var residerende Capellan under Trondarnæs i Tronæs, hvilket Kald, tilligemed de øvrige Pastorater i Sennien var Bispestolen tillagte.

Reskriptet af 28. Dec. 1731, befalede Stiftamtmanden og Biskoppen over Trondhiems Stift at foretage en Inndeling mellem Senniens Pastorater, og tillægge Enhver Præst saa meget, at de deraf sømmeligen kunde subsistere, efterat bemeldte Reskript i Forveien havde forsikkert Enhver den Embedet tilkommende Tiende. Denne Forretning blev dog ikke fuldendt før under 2den ...? 1734, hvorpaa den ved et Kong. Reskr. af 14. Jan. 1735, blev

sd. 700

stadfæstet. I Følge denne Kong. confirmerede Forretning blev Lenvigs Sogn separeret fra Astafjorden, og, i Forening med Hillesøe forrige Resid. Kapellanie, gjort til et frit Pastorat.

KR. Heretter følger en beskrivelse av kapellaner og prester i Lenvik sokn og senere i Lenvik prestegjeld.

På protokollens 2 siste sider(728 og 729) er følgende innførsel:

sd. 728

Lenvigs Præste Kalds Beskaffenhed:

Lenvigs Kirke og Pastor har sin eegen Tiende af heele giældet. De 2de deele tiende af Fisk, Korn og ost deeles i 2de lige deele imellem Præst og Kirke.

Præsten incasserer Kirke Tienden tiligemed sin andeel og gjør derfor Regenskab til Missionen saaledes som Kirke-Stolen udviiser.

Lenvigs Kirke tilhører altsaa Missionen, som vedligeholder den.

Hillesøe Capell er nu blandt banaadnings eller Bellags[?] Kirkerne og altsaa af almuen selv opbygges og vedligeholdes; men Hillesøe Almues Kirketiende gaaer til Lenvigs Kirke eller Missionen, hvilket alt af Kirkestolen kan sees. For nogle aar tilbage bleve Tavle-pengene deelte imellem Sognets fattige og Lenvigs Kirke, men, efter Hr. Biskoppens ordre, siden Skolevæsenets Indretning i Sognet toeg sin Begyndelse og omgaaende Skolemæster skulle lønnes, er den deel af Tavle-pengene, som legges i Blokken, henlagt til Sognets Skole-Cassa, som sees af Skole-Cassa Bogen.

Præstens Indkomst er den halve tiende af de 2de deele som af almuen ydes i Fisk, Korn og ost - af hver jordmand nyder han aarl. i Rettighed eller offer Skieppe 3 mrk. af en gift man i offer for sig og sin kone 3 mrk. og en arbejds dag om Sommeren. En Huusman betaler i Rettighed aarl. 24 sk. og naar han er gift, for sig og Hustrue i offer 3 mrk.

Af hvær ugift dreng, som gaaer til Herrens Bord i offer aarlig 1 mrk. 8 sk. og af en Pige 12 sk. - ved Ministerial-Forretninger ydes saare lidet og derfor er Præstens Indkomster i dette Kald saare ringe og for en mand med familie ikke Levebrød.

Lenvigen og Korvigen er i de senere Tider da Lenvig blev et særskildt Kald, henlagt til Præste Gaard, skyldende i alt 2 vgr. 12 mrk. Fiske landsk. deres strækning er paa denne Side af Fieldet fra søndre Side af Aglaps Fieldet indtil En bæk eller liden Elv, som nedløber i Korvigen hvor Joen Olsen nu boer og er Skillemærket imellem Korvigen og Sletnæss.

Af benævnte jord nyder Præsten Skatte-Frihed af Kongen.

Hvad Huusene angaaer, da maa Præsten selv anskaffe sig vaane-Huuse som ey tilhøre jorden. De Huuse som følge gaarden ere de samme som bør følge en

anden Bonde-Gaard af Lige Skyld. Disse jord følgende Huuser i Lenvig ere: Bonde-stuen eller Borge-Stuen, 1 Stabuur, 1 Herre-Cammer, Fiøse, Korn Lade og Høe-Lader, som man efter man holdes i aabods før Stand.

Siden huusene af Hr. Irgens var flyttede fra Korvigen har ingen Eftermand ladet Huusene besigte, siden vaanigs huusene ey hørte Gaarden til. Eftermanden har altsaa kjøbt disse Huuse af Formanden saaledes som derom efter billighed kan fornemmes. Hvad Huuse m.v. som ey tilhøre gaarden og findes i Lenvigen sees baade af den Syns Forretning, som hr. Provst Irgens loed tage over huusene da de stoede i Korvigen, saa og af den Fortegnelse hr. Provst Fabricius efterloed sig og skal følge Embedet efter min Tiid. Af samme sees at jeg af velmældte min Formand har kjøbt: daglig Stue kammer med Kakkel ovn, Madstuen ligesaa, Student-Cammeret med vefølgende 2de smaae af panelede Cammere, Kiældereren, Mølle Huuset med Qværn-steene og tilhørig. Et gammelt nøst af Skiælter som da jeg kom (stod) til nedfald. Jeg maatte derfor lade bygge et nyt, hvor dog nogle faae stokker af det gamle ere indlagde.

I dette Kald mangler Enke-gaard, som dog var saa høylig fornøden og vitterlig burde En af Mensal-Gaardene i Sognet, som baade Tronæss og Sand kunde undvære, henlegges til Enkesæde og det fra meeget des meere, som det Høyel. Rescript af 7de Junii 1776, vid Nr. 20, foran i Copierne, viser at det er Hns. Majests. allernaadigste villie at der i Et hvært Kald bør være Enke-Gaard, som desuagtet hidindtil ey er skeet.

R. Schielderup

Den her foran ommeldte Besigtelse over Præstegaardens Huse i Kaarvigen, hvilken var skeet paa Provst Irgens's Requisition, og Fortegnelse over sammes til Lenvigen flyttede Huse, fandtes ikke ved min Tiltrædelse til Lenvigs Kald. Derimod efterlader jeg en efter Hr. Biskop Kroghs Ankomst til Kaldet under

11. Junii 1783 afholdt Besigtelse over Præstegaarden i Lenvig.

Min Formand Hr. Klæboe overleverede mig som Inventarium ved Præstegaarden 1 Koe. Selv har jeg givet 1 Koe dertil, og 1 Skab med Laas til at bevare Embedets Arkiv udi.

**Lenvigs Præstegaards Inventarium
er altsaa: 2de Kiøer og 1 Skab med Laas til Arkivet.**

Lenvig den 11. Junii 1806.

G. Berg.